

AIK BANKA A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2019. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ:	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans stanja	4
Bilans uspeha	5
Izveštaj o ostalom rezultatu	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Izveštaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izveštaje	9 – 97
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**UPRAVNOM ODBORU I AKCIONARIMA BANKE „AIK BANKA“ AD, BEOGRAD****Mišljenje**

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja banke „AIK BANKA“ a.d., Beograd, (u daljem tekstu: Banka), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika sadržanim u Napomenama uz redovne godišnje finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji objektivno i istinito, po svim materijalno značajnim aspektima, prikazuju finansijsku poziciju banke „AIK BANKA“ a.d., Beograd na dan 31. decembra 2019. godine, rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti su detaljnije opisane u pasusu Odgovornost revizora u nastavku ovog izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i adekvatni da obezbede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ostala pitanja

Finansijski izveštaji Banke za 2018. godinu su bili predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom Izveštaju od 25. marta 2019. godine izrazio mišljenje bez rezerve na predmetne finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti, kao i za obelodanjivanja, ukoliko je primenjivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo planira da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili u slučaju nepostojanja druge realne mogućnosti osim navedene.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naša je odgovornost da se, na osnovu izvršene revizije, u razumnoj meri uverimo da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, kao i za pripremu revizorskog izveštaja koji će sadržati naše mišljenje.

Uveravanje u razumnoj meri predstavlja visok nivo uveravanja, ali nije garancija da će revizija izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji odgovaraju identifikovanim rizicima, i pribavimo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza koji daju osnovu za naše mišljenje. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi i udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumevanje o onim internim kontrolama koje su relevantne za reviziju u cilju osmišljavanja revizijskih procedura koje su prikladne u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo ocenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalno značajna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezanu obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu imati za posledicu da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom revizije.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Banka je odgovorna za sastavljanje Godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevom Zakona o računovodstvu Republike Srbije. Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2019. godinu. U vezi sa tim, naši postupci se sprovode u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 – *Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije*, i ograničeni smo na ocenu usaglašenosti izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju su, po svim materijalno značajnim pitanjima, usklađene sa finansijskim izveštajima Banke za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2019. godine.

Beograd, 27. februar 2020. godine

Petar Grubor

Ovlašćeni revizor

za „PKF“ d.o.o., Beograd
Palmira Toljatija 5/III
11070 Novi Beograd

TC Stari Merkator | Palmira Toljatija 5/III | 11070 Novi Beograd | Republika Srbija | Tel/fax: +381 11 30 18 445
www.pkf.rs | mat.br. 08752524 | PIB 102397694 | t.r. 285-2011000000084-52 Sberbank | šifra delatnosti 6920

PKF d.o.o. je članica PKF International Limited familije pravno nezavisnih firmi i ne prihvata bilo kakvu odgovornost i obaveze proistekle delovanjem ili nedelovanjem pojedinačnih članica ili korespondentskih firmi.

PKF d.o.o. is a member firm of the PKF International Limited family of legally independent firms and does not accept any responsibility or liability for the actions or inactions of any individual member or correspondent firm or firms.

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2019. godine
(u hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	21	28,289,854	24,065,769
Založena finansijska sredstva	22	168,912	1,616,162
Potraživanja po osnovu derivata	23	7,373	10,564
Hartije od vrednosti	24	31,123,577	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	25	12,085,080	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	26	124,587,877	114,092,143
Investicije u zavisna društva	27	11,923,810	3,914,954
Nematerijalna ulaganja	28	424,061	355,782
Nekretnine, postrojenja i oprema	29,30	2,340,857	2,932,002
Investicione nekretnine	31	9,409,351	9,641,806
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	32	5,537	20,193
Odložena poreska sredstva	33	116,802	199,740
Ostala sredstva	34	3,117,748	3,661,014
UKUPNO AKTIVA		223,600,839	206,558,803
PASIVA			
Obaveze po osnovu derivata	35	4,713	8,931
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	36	16,335,577	9,217,919
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	37	147,247,107	139,150,691
Rezervisanja	38	577,508	706,197
Tekuće poreske obaveze	39	385,795	227,112
Ostale obaveze	40	1,730,466	959,097
UKUPNO OBAVEZE		166,281,166	150,269,947
KAPITAL			
Akcijski kapital	41	27,195,730	27,195,730
Dobitak		9,348,899	8,744,758
Rezerve		20,775,044	20,348,368
UKUPNO KAPITAL		57,319,673	56,288,856
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		223,600,839	206,558,803

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

BILANS USPEHA
Za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine
(U hiljadama dinara)

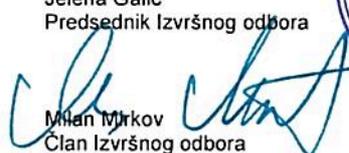
	<u>Napomena</u>	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prihodi od kamata	8	8,303,872	8,727,266
Rashodi od kamata	8	(1,739,146)	(1,379,390)
Neto prihodi od kamata	8	6,564,726	7,347,876
Prihodi od naknada i provizija	9	1,827,521	1,727,939
Rashodi od naknada i provizija	9	(478,062)	(463,483)
Neto prihodi od naknada i provizija	9	1,349,459	1,264,456
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	10	563,239	667,176
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	11	169,166	39,810
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika		245	-
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	12	181,560	289,592
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	13	(118,612)	-
Ostali poslovni prihodi	14	2,407,368	551,676
Neto prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	15	1,240,154	238,860
Ukupan neto poslovni prihod		12,357,305	10,399,446
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	16	(1,389,098)	(1,406,457)
Troškovi amortizacije	17	(418,815)	(279,228)
Ostali prihodi	18	1,415,964	820,571
Ostali rashodi	19	(2,683,277)	(3,128,768)
Dobitak pre oporezivanja		9,282,079	6,405,564
Porez na dobitak	20	(1,044,119)	(757,390)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	20	(7,642)	(5,226)
Dobitak tekuće godine		8,230,318	5,642,948

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine
(U hiljadama dinara)

<u>Napomena</u>	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Dobitak tekuće godine	8,230,318	5,642,948
<i>Ostali ukupan rezultat</i>		
Aktuarski dobiti / gubici (napomena 38, 41)	933	(155)
Pozitivni efekti promene fer vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	501,039	145,831
(Gubitak) po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (napomena 33.2)	<u>(75,296)</u>	<u>(31,039)</u>
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	<u>426,676</u>	<u>114,637</u>
Ukupan rezultat perioda	<u>8,656,994</u>	<u>5,757,585</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i
 izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

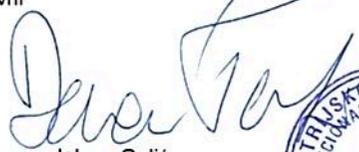
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine
 (U hiljadama dinara)

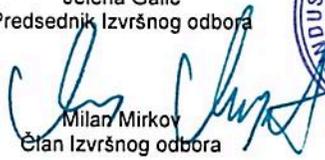
	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalori- zacione rezerve	Dobitak	Ukupno
Stanje 31. decembra 2017. godine	19,762,595	7,433,135	19,832,157	340,325	13,793,700	61,161,912
Efekti prve primene MSFI9	-	-	-	61,249	(642,653)	(581,404)
Korigovano stanje 1. januara 2018. godine	19,762,595	7,433,135	19,832,157	401,574	13,151,047	60,580,508
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	5,642,948	5,642,948
Raspodela dobiti (dividenda) (napomena 40)	-	-	-	-	(10,049,237)	(10,049,237)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	114,637	-	114,637
	-	-	-	114,637	-	114,637
Stanje 31. decembra 2018. godine	19,762,595	7,433,135	19,832,157	516,211	8,744,758	56,288,856
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	8,230,318	8,230,318
Raspodela dobiti (dividenda) (napomena 40)	-	-	-	-	(7,626,177)	(7,626,177)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	426,676	-	426,676
	-	-	-	426,676	-	426,676
Stanje 31. decembra 2019. godine	19,762,595	7,433,135	19,832,157	942,887	9,348,899	57,319,673

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i
 izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

Za period od 1. januara do 31. decembra 2019. godine
(u hiljadama dinara)

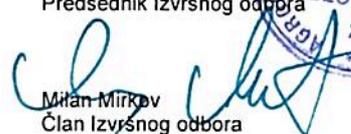
POZICIJA	2019.	2018.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	13,675,823	11,899,749
Prilivi od kamata	9,229,776	9,397,578
Prilivi od naknada	1,882,066	1,707,385
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	693,570	769,689
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	1,870,411	25,097
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(6,039,682)	(6,193,967)
Odlivi po osnovu kamata	(1,669,905)	(1,282,225)
Odlivi po osnovu naknada	(482,549)	(446,210)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1,412,125)	(1,433,034)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(229,440)	(299,666)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(2,245,663)	(2,732,832)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	7,636,141	5,705,782
Smanjenje plasmana i povećanje uzetih depozita	16,327,091	956,474
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	16,327,091	956,474
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(11,292,507)	(3,801,634)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(4,589,860)	(1,747,195)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih HoV koje nisu namenjene investiranju	(6,702,647)	(2,054,439)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	12,670,725	2,860,622
Plaćeni porez na dobit	(885,436)	(725,972)
Isplaćene dividende	(7,627,501)	(10,051,171)
Neto priliv / (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	4,157,788	(7,916,521)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	28,397,097	25,340,821
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	26,939,108	23,037,302
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	1,226,324	284,288
Prilivi od prodaje investicionih nekretnina	217,493	2,014,949
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	14,172	4,282
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(29,611,862)	(19,445,912)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(21,291,814)	(17,682,390)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	(8,008,856)	(1,623,688)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(304,231)	(133,746)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	(6,961)	(6,088)
Neto (odliv) / priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(1,214,765)	5,894,909
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	1,138,884
Prilivi po osnovu uzetih kredita	-	1,138,884
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(884,694)	-
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(683,769)	-
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(200,925)	-
Neto (odliv) / priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(884,694)	1,138,884
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	58,400,011	39,335,928
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(56,341,682)	(40,218,656)
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) GOTOVINE	2,058,329	(882,728)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	21,089,665	21,969,568
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	109,153	148,870
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	(107,320)	(146,045)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA (napomena 21)	23,149,827	21,089,665

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

Ana Medojević
Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Mišan Mirkov
Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2019. godine****1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE**

Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Banka“) osnovana je Ugovorom o osnivanju 10. avgusta 1993. godine. Svoje poslovanje i organizaciju Banka je uskladila sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama 1995. godine i kod Privrednog suda u Nišu upisana je kao akcionarsko društvo rešenjem Fi 1291/95 od 22. juna 1995. godine.

Skupština Banke, na redovnoj sednici održanoj 29. juna 2015. godine, donela je Odluku o promeni sedišta Banke. Promena je registrovana u Agenciji za privredne registre rešenjem BD 57565/2015 od 2. jula 2015. godine. Zbog promene sedišta Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d., Niš je promenila poslovno ime u Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d., Beograd.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Banke na dan 31. decembra 2019. godine ima M&V Investments a.d., Beograd sa 100% (na dan 31. decembra 2018.: M&V Investments a.d., Beograd sa 100%). Detaljan prikaz strukture akcionara dat je u napomeni broj 41.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Na redovnoj sednici Skupštine AIK banke a.d., Beograd održanoj dana 20. novembra 2017. godine doneta je odluka o pripajanju Jubanke a.d., Beograd AIK banci a.d., Beograd. Statusna promena pripajanja Jubanke a.d., Beograd je sprovedena 22. decembra 2017. godine i registrovana je kod Agencije za privredne registre.

Sedište Banke je u Beogradu, ulica Mihaila Pupina 115đ. Svoje poslovanje Banka obavlja preko Centrale u Beogradu, trinaest filijala u Beogradu, 5 filijala u Nišu, 3 filijale u Novom Sadu, po jedna filijala u: Lazarevcu, Obrenovcu, Pančevu, Vršcu, Požarevcu, Smederevu, Šapcu, Valjevu, Pirotu, Aleksincu, Prokuplju, Kruševcu, Vrnjačkoj Banji, Leskovcu, Vranju, Jagodini, Paraćinu, Zaječaru, Boru, Negotinu, Kragujevcu, Čačku, Gornjem Milanovcu, Užicu, Prijepolju, Novom Pazaru, Kraljevu, Rumi, Indiji, Subotici, Kikindi, Vrbasu, Bečeju, Zrenjaninu, Somboru, što je ukupno 1 centrala, 56 filijala, i 1 šalter širom Srbije.

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka je imala 670 zaposlenih radnika (na kraju 2018. godine bilo je 742 zaposlena radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836, a matični broj Banke je 06876366.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018). Banka, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnih tela.

Finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu "finansijski izveštaji") za 2019. godinu prikazani su u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat,
- finansijskih sredstava i obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti,
- investicionih nekretnina.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije plaćanja akcijama, koje su u delokrugu MSFI 2, transakcija lizinga, koje su u delokrugu MRS 17 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri za koje nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrđivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno, i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrđivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Početna primena izmena postojećih standarda na snazi u tekućem izveštajnom periodu

Uticaoj prve primene MSFI 16 "Lizing"

U tekućoj godini, Banka je primenila MSFI 16 (izdat od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde u januaru 2016. godine), koji je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine.

MSFI uvodi nove ili izmenjene zahteve u vezi sa računovodstvom lizinga. Novi standard donosi značajne promene za računovodstvo zakupca, tj. korisnika lizinga, jer uklanja razliku između operativnog i finansijskog lizinga i zahteva priznavanje sredstva koje predstavlja pravo korišćenja i obaveze po osnovu lizinga na početku svakog zakupa, osim slučaju kratakoročnih zakupa i zakupa gde je vrednost predmeta lizinga mala. Za razliku od računovodstvenog obuhvatanja kod zakupca, kada je reč o računovodstvu zakupodavca, prethodno važeći zahtevi ostali su velikoj meri nepromenjeni. Novi zahtevi MSFI 16 detaljnije su opisani u napomeni 3 uz finansijske izveštaje. Uticaj i efekti prve primene MSFI 16 na finansijske izveštaje Banke prikazani su u napomeni 2.8.

Datum Bančine početne primene MSFI 16 je 1. januar 2019. godine.

Banka je odabrala modifikovanu retrospektivnu primenu standarda (tzv. kumulativni catch-up pristup) u skladu sa MSFI 16:C5(b) i MSFI 16:C8(b)(ii). Stoga Banka neće korigovati uporedne podatke već će priznati pravo korišćenja sredstva u iznosu koji je jednak iznosu obaveze po osnovu lizinga na datum početne primene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)**2.2. Početna primena izmena postojećih standarda na snazi u tekućem izveštajnom periodu (nastavak)**

Sledeće nove izmene postojećih standarda izdate od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su stupile na snagu tokom tekućeg izveštajnog perioda. Usvajanje i primena ovih standarda, njihovih izmena i povezanih tumačenja nisu imali materijalno značajan uticaj na obelodanjivanja i iznose prikazane u priloženim finansijskim izveštajima.

- **Izmene MSFI 9 „Finansijski instrumenti”** – Karakteristike avansnih plaćanja sa negativnim kompenzacijama,
- **Izmene MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“** – Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima,
- **Izmene raznih standarda na osnovu „Unapređenja MSFI (period od 2015. do 2017. godine)”** koja su rezultat godišnjeg unapređenja MSFI (MSFI 3 „Poslovne kombinacije“, MSFI 11 „Zajednički aranžmani“, MRS 12 „Porez na dobitak“ i MRS 23 „Troškovi pozajmljivanja“),
- **Izmene MRS 19 „Naknade zaposlenima“** – izmene, smanjenje ili izmirenje planova naknada zaposlenima,
- **IFRIC 23 „Neizvesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobitak“.**

Usvajanje navedenih novih i izmena postojećih Standarda nije imalo za rezultat značajnije promene finansijskih izveštaja Banke, izuzev uticaja MSFI 16, a kako je obelodanjeno u ovim finansijskim izveštajima.

2.3. Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izveštaja, bili su izdati sledeći standardi, izmene postojećih standarda i nova tumačenja ali nisu još uvek stupili na snagu:

- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine),
- **Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije”** – Definicija poslovanja (na snazi za poslovne kombinacije gde datum sticanja pada na dan ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja, koji počinje na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, kao i za sticanje imovine na dan ili nakon dana početka tog perioda),
- **Izmene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“** - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata i naknadne izmene (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vreme, dok ne bude završen istraživački projekat o metodi udela),
- **Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške ”** – Definicija materijalnog značaja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine),
- **Izmene Upućivanja na Konceptualni okvir u Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu početne primene.

2.4. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2018. godinu koji su bili predmet revizije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.6. Korišćenje procenijavanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

2.7. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

2.8. Prva primena MSFI 16

i. Opšti uticaj primene MSFI 16 „Lizing”

MSFI 16 obezbeđuje sveobuhvatan model za identifikaciju lizing aranžana i njihov tretman u finansijskim izveštajima i zakupca i zakupodavca. MSFI 16 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine i zamenio je standard MRS 17 – Lizing, tumačenje IFRIC 4 - Utvrđivanje da li sporazum sadrži lizing, SIC 15 – Operativni lizing – podsticaji i SIC 27 – Procena suštine transakcija koje uključuju pravni oblik lizinga.

Datum početne primene MSFI 16 je 1. januar 2019. godine metodom modifikovane retrospektivne primene (tzv. kumulativni catch-up pristup) u skladu sa MSFI 16:C5(b) i MSFI 16:C8(b)(ii). Stoga, Banka nije korigovala uporedne podatke već je priznala pravo korišćenja sredstva u iznosu koji je jednak iznosu obaveze po osnovu lizinga na datum početne primene.

ii. Uticaj nove definicije lizinga

MSFI 16 donosi novu definiciju lizinga. Međutim, Banka je iskoristila praktičnu olakšicu dozvoljenu pri prelasku na primenu MSFI 16 da ne preispituje da li je neki ugovor lizing aranžman ili sadrži lizing. U skladu sa tim, za Banku i dalje važi definicija lizinga iz MRS 17 i IFRIC 4 za one aranžmane i ugovore o lizingu koji su zaključeni ili izmenjeni pre 1. januara 2019. godine.

Suštinski element koji predstavlja razliku između definicije lizinga prema MRS 17 i definicije iz MSFI 16 je pojam kontrole. Prema MSFI 16, ugovor predstavlja lizing ili sadrži lizing ukoliko se njime prenosi pravo na kontrolu upotrebe identifikovanog sredstva tokom određenog perioda u zmenu za naknadu. Kontrola postoji tj. preneti je ukoliko kupac ima:

- pravo da ostvaruje suštinski sve ekonomske koristi upotrebom identifikovanog sredstva; i
- pravo da upravlja upotrebom tog sredstva.

Banka primenjuje novu definiciju lizinga i sa njom povezane smernice definisane u MSFI 16 na sve ugovore o lizingu koje zaključi ili izmeni (produži) na dan ili nakon 1. januara 2019. godine.

iii. Uticaj na računovodstvo zakupca

Novi standard ukida razliku između operativnog i finansijskog lizinga u poslovnim knjigama zakupca i zahteva priznavanje sredstva koje je pravo korišćenja i obaveze po osnovu lizinga za sve lizing aranžmane zakupca osim u slučaju kratkoročnih lizing aranžmana i onih gde je predmet lizinga male vrednosti, koji predstavljaju izuzetke.

Prilikom početne primene MSFI 16, lizing aranžmani koji su u ranijim periodima klasifikovani kao operativni lizing (osim dole navedenih), Banka je priznala sredstva koja predstavljaju pravo korišćenja i obaveze po osnovu lizinga u izveštaju o finansijskom položaju (bilansu stanja). U napomeni 3.17 su objašnjene metode inicijalnog i naknadnog vrednovanja, praktična rešenja koje je Banka primenila prilikom vrednovanja obaveza po osnovu lizinga kao i svi ostali detalji koji se tiču obuhvatanja lizing aranžmana.

Ukupan efekat primene MSFI 16 (odnosi se samo na ugovore o lizingu zaključene ili produžene pre 1. januara 2019. godine) na finansijske izveštje Banke ogleda se u povećanju aktive i obaveza za iznos od 709,561 hiljada dinara po osnovu priznavanja sredstva sa pravom korišćenja (napomene 29 i 30) i odgovarajućih lizing obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Banke.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose i obračunati su primenom metode efektivne kamatne stope za sve kamatonosne finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Prihodi od kamata na finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat prema MSFI 9, slično kao i na finansijska sredstva koja su klasifikovana kao raspoloživa za prodaju ili koja se drže do dospeća prema MRS 39, takođe se evidentiraju metodom efektivne kamatne stope.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. U obračun efektivne kamatne stope uključuju se sledeće vrste naknada Banke, koje su po svojoj prirodi sastavni deo efektivne kamatne stope: naknada za obradu kreditnog zahteva, naknada za obradu zahteva za dozvoljeno prekoračenje, naknada za ocenu i proveru investicionih projekata, naknade za obavezu davanja kredita, kada je verovatno da će doći do izdavanja finansijskog sredstva, naknada za izmenu uslova kreditiranja.

Naknade koje čine sastavni deo efektivne kamatne stope razgraničavaju se i amortizuju kao prihod od kamate tokom perioda trajanja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od kamata iskazani u okviru bilansa uspeha uključuju: kamate obračunate za finansijska sredstva i finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope, kamate za hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat (odnosno hartije od vrednosti klasifikovane kao raspoložive za prodaju prema MRS 39) obračunate primenom efektivne kamatne stope i kamate po osnovu kupona kod kuponskih hartija od vrednosti namenjenih trgovanju.

Prihodi i rashodi od kamata evidentiraju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionih odnosa koji su definisani ugovorom Banke i komitenta.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa u zemlji i inostranstvu, platnih kartica, izdate garancije i akreditive i druge bankarske usluge.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se po načelu nastanka događaja kada je usluga pružena.

Naknade po osnovu garancija i akreditiva se odlažu i priznaju kao prihod u srazmeri sa proteklom vremenom korišćenja kredita, odnosno garancija i akreditiva.

3.3. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva u stranoj valuti, kao i ona u koje je ugrađena valutna klauzula, na dan bilansa stanja, preračunata su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na dan bilansa stanja.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

3.4. Dividende

Prihodi po osnovu dividendi se priznaju u momentu kada je utvrđeno pravo Banke na priliv po osnovu dividende. Dividende su prikazane u okviru pozicije ostali poslovni prihodi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Neto dobitak / (gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata**

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata uključuje neto efekat po osnovu promene vrednosti derivata (izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika) kao i promene vrednosti finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.6. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata i investicija predstavlja neto efekat po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9.

3.7. Neto dobici po osnovu zaštite od rizika

Neto dobici po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke po osnovu promene vrednosti finansijskih derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika kao i promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti kao stavki koje se štite, a koje proizilaze po osnovu rizika od kojeg se stavka štiti.

3.8. Poreski rashod

Poreski rashodi obuhvataju tekuće poreze i odložene poreze. Tekući porezi i odloženi porezi se prikazuju u bilansu uspeha, osim u meri u kojoj se odnose na stavke koje se direktno priznaju u okviru kapitala ili u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom poreske stope od 15% (2018. godine: 15%) na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačni iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Uzimajući u obzir izmene i dopune Zakona o porezu na dobit pravnih lica iz decembra 2018. godine, Banka se odlučila da u periodu od 5 godina a počev od 2018. godine (zaključno sa 2022. godinom) u svom poreskom bilansu priznaje kao rashod jednu petinu poreskog efekata koji proizilazi iz korekcija pozicija bilansa stanja po osnovu promene računovodstvene politike - prva primena MSFI 9.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica izmenjen je krajem 2019. godine, s' tim da se većina odredbi primenjuje na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreza počev od 2020. godine.

Izuzetno, odredbe koje se odnose na priznavanje rashoda po osnovu otpisa potraživanja po stambenim kreditima indeksiranim u CHF primenjuju se na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreske obaveze počev od 2019. godine. Naime, saglasno članu 22a stav 6 Zakona, na teret rashoda banke priznaje se iznos rashoda utvrđen u bilansu uspeha banke po osnovu umanjenja duga koji snosi banka u visini utvrdjenoj u skladu sa zakonom kojim je uređena konverzija stambenih kredita indeksiranih u CHF.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva priznaju se kao odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobici na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.8. Poreski rashod (nastavak)**

Tekuća i odložena poreska sredstva i obaveze prebijaju se kada su nametnuta od istog poreskog organa, kada se odnose na isti poreski organ i kada postoji zakonsko pravo da se prebiju.

Tekući i odloženi porezi se iskazuju kao prihod ili rashod i uključuju se u neto dobitak perioda osim onih iznosa koji su direktno evidentirani na računu kapitala u tekućem ili nekom drugom periodu. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključeni su u ostale troškove poslovanja.

Indirektni porezi i doprinosi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, lokalne komunalne takse, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3.9. Finansijska sredstva i obaveze*Priznavanje*

Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnanja.

Finansijsko sredstvo ili obaveza se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju, osim za finansijska sredstva i obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u čije se početno vrednovanje ne uključuju ovi troškovi.

Klasifikacija

Saglasno MSFI 9 klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- a) poslovnog modela na osnovu kojeg Banka upravlja finansijskim sredstvom
- b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva (tzv. SPPI kriterijum).

Poslovni model odražava način na koji Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima u cilju sticanja novčanih tokova odnosno, poslovni model određuje da li će novčani tokovi Banke biti rezultat prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, prodaje finansijskih sredstava ili i jednim i drugim. Banka je sprovedla detaljnu analizu i definisala sledeće poslovne modele:

- a) držanje radi prikupljanja novčanih tokova,
- b) držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje i
- c) ostali poslovni modeli (npr. držanje radi prodaje).

Ukoliko je poslovni model „držanje radi prikupljanja novčanih tokova“ ili „držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje“, vrši se procena da li novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate (tzv. „SPPI test“).

Saglasno osnovnom kreditnom aranžmanu, kamata uključuje nadoknadu za vremensku vrednost novca, prihvaćeni nivo kreditnog rizika dužnika i ostale osnovne rizike kreditiranja uključujući i odgovarajuću maržu. Ukoliko ugovoreni uslovi uključuju izloženost rizicima koji nisu u skladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se klasifikuje i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha nezavisno od poslovnog modela.

Na osnovu sprovedene analize poslovnih modela i karakteristika ugovorenih novčanih tokova, Banka u skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva klasifikuje u jednu od tri kategorije prilikom početnog priznavanja:

- 1) Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti,
- 2) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u daljem tekstu: FVOCI) i
- 3) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (u daljem tekstu: FVTPL).

Banka vrednuje svoje finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti ili ih klasifikuje kao obaveze koje se drže radi trgovine.

Reklasifikacija

Ukoliko dođe do promene poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom vrši se reklasifikacija finansijskog sredstva. Reklasifikacija se sprovodi prospektivno odnosno od prvog dana sledećeg izveštajnog perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

Reklasifikacija (nastavak)

Prilikom reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, njegova fer vrednost na datum reklasifikacije postaje njegova nova bruto knjigovodstvena vrednost.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje se u ostalom ukupnom rezultatu.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, finansijsko sredstvo se reklasifikuje po fer vrednosti. Međutim, akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu prestaje da se priznaje u okviru kapitala i za njegov iznos se koriguje fer vrednost finansijskog sredstva na datum reklasifikacije. Posledica toga je da se finansijsko sredstvo odmerava na datum klasifikacije kao da je oduvek bilo odmeravano po amortizovanoj vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti. Akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava

U nekim okolnostima ponovo ugovaranje ili modifikacija ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva mogu da dovedu do prestanka priznavanja postojećeg finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9. Kada modifikacija finansijskog sredstva rezultira u prestanku priznavanja postojećeg finansijskog sredstva i naknadnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva, modifikovano sredstvo se smatra "novim" finansijskim sredstvom za svrhe ovog standarda.

U ovakvim situacijama, Banka vrši kvantitativnu i kvalitativnu procenu i ocenjuje da li postoji značajna razlika između novčanih tokova originalnog finansijskog sredstva i novčanih tokova modifikovanog ili zamenjenog finansijskog sredstva. Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima.

Shodno tome, datum modifikacije će se tretirati kao datum početnog priznavanja tog finansijskog sredstva prilikom primene zahteva za umanjenje vrednosti na modifikovano finansijsko sredstvo.

MSFI 9 u slučaju značajne modifikacije finansijskog instrumenta ukazuje na potrebu za prestankom priznavanja starog finansijskog sredstva i priznavanjem novog po fer vrednosti na dan priznavanja.

Prestanak priznavanja dovodi do trajnog dobitka ili gubitka, koji mora biti priznat u okviru bilansa uspeha, a jednakog razlici između amortizovane vrednosti starog finansijskog sredstva i fer vrednost novog finansijskog sredstva umanjenog za iznos očekivanih kreditnih gubitaka priznatih kao ispravka vrednosti na novom finansijskom sredstvu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9. Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)***Kupljena ili kreditno obezbeđena sredstava prilikom inicijalnog priznavanja (POCI)*

Finansijsko sredstvo je kreditno obezvređeno kada se dogodi jedan ili više događaja koji imaju negativan uticaj na procenjene buduće tokove gotovine tog finansijskog sredstva.

Ova finansijska sredstva u momentu inicijalnog priznavanja neće imati obezvređenje ali je potrebno uključiti očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja u obračun efektivne kamatne stope. Samim tim, Banka uključuje inicijalne očekivane kreditne gubitke u procenu novčanih tokova, prilikom obračuna kreditno-prilagođene efektivne kamatne stope finansijskog sredstva za koje se smatra da su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Očekivani kreditni gubitak za kupljena ili kreditno obezbeđena sredstava prilikom inicijalnog priznavanja (POCI) se uvek odmerava kao očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja. Međutim na datum izveštavanja Banka priznaje samo kumulativne promene od početnog priznavanja u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao rezervisanje za gubitke za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva. Odnosno, na svaki datum izveštavanja, za ova sredstva u bilansu uspeha se priznaju promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao dobiti ili gubici po osnovu umanjavanja vrednosti.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje sa priznavanjem finansijskog sredstva kada ugovorna prava nad gotovinskim tokovima vezanim za sredstvo isteknu, ili kada Banka transakcijom prenese sva suštinska prava i koristi vezane za vlasništvo nad finansijskim sredstvom ili ako transakcijom Banka niti prenese niti zadrži sva suštinska prava vezana za vlasništvo, ali ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom. Svo vlasništvo nad prenesenim finansijskim sredstvom koje ispunjava uslove za prestanak priznavanja, koje je Banka stvorila ili zadržava, priznaje se kao zasebno sredstvo ili obaveza u izveštaju o finansijskoj poziciji. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti (ili knjigovodstvene vrednost dela sredstva koji je prenet) i zbira primljene nadoknade (uključujući nova sredstva koja su nabavljena umanjena za nove preuzete obaveze), kao i zbirni dobiti ili gubici koji su prethodno priznati u izveštaju o ukupnom rezultatu, priznaju se u bilansu uspeha.

Banka obavlja transakcije po kojima vrši prenos sredstava priznatih u svom izveštaju o finansijskoj poziciji, mada zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi ili njihov deo od prenesenih sredstava. Ako se svi ili suštinski svi rizici i koristi zadržavaju, onda ne dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Prenos sredstava sa zadržavanjem svih ili suštinski svih rizika i koristi uključuje, na primer, transakcije ponovnog otkupa.

Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju, a neto iznos se prikazuje u izveštaju o finansijskoj poziciji samo kada Banka ima zakonsko pravo da netira priznate iznose i kada ima nameru da izmiri obaveze na neto osnovi ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

Prihodi i rashodi se iskazuju po neto principu samo u slučajevima kada je to dozvoljeno prema MSFI ili za prihode i rashode koji nastaju po osnovu grupe sličnih transakcija, kao što su to transakcije koje Banka ima po osnovu trgovanja.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmeravanja pod tekućim tržišnim uslovima, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja.

Kada god je moguće, Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

Vrednovanje po fer vrednosti (nastavak)

U slučaju da tržište za finansijske instrumente nije aktivno, Banka određuje fer vrednost upotrebom metodologije procene. Metodologije procene uključuju transakcije po tržišnim uslovima između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na postojeću fer vrednost ostalih instrumenata koji su suštinski isti, analiza diskontovanih tokova gotovine i druge alternativne metode. Odabrana metodologija procene maksimalno koristi tržišne podatke, zasniva se u najmanjoj mogućoj meri na procenama koje su specifične za Banku, a uključuje sve faktore koje učesnici na tržištu smatraju značajnim za definisanje cene, i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata.

Ulazni podaci za metode procene razumno odražavaju tržišna očekivanja i faktore rizika prinosa koji su sadržani u finansijskom instrumentu. Banka podešava metode procene i testira njihovu ispravnost upotrebom cena iz utvrdivih postojećih transakcija na tržištu za iste instrumente, na osnovu drugih dostupnih utvrdivih tržišnih podataka.

Sredstva i duge pozicije se mere po ponuđenoj ceni, a obaveze i kratke pozicije se mere po traženoj ceni. Kada Banka ima poziciju sa netiranjem rizika, srednje tržišne cene se koriste za merenje netiranja rizičnih pozicija, dok se usklađivanja po ponuđenoj ili traženoj ceni primenjuju samo na neto otvorene pozicije. Fer vrednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije koje odražavaju kreditni rizik Banke i druge ugovorne strane, gde je to relevantno. Procene fer vrednosti zasnovane na modelima procene se koriguju za sve ostale faktore, kao što su rizik likvidnosti ili modeli neizvesnosti, u meri u kojoj Banka smatra da treća lica učesnici na tržištu mogu da ih uzmu u obzir prilikom određivanja cene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja je cena ostvarena u transakciji, tj. fer vrednost nadoknade koja je data ili primljena. Međutim, ako je fer vrednost datog instrumenta dokazana poređenjem sa drugim utvrdivim postojećim transakcijama na tržištu za iste instrumente (tj. bez modifikovanja ili preformulisanja) ili je zasnovana na metodi procene čije promenljive uključuju samo podatke koji su utvrdivi na tržištu, u tom slučaju se razlika priznaje u bilansu uspeha prilikom početnog priznavanja instrumenta. U suprotnom, razlika se ne priznaje odmah u bilansu uspeha, već tokom trajanja instrumenta na odgovarajućoj osnovi, ili kada se instrument otkupi, prenese ili proda ili kada fer vrednost postane utvrđiva.

Obezvredjenje finansijskih instrumenata

Shodno MSFI 9 prilikom obezvredjenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvredjenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu. Drugim rečima, Banka preračunava rezervisanja za kreditne gubitke za sve kreditne izloženosti osim onih koje se već vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (uključujući i neproblematičnu i problematičnu finansijsku aktivu).

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta. Ovakav pristup rezultira u ranijem prepoznavanju kreditnih gubitaka.

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno Banka ne razmatra samo istorijske informacije prilagođene da odražavaju efekte sadašnjih uslova i informacija koje pružaju objektivne dokaze da su finansijska sredstva umanjena za nastale gubitke, već se razmatraju i razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Osnovni principi i pravila Banke pri obračunu rezervisanja prema MSFI 9 su:

Banka kalkuliše dvanaestomesečni očekivani kreditni gubitak ili očekivani kreditni gubitak za ceo životni vek finansijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promene kreditnog rizika finansijskog instrumenta od njegovog početnog priznavanja. Za ove svrhe, Banka primenjuje sledeća tri nivoa obezvredjenja:

- Nivo 1 pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali da ne postoji objektivni dokaz obezvredjenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijsku aktivu kod koje postoji objektivni dokaz obezvredjenja na izveštajni datum.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9. Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)***Obezvredjenje finansijskih instrumenata (nastavak)*

Nivoi 1 i 2 uključuju samo neproblematičnu finansijsku aktivu. Nivo 3 uključuje samo problematičnu finansijsku aktivu.

U skladu sa navedenim, Banka obračunava rezervisanje u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci).

Transfer finansijske aktive iz Nivoa 1 u Nivo 2 se realizuje kada je kreditni rizik finansijske aktive značajno porastao od trenutka inicijalnog priznavanja. Transfer logika se zasniva na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima i mora se primeniti na sve finansijske instrumente. Pogoršanje inicijalne klasifikacije potraživanja je glavni element na kome se zasniva kvantitativni kriterijum transfer logike. Tri dodatna kvalitativna kriterijuma koji dolaze nakon primene kvantitativnog kriterijuma su:

- Klasifikacija u status restrukturiranih neproblematičnih izloženosti – rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2. 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja treba da bude prepoznata u Nivou 2.

U postupku obezvređenja, Banka posebno tretira kupovinu već obezvređene aktive tzv. problematičnog ili NPL portfolija odnosno odobravanje novih plasmana klijentima koji su već obezvređeni u portfoliju odnosno koji su već u NPL statusu. Ovakva aktiva je u skladu sa Standardom definisana kao tzv. POCI (Purchased and originated impaired credit assets) i ona se posebno vrednuje kroz kumulativnu promenu očekivanih kreditnih gubitaka za ceo životni vek instrumenta nakon inicijalnog priznavanja. Pozitivna promena u očekivanim kreditnim gubicima u toku životnog veka instrumenta se priznaje kao dobitak zbog umanjenja vrednosti instrumenta, ako je očekivani kreditni gubitak manji od iznosa očekivanih kreditnih gubitaka koji su uključeni u procenjene novčane tokove prilikom inicijalnog priznavanja.

Direktan otpis i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju

Banka (u skladu sa Procedurom za direktan otpis potraživanja i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju) vrši otpis određenih kredita, plasmana i hartija od vrednosti za koje je utvrđeno da neće biti naplaćeni.

3.10. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju gotovinu u blagajni, žiro račun Banke, ostala novčana sredstva i obaveznu rezervu kod centralne banke u stranoj valuti. Gotovina i sredstva kod centralne banke su iskazani po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se i sredstva na računima kod stranih banaka, dok se sredstva obavezne rezerve kod centralne banke u stranoj valuti ne uključuju.

3.11. Krediti i potraživanja

Kreditni i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim otplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu i koja Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Kreditni i potraživanja nastaju kada Banka plasira novac ili usluge dužniku bez namere da dalje trguje ovim plasmanima. Kreditni i potraživanja obuhvataju plasmane bankama i plasmane klijentima.

Svi kreditni i plasmani se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Prilikom inicijalnog priznavanja, kreditni i potraživanja se na osnovu analize poslovnog modela i analize karakteristika ugovoreni novčanih tokova odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, po fer vrednosti kroz ostali rezultat ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.11. Krediti i potraživanja (nastavak)**

Nakon početnog vrednovanja, krediti i plasmani bankama i komitentima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjnim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata. Naknade, koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente, se razgraničavaju i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

Krediti odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu inostranu valutu ili indeks potrošačkih cena preračunati su u dinare na dan bilansa u skladu sa odredbama konkretnog ugovora za kredit. Efekti izvršenog preračuna su iskazani u okviru prihoda i rashoda od kursnih razlika, odnosno prihoda i rashoda od ugovorene zaštite od rizika.

U skladu sa internom metodologijom Banka na svaki izveštajni period procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika za sva finansijska sredstva i obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za to finansijsko sredstvo značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja, odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sva finansijska sredstva kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja.

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Ako u budućem periodu dođe do smanjenja obezvređenja zbog gubitka, a smanjenje se može objektivno pripisati događaju koji se dogodio nakon priznavanja gubitka zbog obezvređenja (kao što je poboljšanje u kreditnom rejtingu dužnika), prethodno priznat gubitak usled obezvređenja se ukida korigovanjem računa ispravke vrednosti. Ukinuti iznos se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije "Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha".

3.12. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

U ovu kategoriju spadaju sredstva ako su sledeća dva kriterijuma zadovoljena i ako nisu opredeljena pri inicijalnom priznavanju kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih novčanih tokova; i
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu.

Nakon inicijalnog priznavanja ista se vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope uz umanjnje po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Gubici od obezvređenja se priznaju u bilansu uspeha u okviru rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava.

3.13. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

U ovu kategoriju spadaju finansijska sredstva ako su sledeća dva kriterijuma zadovoljena i ako nisu opredeljena pri inicijalnom priznavanju kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je kako naplata ugovorenih novčanih tokova tako i prodaja finansijskog sredstva i
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost finansijskih sredstava se utvrđuje u skladu sa internom metodologijom za obračun fer vrednosti. Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjnja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.13. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (nastavak)**

Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Obračunati očekivani kreditni gubici za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat priznaju se u okviru ostalog ukupnog rezultata, i ne umanjuju knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva što je slučaj kod finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, odnosno ispravka vrednosti ne utiče na knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

3.14. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha su sva ona finansijska sredstva koja se ne vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat. U skladu sa MSFI 9 ova sredstva se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promene u fer vrednosti evidentiraju u bilansu uspeha.

Sredstvo koje spada u ovu kategoriju je finansijsko sredstvo koje se drži radi trgovanja i to je ono sredstvo koje je pribavljeno prvenstveno radi ostvarivanja dobitka iz kratkoročnih kolebanja cena ili marže dilera.

Finansijski instrumenti (uključujući i akcije kojima se trguje) razvrstane u knjigu trgovanja početno se priznaju po vrednosti po kojoj su nabavljeni. Troškovi transakcije ne uključuju se u vrednost već predstavljaju troškove perioda. Finansijska sredstva kojima se trguje naknadno se vrednuju - svode na FER vrednost svakodnevno. Dobici i gubici po osnovu prodaje kojima se trguje priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Derivati

Finansijski derivati obuhvataju forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno se priznaju po nabavnoj vrednosti i naknadno se preračunavaju po tržišnoj vrednosti. Tržišne vrednosti se dobijaju na osnovu različitih tehnika procene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno prikazuju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrednost pozitivna, odnosno u okviru pasive ukoliko je njihova tržišna vrednost negativna.

Derivatna sredstva ukoliko nisu određena kao instrumenti zaštite smatra se da su namenjeni trgovanju i vrednuju se po fer vrednosti kroz bilans uspeha u skladu sa MSFI 9. Promene u tržišnoj vrednosti finansijskih derivata iskazuju se u bilansu uspeha u okviru Neto dobitka / gubitka po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

3.15. Vlasnička finansijska sredstva

Sve investicije u instrumente kapitala u skladu sa MSFI 9 Banka odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, sa promenama fer vrednosti priznatim u bilansu uspeha, osim onih ulaganja u kapital za koje je Banka odabrala da promene fer vrednosti priznaje u okviru izveštaja o ostalom ukupnom rezultatu.

Prihodi od dividendi po osnovu investicija u instrumente kapitala, za koje je Banka prilikom početnog priznavanja donela odluku da promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu, se priznaju u bilansu uspeha. Kod ovih investicija prilikom prestanka priznavanja akumulirani dobitci i gubici iz ukupnog rezultata se ne prenose u bilans uspeha. U skladu sa zahtevima MSFI 9 ovi finansijski instrumenti se ne testiraju na obezvređenje.

Za instrumente kapitala koji se ne drže radi trgovine, Banka može prilikom početnog priznavanja napraviti kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti ovih instrumenata priznaje kroz ostali ukupan rezultat, osim prihoda od dividendi koji se priznaju u bilansu uspeha. Ovi finansijski instrumenti nisu predmet utvrđivanja obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.16. Nekretnine i oprema

Priznavanje i vrednovanje

Početno merenje nekretnina i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

Nakon početnog priznavanja, oprema se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju i ukupne akumulirane gubitke usled smanjenja vrednosti.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem nekretnina i opreme utvrđuju se kao razlika između vrednosti ostvarene njihovom prodajom i njihove knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda.

Naknadni troškovi

Troškovi zamene sastavnog dela nekog osnovnog sredstva priznaju se kao deo knjigovodstvene vrednosti tog osnovnog sredstva ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sastavnim delom priliti u Banku i ako se cena koštanja tog dela može pouzdano izmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog dela se isknjižava. Troškovi redovnog servisiranja nekretnina i opreme se priznaju u bilansu uspeha kada nastanu.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava ravnomerno na nabavnu vrednost sredstava primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Građevinski objekti	1.30%
Kompjuterska oprema	20.00%
Nameštaj i ostala oprema	11.00% - 20.00%
Motorna vozila	15.50%

Obračun amortizacije sredstava počinje od narednog meseca u odnosu na mesec kada se ova sredstva stave u upotrebu, a za otuđena sredstva prekida se sa obračunom amortizacije, od narednog meseca u odnosu na mesec u kome je sredstvo otuđeno.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.17. Sredstva sa pravom korišćenja

Počev od 1. januara 2019. godine Banka počinje da primenjuje MSFI 16 Lizing koristeći modifikovani retrospektivni pristup, a kako je detaljnije objašnjeno u napomeni 2.8. Uporedni podaci su prikazani prema MRS 17 i drugim relevantnim međunarodnim smernicama i tumačenjima vezanim za lizing. Računovodstvene politike vezano za priznavanje i merenje lizinga primenjene na tekući i prethodni period su prikazane u nastavku.

Računovodstvena politika u primeni od 1. januara 2019. godine

i. *Banka kao korisnik lizinga*

Lizing je saglasno MSFI 16 definisan kao ugovor, ili deo ugovora, kojim se prenosi pravo korišćenja imovine u određenom vremenskom periodu u zamenu za naknadu. Sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- ukoliko se sredstvo koje je predmet lizinga može eksplicitno ili implicitno identifikovati,
- kada se tokom lizing perioda mogu ostvariti sve suštinske ekonomske koristi od korišćenja sredstva i
- ako se može upravljati korišćenjem sredstva, odnosno odlučivati na koji način i za koje svrhe će se sredstvo koristiti tokom celog perioda lizinga.

Banka ne primenjuje zahteve MSFI 16 na sredstva male vrednosti, kratkoročne zakupe (do godinu dana) i nematerijalnu imovinu. Navedeni zakupi se priznaju kao rashod po proporcionalnoj metodi u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.17. Sredstva sa pravom korišćenja (nastavak)

Kada se analizom ugovora proceni da je ugovor lizing, sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje u aktivi, a obaveza po osnovu lizinga u pasivi bilansa stanja. Sredstvo sa pravom korišćenja se početno vrednuje po nabavnoj vrednosti koja se sastoji iz:

- inicijalnog iznosa lizing obaveze prilagođenog za sva lizing plaćanja nastala na dan početka lizinga ili pre početka lizinga,
- uvećanog za sve nastale inicijalne direktne troškove i procenjene troškove demontiranja i uklanjanja sredstva ili vraćanja sredstva ili mesta na kojem je locirano u prvobitno stanje, i
- umanjenog za primljene olakšice po osnovu lizinga.

Nakon početnog priznavanja, sredstvo se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke po osnovu obezvređenja, usklađenoj za ponovna merenja obaveza po osnovu lizinga. Sredstva za pravom korišćenja se amortizuju proporcionalnom metodom. Obračun amortizacije kreće od prvog dana narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo raspoloživo za korišćenje.

Obaveza po osnovu lizinga se inicijalno vrednuje po sadašnjoj neto vrednosti svih budućih lizing plaćanja po osnovu lizinga (bez poreza na dodatu vrednost), diskontovanih po kamatnoj stopi implicitnoj za lizing, a u nedostatku iste, po inkrementalnoj stopi zaduživanja. Inkrementalna stopa zaduživanja se određuje na bazi troškova finansiranja obaveze sličnog trajanja i sličnog obezbeđenja kao one koja je predviđena lizing ugovorom.

Buduća lizing plaćanja koja se nakon diskontovanja uključuju u vrednost lizing obaveze obuhvataju:

- fiksna plaćanja umanjena za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom,
- varijabilna lizing plaćanja, odnosno plaćanja koja zavise od indeksa ili stope,
- plaćanja u skladu sa klauzulom o garanciji rezidualne vrednosti predmeta zakupa,
- cenu koštanja opcije otkupa, ukoliko je razumno sigurno da će se opcija koristiti,
- kazne za raskid ugovora, ukoliko je razumno verovatno da će iskoristiti opcija raskida.

Nakon početnog priznavanja, obaveza po osnovu lizinga se umanjuje za izvršena plaćanja lizing obaveze, povećava za pripisanu kamatu i usklađuje po osnovu:

- promene u budućim lizing plaćanjima, koje nastaju kao rezultat promene stope ili indeksa koji je korišćen za utvrđivanje inicijalne lizing obaveze,
- promene u proceni korišćenja opcije za kupovinu predmetne imovine,
- promene iznosa za koji se očekuje da će se platiti prema garanciji rezidualne vrednosti,
- promene lizing perioda.

Usklađivanje vrednosti obaveze po osnovu lizinga zahtevaju i usklađivanje sredstva sa pravom korišćenja. Po osnovu lizinga, Banka priznaje troškove amortizacije i rashod kamate u bilansu uspeha.

ii. Banka kao davalac lizinga

Kada se Banka pojavljuje u ulozi davaoca lizinga, vrši se procena da li se radi o finansijskom ili operativnom lizingu. Ukoliko Banka proceni da se ugovorom prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva, lizing se klasifikuje kao finansijski. U suprotnom, radi se o operativnom lizingu. MSFI 16 ne donosi suštinske promene vezano za računovodstveni tretman lizinga kod davaoca lizinga u odnosu na MRS 17.

Računovodstvena politika u primeni do 1. januara 2019. godine

Saglasno MRS 17 lizing je klasifikovan kao finansijski u slučaju kada su sve koristi i rizici koji proističu iz vlasništva nad predmetom lizinga preneti na Banku. Lizing je klasifikovan kao operativni u slučaju kada koristi i rizici koji proističu iz vlasništva nad predmetom lizinga nisu preneti na Banku.

i. Operativni lizing

Sva plaćanja tokom godine po osnovu operativnog lizinga, evidentirana su kao trošak u bilansu uspeha proporcionalnom metodom, tokom trajanja perioda lizinga. Odobrene stimulacije od strane davalaca lizinga se priznaju u okviru ukupnih troškova lizinga tokom trajanja perioda lizinga.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.18. Nematerijalna ulaganja**

Nematerijalna ulaganja obuhvataju softver, licence i ostalu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna ulaganja stečena kupovinom se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati povećane buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Nematerijalna ulaganja amortizuju se proporcionalnom metodom u roku od 5 godina. Za nematerijalna ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom stopa amortizacije se utvrđuje na osnovu rokova korišćenja iz ugovora.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.19. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina (zemljište ili zgrada, deo zgrade ili jedno i drugo) koju vlasnik (ili korisnik lizinga) drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog (MRS 40 – Investicione nekretnine).

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja vrši se po modelu nabavne vrednosti ili cene koštanja. Pri početnom merenju zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili u cenu koštanja investicione nekretnine.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine se vrši po metodu fer vrednosti. Fer vrednost je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstava ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promene fer vrednosti investicione nekretnine priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

3.20. Investicije u zavisna društva

Zavisnim društvom se smatraju društva nad kojima Banka ima kontrolu odnosno ima prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad društvom u koje je investirala.

Ulaganja u zavisna društva u pojedinačnim finansijskim izveštajima evidentiraju se u skladu sa MRS 27, primenom metode nabavne vrednosti. Metod istorijskog troška zahteva da se ulaganja u zavisna društva evidentiraju po nabavnoj vrednosti (visina investicije) i da se periodično (jednom godišnje) testira na obezvređenje u skladu sa MRS 36.

Ukoliko dođe do obezvređivanja učešća, tj. ukoliko se u naknadnom vrednovanju utvrdi da je nadoknativa vrednost manja od nabavne vrednosti (ili knjigovodstvene vrednosti), onda se nabavna (knjigovodstvena) vrednost učešća umanjuje za ispravke vrednosti i svodi na nadoknativu vrednost. Ispravke vrednosti učešća terete bilans uspeha (rashode) tekućeg perioda.

Prihodi po osnovu ulaganja se priznaju samo ako je zavisno društvo donelo odluku o distribuciji profita.

Konsolidacija finansijskih izveštaja se vrši primenom metode pune konsolidacije koji između ostalog podrazumeva sabiranje "red po red" isih stavki aktive, pasive, prihoda i rashoda uz eliminisanje svih salda u okviru grupe, transakcija prihoda i rashoda.

3.21. Zalihe

U okviru zaliha iskazuju se materijalne vrednosti stečene po osnovu naplate potraživanja.

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja predstavljaju nekretnine na kojima je inicijalno bila uspostavljena hipoteka u korist Banke, po osnovu obezbeđenja plasmana, a koje je banka preuzela po osnovu naplate potraživanja.

One su vrednovane po ceni koja je niža od knjigovodstvene vrednosti plasmana koji se naplaćuje iz materijalne vrednosti, ili tržišnih cena, utvrđenih od strane ovlašćenih procenitelja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.22. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica**

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključena u bilans stanja Banke.

3.23. Depoziti i primljeni krediti

Depoziti se iskazuju u visini deponovanih iznosa koji mogu biti uvećani za obračunatu kamatu, što zavisi od obligacionog odnosa između deponenta i Banke.

Depoziti i primljeni krediti se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji im se mogu direktno pripisati, dok se nakon početnog priznavanja, vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope.

3.24. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u slučaju kada se očekuje da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, koja se može pouzdano utvrditi i za čije izmirenje je neophodan odliv resursa koji predstavljaju ekonomsku korist za Banku. Rezervisanje se utvrđuje diskontovanjem očekivanih budućih novčanih odliva, primenom diskontne stope pre poreza, koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizika specifičnih za datu obavezu.

3.25. Finansijske garancije

Finansijske garancije predstavljaju ugovore kojima se Banka obavezuje da izvrši plaćanja njihovim korisnicima za gubitke nastale zbog neispunjavanja obaveze plaćanja određenog dužnika po dospeću obaveze, a u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta.

Obaveze po finansijskim garancijama se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a inicijalna fer vrednost se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveza po osnovu garancije se naknadno odmerava u iznosu koji je veći od amortizovane vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanog budućeg plaćanja (kada je plaćanje po osnovu garancije verovatno). Finansijske garancije se evidentiraju u okviru vanbilansnih stavki.

3.26. Beneficije zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka plaća doprinose državnim fondovima kojima se štiti socijalna sigurnost radnika. To su doprinosi na teret zaposlenih koje Banka obračunava po propisanim stopama, obustavlja od bruto zarada i uplaćuje fondovima. Banka takođe obračunava i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i uplaćuje ih tim fondovima. U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati zaposlenima otpremnine za odlazak u penziju, a u skladu sa svojim aktima isplaćuje i jubilarne nagrade za ostvarenih 10, 20, 30 i 40 godina rada u Banci.

Dugoročne obaveze po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19, predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih budućih isplata utvrđenih aktuarskim odmeravanjem uz korišćenje pretpostavki obelodanjenih u napomeni 39.

3.27. Kapital

Kapital Banke obuhvata osnivačke akcije, akcije narednih emisija, emisionu premiju, rezerve, rezerve fer vrednosti, akumulirani rezultat tekuće godine i rezultat prethodnih perioda. Kapital Banke formiran je iz uloženi sredstava osnivača Banke u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Banke.

3.28. Zarada po akcijama

Banka prikazuje osnovnu i umanjenju zaradu po akciji za sopstvene obične akcije. Osnovna zarada po akciji se računa deljenjem dobitka ili gubitka umanjenog za dividende koje pripadaju vlasnicima prioritetnih akcija Banke ponderisanim prosekom broja običnih akcija u opticaju tokom perioda.

Umanjena zarada po akciji se računa deljenjem korigovanog dobitka ili gubitka koji pripada vlasnicima običnih akcija za efekte preferencijalnih, nezamenljivih akcija, ponderisanim prosekom broja običnih akcija i zamenljivih akcija koje su u opticaju tokom perioda.

3.29. Informacije po segmentima

Banka prati i obelodanjuje poslovanje po segmentima – poslovnim linijama (napomena 7). Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posledica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje. Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti Banke rizicima.

Rizici su sastavni deo bankarskog poslovanja i nemoguće ih je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnika kapitala, kreditore, deponente i regulatore.

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, odnosno uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima kao i izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita. Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

Sistem upravljanja rizicima

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je definisan:

- Strategijom upravljanja rizicima,
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom,
- Politikom za upravljanje rizicima,
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima,
- Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnim politikom i strategijom Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- Svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- Dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnim politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima;
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- Obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima;
- Kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju procesa upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje i merenje rizika, mere za ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola za upravljanje rizicima, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, uspostavlja okvir i učestalost stres testiranja pojedinačnih vrsta rizika kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova. Dodatno, Politikom za upravljanje rizicima se utvrđuje i obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanje o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Sistem upravljanja rizicima (nastavak)

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora koji imaju kašnjenja koja su manja od 90 dana;
- u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Nadležnosti

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i u cilju sprečavanja sukoba interesa uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office). Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor Banke je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Strategije i plana upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke, kao i za ostale aktivnosti propisane Zakonom o bankama. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke vezano za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih internih akata: Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komiteo za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komiteo za rizike se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Komiteo za praćenje klijenata su odgovorni za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Uloga ovih Komitea je da razmatraju potencijalno problematične klijente i plasmane, kao i da preduzmu određene aktivnosti kako bi se unapredio status ovih plasmana/klijenata. Komiteo su takođe zaduženi za praćenje statusa ranije predloženih mera i odluka na sastancima Komitea. Komiteo za praćenje klijenata privrede, javnog i finansijskog sektora i Komiteo za praćenje klijenata stanovništva i malih klijenata se sastaju najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Nadležnosti (nastavak)

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima / plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnim rizicima, kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor;
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća.

Služba monitoringa vrši tekuću kontrolu i monitoring potraživanja od neproblematičnih klijenata u segmentu privrede, javnog sektora i finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata kao i kontrolu i monitoring: kolateralu i uslova posle isplate kredita, važnosti polisa osiguranja, važnosti procena vrednosti hipotekovanih nekretnina, valjanosti podataka vezanih za sredstva obezbeđenja potraživanja Banke unetih u aplikativni sistem i dr.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe:

- Služba kontrole kreditnog rizika,
- Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih rizika i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje problematičnim klijentima-pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno upravljanje svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate, upravljanje plasmanima a u kašnjenju koji pripadaju fizičkim licima i preduzetnicima i rana naplata tih plasmana.. Ovaj Sektor je zadužen za praćenje problematičnih plasmana, sprovođenje analize i identifikovanje potencijalne strategije naplate potraživanja.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje NBS i drugih eksternih korisnika.

Služba za planiranje, analizu i kontrolu pruža odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja raspoloživog internog kapitala kao i u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji se uzima kao osnova za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija ovog Sektora je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

U svom poslovanju Banka je posebno izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom i sa njim povezanim rizicima, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku izloženosti odnosno riziku koncentracije, riziku ulaganja i riziku zemlje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Banka je internom Politikom kreditiranja, procedurama i metodologijama kreditiranja definisala kriterijume za odobravanje plasmana, izmenu uslova korišćenja i izmirenja obaveza po odobrenim plasmanima, reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja i dr.

Politikom kreditiranja se utvrđuju opšti uslovi i način poslovanja sa klijentima Banke kao i osnove kreditiranja segmenata privrede, javnog sektora, stanovništva i MSP i upravljanje kreditnim rizikom u navedenim segmentima.

Proces odobravanja plasmana zavisi od tipa klijenta, vrste, karakteristika i namene plasmana, instrumenata obezbeđenja plasmana i dr.

U cilju sprovođenja politike optimalne izloženosti kreditnom riziku, Banka ocenjuje bonitet, odnosno finansijsko stanje i kreditnu sposobnost svakog dužnika kako u momentu podnošenja zahteva za odobrenje određenog plasmana tako i naknadno, kada se isti javi sa zahtevom za bilo koji novi plasman ili kao deo redovnog i kontinuiranog praćenja performansi dužnika.

Analiza finansijskog stanja i kreditne sposobnosti dužnika, urednosti u izmirivanju obaveza u prošlosti, kao i analiza vrednosti ponuđenog instrumenta zaštite od rizika, na pojedinačnom nivou odnosno za svaki pojedinačni plasman, vrši se u okviru organizacionih delova Banke u kojima je predmetni zahtev za plasman podnet, a konačnu Procenu kreditnog rizika po zahtevanom plasmanu vrši Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, odnosno Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP u zavisnosti od sektora kome dužnik pripada.

Kreditni predlog se formira na osnovu analize podataka iz finansijskog izveštaja dužnika, podataka o zaduženosti na osnovu podataka dobijenih od samih dužnika i podataka iz izveštaja iz Kreditnog biroa, podataka iz RIR-a o likvidnosti računa, podataka o poslovnim odnosima sa kupcima i dobavljačima koje dostavlja dužnik zajedno sa ostalom pratećom dokumentacijom, podataka iz poslovnog ili biznis plana i dr. U analizi, Banka se pridržava zahteva regulative Narodne banke Srbije kao i internih procedura, a sve u cilju procene potencijalnih rizika koji mogu nastati u vezi sa nemogućnošću dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci.

U cilju ublažavanja kreditnog rizika, prilikom odobravanja određenih plasmana zahtevaju se sredstva obezbeđenja. Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate plasman su opredeljeni analizom boniteta dužnika, vrstom i stepenom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i iznosom plasmana.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog potraživanja, na nivou pojedinačnog dužnika, kao i na nivou celokupnog portfolija potraživanja Banke.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog dužnika zasniva se na obezbeđenju ažurnih podataka o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti dužnika, tržišnoj vrednosti sredstava obezbeđenja, dok se praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke sprovodi analizom promena na nivou grupe klijenata sa sličnim nivoom rizika i karakteristikama a u cilju utvrđivanja i upravljanja stanjem i kvalitetom aktive.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog potraživanja, tj. dužnika/grupe povezanih lica se vrši u okviru Sektora za poslovanje sa privredom i javnim sektorom, Sektora poslova sa stanovništvom i MSP, Službe upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Službe upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP, Službe za naplatu od fizičkih lica i Službe monitoringa.

Praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke se vrši u Službi monitoringa, kao i u okviru Službe kontrole kreditnog rizika.

Na nivou kreditnog portfolija Sektor kontrole rizika / Služba kontrole kreditnog rizika najmanje na kvartalnom nivou vrši procenu / obračun obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, odnosno vrši priznavanje i merenje očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI 9). Banka takođe na kvartalnom nivou vrši klasifikaciju svoje bilansne aktive vanbilansnih stavki u skladu sa NBS Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Banka osim kredita izdaje garancije i akreditive svojim klijentima i po tom osnovu ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići i/ili ublažiti kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za kreditni rizik.

Merenje i procena kreditnog rizika

Kreditni rizik se procenjuje i meri primenom kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma na osnovu kojih se dužnici i njihova potraživanja svrstavaju u odgovarajuće rizične kategorije, a u skladu sa:

- Metodologijom Banke za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki,
- metodologijama za identifikovanje i merenje kreditnog rizika koji proističe iz uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika i
- Metodologijom Banke za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9.

Prema interno definisanoj Metodologiji za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki zasnovanoj na odredbama Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke procena kreditnog rizika Banka vrši na osnovu sledećih osnovnih kriterijuma:

- Blagovremenosti, odnosno docnje dužnika u izmirivanju obaveza (trenutna i u poslednjih godinu dana),
- Procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika,
- Kvaliteta sredstava obezbeđenja potraživanja.

Na osnovu navedenih kriterijuma potraživanja dužnika se klasifikuju u jednu od sledećih kategorija: A, B, V, G ili D.

Procena obezvređenja potraživanja

Procenu obezvređenja bilansnih i vanbilansnih potraživanja Banka vrši u skladu sa svojom računovodstvenom politikom i Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 (u daljem tekstu: Metodologija za procenu obezvređenja).

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Banka je dužna da najmanje jednom u tri meseca za sve finansijske instrumente:

- procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz obezvređenja,
- procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Objektivni dokaz obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procene očekivanih kreditnih gubitaka za potrebe obračuna ispravke vrednosti, Banka procenjuje za sve finansijske instrumente pojedinačno (na nivou pojedinačne partije) da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika odnosno default-a i na osnovu toga vrši raspodelu potraživanja po nivoima:

- Nivo 1 pokriva sve nove finansijske instrumente u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno povećanje kreditnog rizika od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijske instrumente kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Default, odnosno status neizmirenja obaveza, je definisan kao materijalno značajno kašnjenje od najmanje 90 dana na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta. Default može biti identifikovan i pre kašnjenja od 90 dana ukoliko se identifikuju drugi kvantitativni ili kvalitativni kriterijumi koji ukazuju na postojanje objektivnog dokaza obezvređenja finansijskog sredstva. Za te potrebe, Banka je identifikovala listu indikatora koje sagledava radi identifikacije statusa default-a.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika

Banka je identifikovala parametre čija identifikacija odražava ili može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- Docnja od 30 do 90 dana,
- Pogoršanje klasifikacije u odnosu na inicijlno priznavanje,
- Potraživanje je restrukturirano usled finansijskih poteškoća dužnika,
- Pogoršanje rejtinga eksterne rejting agencije koje dovodi do prelaska iz nekog od investment rejtinga (Aaa-Baa3) u neki od non-investment rejting (Ba-C) kada se radi o potraživanju od banaka i/ili država.

Prema Metodologiji za obračun obezvređenja Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Obračun obezvređenja–Nivo 1

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog roka trajanja finansijskog sredstva i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Obračun obezvređenja–Nivo 2

Očekivani gubitak predstavlja verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Obračun obezvređenja–Nivo 3

Procena obračuna ispravke vrednosti za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za:

- sve izloženosti sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza - statusom default-a;
- sve finansijske instrumente koji ispunjavaju definiciju POCI u skladu sa IFRS 9.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva.

1) Procena na pojedinačnoj osnovi

Kako u skladu sa standardom, očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine: realizacija kolaterala, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja, namirenje i sve ostalo što se smatra relevantnim.

Prilikom definisanja scenarija, Banka polazi od definisanih strategija naplate koje definišu Sektor naplate problematičnih plasmana, Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i MSP, u saradnji sa nadležnim Sektorima/Službama prodaje a na osnovu, između ostalog i zaključaka /mera sa Komiteta za praćenje klijenata.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih plasmana, ali i specifičnostima pojedinačnih izloženosti kao i svim ostalim raspoloživim informacijama koje mogu biti relevantne u proceni verovatnoće realizacije određene strategije naplate.

2) Grupna procena

Za izloženosti za koje se ne primenjuje procena na pojedinačnoj osnovi, primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u nivou 3 po podsegmentima:

1. pravna lica
2. fizička lica
3. finansijske institucije
4. izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama.

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po kategorijama na grupe 1-5 koji su grupisani prema kriterijumu dana kašnjenja (rejting 1 imaju dužnici koji ne kasne, rejting 2: 1-30 dana kašnjenja, rejting 3: 31-60 dana kašnjenja, rejting 4: 61-90 dana kašnjenja i grupa 5 predstavlja dužnike koji se nalaze u statusu default-a, odnosno neizmirenja obaveza).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama

Kako Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i default-a izloženosti prema državama i finansijskim institucijama, prilikom procene ispravke vrednosti i rizika default-a izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa kao i finansijskih institucija, oslanja se na podatke eksterne rejting agencije Moody's.

Za Banke koje nemaju određen rejting eksterne rejting agencije (Moody's), uzima se u obzir rejting države u kojoj banka ima sedište.

Obračun ispravke vrednosti i rezervisanja po zemljama

Banka obračunava dodatnu ispravku po osnovu rizika zemlje za klijente sa značajnim izloženostima iz zemalja koje imaju rejting koji ih svrstava u nivo kreditnog kvaliteta 4 i lošiji (nivo izloženosti definisan Metodologijom za procenu obezbeđenja). Za navedene klijente, stopa ispravke se obračunava tako što se obračunati PD uvećava za PD koji nosi država porekla.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku izuzimajući sredstva obezbeđenja ili druga povećanja kreditnog boniteta hartija od vrednosti. Izloženost je zasnovana na knjigovodstvenim iznosima iz bilansa stanja.

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti (tržišna vrednost), prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koji može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

Pregled aktive

	U hiljadama dinara		
	31. decembar 2019.		
	Bruto		
	potraživanje	Ispravka	Neto
I Bilansne stavke	201,163,039	(4,644,977)	196,518,062
Gotovina i sredstva kod centrale banke	28,294,546	(4,692)	28,289,854
Založena finansijska sredstva	168,912	-	168,912
Potraživanja po osnovu derivata	7,373	-	7,373
Hartije od vrednosti	31,303,328	(179,751)	31,123,577
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	12,259,272	(174,192)	12,085,080
Kreditni i potraživanja od komitenata	128,669,578	(4,081,701)	124,587,877
Ostala sredstva	460,030	(204,641)	255,389
II Vanbilansne stavke	17,528,078	(69,537)	17,458,541
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	16,529,614	(65,505)	16,464,109
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	998,464	(4,032)	994,432
Ukupno	218,691,117	(4,714,514)	213,976,603

	U hiljadama dinara		
	31. decembar 2018.		
	Bruto		
	potraživanje	Ispravka	Neto
I Bilansne stavke	191,777,234	(4,817,970)	186,959,264
Gotovina i sredstva kod centrale banke	24,069,861	(4,092)	24,065,769
Založena finansijska sredstva	1,616,162	-	1,616,162
Potraživanja po osnovu derivata	10,564	-	10,564
Hartije od vrednosti	28,220,534	(177,498)	28,043,036
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18,183,922	(178,284)	18,005,638
Kreditni i potraživanja od komitenata	118,323,379	(4,231,236)	114,092,143
Ostala sredstva	1,352,812	(226,860)	1,125,952
II Vanbilansne stavke	13,457,802	(218,712)	13,239,090
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	12,353,937	(212,261)	12,141,676
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	1,103,865	(6,451)	1,097,414
Ukupno	205,235,036	(5,036,682)	200,198,354

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku analiziraju pregled kretanja izloženosti po klasama aktive:

Kreditni i potraživanja od komitenata	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	103,480,323	8,931,367	5,911,689	-	118,323,379
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	100,136,218	6,908,814	2,140,921	-	109,185,953
–Prelazak u stage 2	2,864,318	1,943,768	120,835	-	4,928,921
–Prelazak u stage 3	479,787	78,784	3,649,933	-	4,208,504
Promene koje nisu rezultirale u prestanku priznavanja	11,162,874	1,633,360	318,708	-	13,114,942
Nova finansijska sredstva	60,995,237	157,084	127,032	447,795	61,727,148
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(55,361,723)	(6,319,817)	(2,021,885)	-	(63,703,425)
Otpisi	(16,089)	(13,153)	(373,579)	-	(402,821)
Ostale promene	(100,030)	(16,287)	(273,327)	-	(389,644)
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2019. godine	120,160,592	4,372,553	3,688,638	447,795	128,669,578
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(3,017,538)	(168,327)	(893,840)	(1,996)	(4,081,701)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	18,107,631	-	76,291	-	18,183,922
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	18,107,631	-	-	-	18,107,631
–Prelazak u stage 3	-	-	76,292	-	76,292
Nova finansijska sredstva	4,793,930	-	20,009	-	4,813,939
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(10,723,100)	-	(15,134)	-	(10,738,234)
Otpisi	(31)	-	-	-	(31)
Ostale promene	(528)	-	203	-	(325)
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2019. godine	12,177,902	-	81,370	-	12,259,272
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(119,913)	-	(54,279)	-	(174,192)
Hartije od vrednosti	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	28,048,312	-	172,222	-	28,220,534
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	27,967,598	-	-	-	27,967,598
–Prelazak u stage 2	80,450	-	-	-	80,450
–Prelazak u stage 3	264	-	172,222	-	172,486
Nova finansijska sredstva	11,799,974	37,242	27,268	-	11,864,484
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(8,781,605)	-	(85)	-	(8,781,690)
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2019. godine	31,066,681	37,242	199,405	-	31,303,328
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(6,493)	(1,121)	(172,137)	-	(179,751)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Ostalo *	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	1,754,429	19,091	1,206,018	-	2,979,538
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	1,617,760	6,245	1,018,162	-	2,642,167
–Prelazak u stage 2	375	3,467	198	-	4,040
–Prelazak u stage 3	136,294	9,378	187,658	-	333,330
Nova finansijska sredstva	87,417	4,153	163,006	-	254,576
Finans. sredstva koja su prestala sa prizn.	(1,540,624)	(13,798)	(1,017,868)	-	(2,572,290)
Otpisi	(1,199)	(16)	(24,265)	-	(25,480)
Ostale promene	(14)	(3)	(11)	-	(28)
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2019. godine	300,009	9,426	326,880	-	636,315
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(10,122)	(690)	(193,829)	-	(204,641)

*Ostalo čine sledeće pozicije: založena finansijska sredstva, potraživanja po osnovu derivate i ostala sredstva.

Gotovina i sredstva kod Centralne banke

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	24,069,861	-	-	-	24,069,861
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	24,069,861	-	-	-	24,069,861
Nova finansijska sredstva	4,815,858	-	-	-	4,815,858
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(591,173)	-	-	-	(591,173)
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2019. godine	28,294,546	-	-	-	28,294,546
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(4,692)	-	-	-	(4,692)

Vanbilansna potraživanja

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2018. godine	13,021,324	344,718	91,760	-	13,457,802
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
–Prelazak u stage 1	12,665,533	261,587	43,482	-	12,970,602
–Prelazak u stage 2	353,355	83,097	699	-	437,151
–Prelazak u stage 3	2,437	34	47,578	-	50,049
Nova finansijska sredstva	11,125,634	282,995	12,074	-	11,420,703
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(7,200,942)	(107,698)	(41,787)	-	(7,350,427)
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2019. godine	16,946,017	520,015	62,046	-	17,528,078
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(66,410)	(1,144)	(1,983)	-	(69,537)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku analiziraju kretanje ispravke vrednosti tokom godine po klasama aktive:

Kreditni i potraživanja od komitenata	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(2,433,018)	(221,681)	(1,576,537)	-	(4,231,236)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(2,383,537)	(159,248)	(882,952)	-	(3,425,737)
–Prelazak u stage 2	(43,472)	(50,927)	(50,562)	-	(144,961)
–Prelazak u stage 3	(6,009)	(11,507)	(643,022)	-	(660,538)
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(90,329)	(22,207)	(231,301)	-	(343,837)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	65,922	48,550	435,870	-	550,342
Promene koje nisu rezultirale u prestanku priznavanja	(40,011)	(15,105)	250	-	(54,866)
Nova finansijska sredstva	(6,640,542)	(533,903)	(902,517)	(10,013)	(8,086,975)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	6,080,253	546,137	765,773	8,002	7,400,165
Otpisi i prenos na vanbilans	16,089	13,153	373,579	-	402,821
Uticao kursa	3,629	443	1,355	15	5,442
Ostale promene	20,469	16,287	239,687	-	276,443
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(3,017,538)	(168,327)	(893,840)	(1,996)	(4,081,701)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(123,921)	-	(54,363)	-	(178,284)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(123,921)	-	-	-	(123,921)
–Prelazak u stage 3	-	-	(54,363)	-	(54,363)
Nova finansijska sredstva	(77,542)	-	(1,200)	-	(78,742)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	80,990	-	1,453	-	82,443
Otpisi	31	-	-	-	31
Uticao kursa	529	-	(169)	-	360
Ostale promene	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(119,913)	-	(54,279)	-	(174,192)
Hartije od vrednosti	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(5,280)	-	(172,218)	-	(177,498)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(3,667)	-	-	-	(3,667)
–Prelazak u stage 2	(1,611)	-	-	-	(1,611)
–Prelazak u stage 3	(2)	-	(172,218)	-	(172,220)
Nova finansijska sredstva	(47,806)	(2,796)	(670)	-	(51,272)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	46,593	1,667	751	-	49,011
Uticao kursa	-	8	-	-	8
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(6,493)	(1,121)	(172,137)	-	(179,751)
Ostalo	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(14,407)	(170)	(212,283)	-	(226,860)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(14,397)	(103)	(30,264)	-	(44,764)
–Prelazak u stage 2	(1)	(11)	(174)	-	(186)
–Prelazak u stage 3	(9)	(56)	(181,845)	-	(181,910)
Nova finansijska sredstva	(19,409)	(2,045)	(28,565)	-	(50,019)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	22,481	1,504	22,744	-	46,729
Otpisi	1,199	17	24,264	-	25,480
Uticao kursa	14	4	11	-	29
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(10,122)	(690)	(193,829)	-	(204,641)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Gotovina i sredstva kod Centralne banke	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(4,092)	-	-	-	(4,092)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(4,092)	-	-	-	(4,092)
Nova finansijska sredstva	(5,758)	-	-	-	(5,758)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	5,146	-	-	-	5,146
Uticao kursa	12	-	-	-	12
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(4,692)	-	-	-	(4,692)

Vanbilansna potraživanja	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2018. godine	(198,563)	(17,331)	(2,818)	-	(218,712)
Promene u ispravci vrednosti					
–Prelazak u stage 1	(197,497)	(16,684)	(1,596)	-	(215,777)
–Prelazak u stage 2	(1,061)	(647)	(255)	-	(1,963)
–Prelazak u stage 3	(6)	-	(966)	-	(972)
Nova finansijska sredstva	(275,994)	(2,682)	(348)	-	(279,024)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	407,785	18,867	1,182	-	427,834
Uticao kursa	363	2	-	-	365
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2019. godine	(66,410)	(1,144)	(1,983)	-	(69,537)

Banka je razvrstavanje u kategorije rizika uradila na osnovu klasifikacije potraživanja u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki. U nizak rizik su svrstana potraživanja klasifikovana u kategorije A i B, potraživanja klasifikovana u V i G kategoriju su uključena u srednji rizik, dok visok rizik obuhvata potraživanja klasifikovana u kategoriju D.

U nastavku tabele koje analiziraju pregled kretanja izloženosti po klasama aktive i nivoima rizika:

	31.12.2019.		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Gotovina i sredstva kod centralne banke			
Nizak	28,294,546	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	28,294,546	-	-
Ispravka vrednosti	(4,692)	-	-
Gotovina i sredstva kod centralne banke			
Nizak	24,069,861	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	24,069,861	-	-
Ispravka vrednosti	(4,092)	-	-
Hartije od vrednosti			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Nizak	30,693,453	1	-
Srednji	372,893	37,239	27,268
Visok	335	2	172,137
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	31,066,681	37,242	199,405
Ispravka vrednosti	(6,493)	(1,121)	(172,137)
Hartije od vrednosti			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Nizak	27,859,574	-	4
Srednji	172,967	-	-
Visok	15,771	-	172,218
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	28,048,312	-	172,222
Ispravka vrednosti	(5,280)	-	(172,218)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

	31.12.2019.		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			
Nizak	8,806,065	-	-
Srednji	3,371,837	-	28,358
Visok	-	-	53,012
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	12,177,902	-	81,370
Ispravka vrednosti	(119,913)	-	(54,279)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			
Nizak	18,092,040	-	4,847
Srednji	15,591	-	46,408
Visok	-	-	25,036
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	18,107,631	-	76,291
Ispravka vrednosti	(123,921)	-	(54,363)
Kreditni i potraživanja od komitenata			
Nizak	61,536,851	1,333,374	390,600
Srednji	58,316,963	2,826,961	1,058,617
Visok	306,778	212,218	2,687,216
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	120,160,592	4,372,553	4,136,433
Ispravka vrednosti	(3,017,538)	(168,327)	(895,836)
Kreditni i potraživanja od komitenata			
Nizak	67,772,197	1,201,838	28,723
Srednji	35,311,761	7,215,912	1,686,922
Visok	396,365	513,617	4,196,044
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	103,480,323	8,931,367	5,911,689
Ispravka vrednosti	(2,433,018)	(221,681)	(1,576,537)
Ostala sredstva			
Nizak	238,527	758	64,636
Srednji	45,508	4,985	80,439
Visok	15,974	3,683	181,805
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	300,009	9,426	326,880
Ispravka vrednosti	(10,122)	(690)	(193,829)
Ostala sredstva			
Nizak	1,679,125	11,946	33,140
Srednji	62,449	5,008	8,462
Visok	12,855	2,137	1,164,416
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	1,754,429	19,091	1,206,018
Ispravka vrednosti	(14,407)	(170)	(212,283)
Vanbilansna potraživanja			
Nizak	11,051,470	75,566	23,947
Srednji	5,834,532	432,669	23,954
Visok	60,015	11,780	14,145
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	16,946,017	520,015	62,046
Ispravka vrednosti	(66,410)	(1,144)	(1,983)
Vanbilansna potraživanja			
Nizak	11,234,441	182,830	46,305
Srednji	1,721,797	153,691	31,880
Visok	65,086	8,197	13,575
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	13,021,324	344,718	91,760
Ispravka vrednosti	(198,563)	(17,331)	(2,818)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima su oni krediti koji su restrukturirani usled pogoršanog finansijskog stanja dužnika, odnosno usled problema u izmirivanju obaveza o rokovima dospeća.

Ugovorom o restrukturiranju plasmana bitno se menjaju uslovi u odnosu na prethodni plasman i sva potraživanja od dužnika (odnosno njihov veći deo) zamenjuju se novim plasmanom. Bitnom promenom uslova smatra se naročito: produženje roka vraćanja glavnice ili plaćanja kamate, smanjenje kamatne stope ili visine potraživanja (otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate), promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate, promena načina valorizacije, i druge promene kojima se olakšava položaj dužnika.

Restrukturiranje plasmana je prihvatljivo za Banku samo ako se radi o plasmanima koji su na drugi način teško naplativi, a restrukturiranje plasmana po programu finansijske konsolidacije omogućava, u roku prihvatljivom za Banku, značajno poboljšanje finansijske situacije dužnika, sa velikim procentom sigurnosti naplate plasmana u ugovorenoj visini i u novim rokovima dospeća, dodatna obezbeđenja u vidu jemaca - pristupioaca dugu ili upisom zaloge na pokretnoj i nepokretnoj imovini dužnika ili trećih lica, a što poboljšava kvalitet aktive.

Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu dužnika i ako proceni da će dužnik nakon restrukturiranja kredita ostvarivati novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate odlučuje se za proceduru restrukturiranja plasmana.

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima

	Restrukturirani		Reprogramirani	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Privredni klijenti	4,853,463	6,312,614	292,788	1,494,878
Stanovništvo	221,664	319,912	50,120	72,929
Ukupno	5,075,127	6,632,526	342,908	1,567,807

Rizik koncentracije

Banka upravlja rizikom koncentracije uspostavljanjem sistema limita koji obuhvata limite izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema sektorima/delatnostima, geografskim područjima, pojedinačnim dužnicima ili grupi povezanih lica, instrumentima kreditne zaštite itd.).

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po sektorima

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Sektor finansija i osiguranja	12,085,080	18,005,638
Sektor javnih preduzeća	11,864,546	9,997,462
Sektor privrednih društava	87,503,604	76,232,020
Sektor preduzetnika	668,792	883,168
Javni sektor	3,475,279	1,621,255
Sektor stanovništva	15,855,964	17,854,535
Sektor stranih lica	2,943,228	4,943,226
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	539,814	510,130
Sektor drugih komitenata	1,736,650	2,050,347
	136,672,957	132,097,781

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po geografskim područjima

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.			
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,471,754	6,552,005	1,061,321	12,085,080
Kreditni i potraživanja od komitenata	121,644,649	2,943,228	-	124,587,877
UKUPNO AKTIVA	126,116,403	9,495,233	1,061,321	136,672,957

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.			
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,246,616	14,759,648	999,375	18,005,639
Kreditni i potraživanja od komitenata	109,148,916	1,488,402	3,454,824	114,092,142
UKUPNO AKTIVA	111,395,532	16,248,050	4,454,199	132,097,781

Finansijska sredstva

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.
Finansijska sredstva	
Založena finansijska sredstva	168,912
Potraživanja po osnovu derivata	7,373
Hartije od vrednosti	31,123,577
UKUPNO:	31,299,862

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.
Finansijska sredstva	
Založena finansijska sredstva	1,616,162
Potraživanja po osnovu derivata	10,564
Hartije od vrednosti	28,043,036
UKUPNO:	29,669,762

Založena finansijska sredstva se u celosti odnose se na obveznice Republike Srbije raspoložive za prodaju.

Potraživanja po osnovu derivata namenjenih trgovanju se odnose na pozitivnu fer vrednost po SWAP transakcijama koje su se našle na dan 31. decembra 2019. godine i to od:

- INTL FX STONE LTD i
- JP MORGAN SECURITIES PLC.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije (nastavak)

Hartije od vrednosti obuhvataju:

- kupljene investicione jedinice fondova: Raiffeisen Cash, Kombank Novčani Fond, Ilirika cash i Erste Asset Management;
- HOV namenjene trgovanju, a kako je detaljnije objašnjeno u napomeni 24.1 i
- Državne obveznice Republike Srbije – kratkoročne i dugoročne, a kako je detaljnije objašnjeno u napomeni 24.2.

Hartije koje se drže do dospeća u celosti se odnose na eskont menica.

Sredstva zaštite od kreditnog rizika

U cilju zaštite od kreditnog rizika, najčešća praksa koju Banka koristi, pored redovnog praćenja poslovanja klijenta, je i pribavljanje sredstava obezbeđenja, kojima se obezbeđuje naplata potraživanja i ublažava kreditni rizik.

Kao standardni instrumenti obezbeđenja potraživanja uzimaju se od dužnika ugovorno ovlašćenje kao i menice sa adekvatnim ovlašćenjem, dok se kao dodatni instrumenti obezbeđenja uzimaju hipoteke na nepokretnostima, zaloga na pokretnoj imovini, delimično ili potpuno pokriće plasmana depozitom, dobijanje garancije druge banke ili drugog pravnog lica, obezbeđenje adekvatnim hartijama od vrednosti, ugovaranje sadužništva drugog pravnog lica koji time postaje solidarni dužnik, a kada se radi o stambenim kreditima uzimaju se i osiguranja kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita.

U slučaju ugovaranja hipoteke na nepokretnostima ili zaloge na pokretnoj imovini, Banka uvek zahteva procenu vrednosti urađenu od strane ovlašćenog procenitelja, a sve u cilju minimiziranja potencijalnog rizika.

U sledećim pregledima vrednost kolaterala je prikazana prema fer vrednosti kolaterala, tako da je vrednost kolaterala prikazana samo do iznosa bruto plasmana (u slučaju kada vrednost kolaterala prekoračuje iznos kredita). Kada je vrednost kolaterala niža od bruto vrednosti plasmana iskazuje se vrednost kolaterala.

Vrednost kolaterala i garancija primljenih u cilju ublažavanja izloženosti kreditnom riziku koji proizilazi iz plasmana klijentima, prikazan je u sledećim tabelama:

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.				
	Hipoteka	Garancije	Depozit	Ostalo	Ukupno
Privredni klijenti	46,148,616	-	3,526,183	31,191,196	80,865,995
Preduzetnici	325,011	-	82,998	16,230	424,239
Ukupno privredni klijenti	46,473,627	-	3,609,181	31,207,426	81,290,234
Gotovinski krediti	124,894	-	198,284	-	323,178
Kreditne kartice	4,904	-	263,411	-	268,315
Tekući računi-overdraft	-	-	12,744	-	12,744
Stambeni krediti	5,529,142	-	104,366	2,659	5,636,167
Poljoprivredni krediti	340,429	-	344	10,405	351,178
Ostalo	33,857	-	5,371	1,582	40,810
Ukupno stanovništvo	6,033,226	-	584,520	14,646	6,632,392
Ukupno	52,506,853	-	4,193,701	31,222,072	87,922,626

Napomena: Deo stambenih kredita koji je pokriven nekretninama osiguran je kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita (decembar 2019. godine: 1,204,890 hiljada dinara).

Ostala sredstva obezbeđenja uključuju zaloge na robi, zaloge na potraživanjima, zaloge na opremi, zaloge na akcijama, zaloge na plemenitim metalima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika (nastavak)

Odnos visine kredita i procenjene vrednosti nekretnine koja se drži kao kolateral prati se prema rasponu Loan to Value ratio - LTV racio.

Pregled stambenih kredita prema rasponu LTV racija

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.
<50%	1,679,888	1,857,282
51% - 70%	2,137,182	2,351,586
71% - 100%	1,882,875	2,830,377
100% - 150%	101,460	573,838
>150%	38,259	55,492
Ukupno	5,839,664	7,668,575
<i>Prosečni LTV</i>	55%	57%

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja

Sredstva obezbeđenja preuzeta od strane Banke u procesu naplate plasmana, prikazana su u narednom pregledu:

	31. decembar 2019.	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.
Poslovni objekti (napomena 34)	1,313,535	1,475,803
Stalna sredstva namenjena prodaji (napomena 32)	5,537	20,193
Oprema (napomena 34)	20,102	20,464
Ukupno	1,339,174	1,516,460

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Rizik likvidnosti se ogleda u dnevnoj neusklađenosti priliva i odliva, ročnoj neusklađenosti obaveza i potraživanja, neusklađenosti dinarskih i deviznih priliva i odliva, neusklađenosti gotovinskih i bezgotovinskih tokova ili disproporciji nivoa i strukture bilansne i vanbilansne aktive i pasive. U tom smislu, likvidnost Banke podrazumeva sagledavanje ukupne likvidnosti na više načina (dugoročno i kratkoročno, likvidnost u gotovinskom poslovanju, likvidnost u bezgotovinskom poslovanju, likvidnost u dinarskom i deviznom poslovanju itd.).

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

U cilju identifikacije rizika likvidnosti, Banka redovno prati:

- stanja na dinarskom i deviznim računima,
- stanja i odnos bilansnih pozicija,
- promene odnosa pojedinih bilansnih pozicija,
- apsolutne i prosečne visine depozita,
- promenu kvaliteta kreditnog portfolija,
- oscilacije i trend kretanja depozita najznačajnijih deponenata,
- vanbilansne pozicije radi utvrđivanja potencijalnih odliva sredstava,
- međusobnu povezanost rizika likvidnosti izvora sredstava i tržišnog rizika likvidnosti,
- izveštaje o pokazatelju likvidnosti i užem pokazatelju likvidnosti,
- planove priliva i odliva sredstava.

Osnovni metod merenja likvidnosti podrazumeva procenu i upoređivanje svih budućih novčanih priliva i odliva po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki u različitim vremenskim intervalima, a sa ciljem utvrđivanja potencijalnih nedostataka likvidnih sredstava, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u uslovima stresnih događaja, odnosno krize likvidnosti. Za potrebe merenja i praćenja rizika likvidnosti Banka je uspostavila proces:

- dnevnog planiranja i praćenja ostvarenja planova svih priliva i odliva sredstava pojedinačno u svim značajnim valutama u kojima Banka posluje i ukupno za sve valute i
- praćenja stanja i promena stanja imovina i obaveza za period do njihovog dospeća kao i po značajnim valutama – pojedinačno i ukupno za sve valute.

Merenje rizika likvidnosti podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti i praćenje odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita. U cilju zaštite od rizika likvidnosti i merenja, Banka sprovodi GAP analizu kao i stres testiranje.

Pod ublažavanjem rizika likvidnosti podrazumeva se diversifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti riziku likvidnosti. Radi ublažavanja rizika likvidnosti Banka koristi kratkoročne i dugoročne mere zaštite od rizika likvidnosti. Dodatno, Banka sprovodi analize ponašanja deponenata i identifikuje izvore sredstava koji su stabilni pod različitim okolnostima, kao i one koji će se postepeno povlačiti kako se budu pojavljivali problemi i one koji će biti povučeni na prvi znak problema. U cilju ublažavanja rizika likvidnosti, Banka umanjuje oslanjanje na izvore sredstava koji su nestabilni i promenljivi.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti i užim pokazateljem likvidnosti koji su se u toku 2019. godine kretali znatno iznad definisanih limita:

	Pokazatelj likvidnosti		Uži pokazatelj likvidnosti	
	1.1.-31.12.2019.	1.1.-31.12.2018.	1.1.-31.12.2019.	1.1.-31.12.2018.
Na dan 31.12.	2.1591	2.1459	1.8980	1.9504
Prosek godine	2.4220	2.6864	2.0985	2.2116
MAX	3.3706	3.3887	2.8776	3.0849
MIN	1.8411	1.6103	1.5758	1.3032
Regulatorni limit	1.00		0.70	

U procesu merenja rizika likvidnosti Banka koristi i GAP analizu, grupisanjem bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka (priliva ili odliva). Prilikom izrade internog izveštaja GAP-a likvidnosti sagledava se celokupna aktiva, obaveze i vanbilansne stavke koje su potencijalni odliv sredstava i sortiranje istih se vrši u više vremenskih perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka definiše i interne limite na osnovu internog izveštaja GAP likvidnosti koji se odnose na kumulativne GAP-ove sa uključenim dodatnim kapacitetom likvidnosti (CBC). Dodatni kapacitet likvidnosti čini imovina koja se smatra visoko likvidnom, odnosno imovina pogodna za zalogu koja može biti pretvorena u likvidnost u toku jednog dana. Pored toga, Banka je za GAP likvidnosti koji se odnosi na kritični scenario likvidnosti (stres test) postavila i interni Time to Wall limit koji pokazuje maksimalni vremenski horizont likvidnosti odnosno broj dana kada je kumulativni GAP veći od 0.

Usklađenost sa interno definisanim limitima na osnovu internog izveštaja GAP likvidnosti na 31. decembar 2019. godine prikazana je u nastavku:

	1 dan	2-7 dana	8-30 dana	2 meseca	3 meseca	4-6 meseci	6-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina
Kumulativni GAP / Ukupna aktiva (%)	6.97%	10.75%	6.79%	4.30%	2.92%	4.39%	5.88%	12.23%	15.90%
LIMIT (%)	3%	3%	3%	2%	2%	2%	2%	1%	-2.50%

Usklađenost sa interno definisanim Time to Wall limitom koji se odnosi na interni GAP likvidnosti u stresnim situacijama (kritični scenario likvidnosti) prikazana je u nastavku:

Kumulativni GAP	U hiljadama dinara				
	1 dan	2-7 dana	8-30 dana	2 meseca	3 meseca
TTW 3M>0	29,975,745	33,874,548	20,211,383	9,430,395	1,445,164

Banka najmanje jednom godišnje testira Krizni plan likvidnosti Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja i proverava period preživljavanja, način pristupa raspoloživim ili potencijalnim izvorima likvidnosti, a naročito izvorima koji se ne koriste u redovnom poslovanju. Krizni plan likvidnosti sadrži procedure za rano otkrivanje mogućih problema u vezi sa likvidnošću Banke, koje uključuju listu indikatora ranog upozorenja, imena i funkcije lica odgovornih za identifikovanje problema i lica koja o tome moraju biti obavještena.

Pregled ročne strukture monetarne aktive i monetarne pasive je dat u nastavku na dan 31. decembar za 2019. i 2018. godinu. Ovaj pregled sadrži monetarne bilansne pozicije koje su raspoređene prema preostalom dospeću. Banka je primenila konzervativnu pretpostavku o transakcionim depozitima i depozitima po viđenju koji su u skladu sa tim smešteni u vremenski interval do jednog meseca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.						
	Do 1 meseca	Do 3 meseca	Do 6 meseci	Do 1 godine	Do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	28,289,854	-	-	-	-	-	28,289,854
Založena finansijska sredstva	-	-	-	22,819	146,093	-	168,912
Potrazivanje na osnovu derivata	7,373	-	-	-	-	-	7,373
Hartije od vrednosti	14,705,250	258,620	175,920	2,371,929	9,741,134	3,870,724	31,123,577
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	9,982,901	255,174	5,036	56,231	1,450,053	335,685	12,085,080
Kredit i potraživanja od komitenata	7,354,457	7,833,576	11,680,465	23,171,433	67,997,460	6,550,486	124,587,877
Ostala sredstva	17,669	35,925	-	-	1,583	200,212	255,389
UKUPNO AKTIVA	60,357,504	8,383,295	11,861,421	25,622,412	79,336,323	10,957,107	196,518,062
Obaveze na osnovu fin. derivata	4,713	-	-	-	-	-	4,713
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim fin. org. i centralnoj banci	6,408,363	8,899,988	737,435	112,310	177,481	-	16,335,577
Depoziti i ostale obaveze komitentima	75,135,607	15,335,209	8,988,525	22,400,514	24,085,744	1,301,508	147,247,107
Ostale obaveze	975,334	78,333	53,103	96,184	520,752	6,760	1,730,466
UKUPNO OBAVEZE	82,524,017	24,313,530	9,779,063	22,609,008	24,783,977	1,308,268	165,317,863
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2019. godine	(22,166,513)	(15,930,235)	2,082,358	3,013,404	54,552,346	9,648,839	31,200,199
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2019. godine	(22,166,513)	(38,096,748)	(36,014,390)	(33,000,986)	21,551,360	31,200,199	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.						
	Do 1 meseca	Do 3 meseca	Do 6 meseci	Do 1 godine	Do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	24,065,769	-	-	-	-	-	24,065,769
Založena finansijska sredstva	20,007	-	-	-	1,596,155	-	1,616,162
Potrazivanje na osnovu derivata	10,564	-	-	-	-	-	10,564
Hartije od vrednosti	9,204,167	290,025	1,671,048	1,044,879	12,098,860	3,734,057	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	9,776,300	694,260	5,885,204	38,407	245,127	1,366,340	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	2,798,015	5,096,893	13,368,955	28,065,868	57,708,930	7,053,482	114,092,143
Ostala sredstva	1,125,952	-	-	-	-	-	1,125,952
UKUPNO AKTIVA	47,000,774	6,081,178	20,925,207	29,149,154	71,649,072	12,153,879	186,959,264
Obaveze na osnovu fin. derivata	8,499	432	-	-	-	-	8,931
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim fin. org. i centralnoj banci	8,918,774	95,333	72,975	127,672	3,165	-	9,217,919
Depoziti i ostale obaveze komitentima	77,888,435	11,427,562	8,113,160	14,135,335	26,649,574	936,625	139,150,691
Ostale obaveze	871,195	5,770	6,978	6,437	68,045	672	959,097
UKUPNO OBAVEZE	87,686,903	11,529,097	8,193,113	14,269,444	26,720,784	937,297	149,336,638
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2018. godine	(40,686,129)	(5,447,919)	12,732,094	14,879,710	44,928,288	11,216,582	37,622,626
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2018. godine	(40,686,129)	(46,134,048)	(33,401,954)	(18,522,244)	26,406,044	37,622,626	

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici u užem smislu obuhvataju devizni rizik za sve poslovne aktivnosti, cenovni rizik po osnovu pozicija iz knjige trgovanja i robni rizik. U širem smislu, tržišnim rizikom se smatra i rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi.

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti navedenim rizicima u prihvatljivim okvirima za Banku uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu. Radi adekvatnog upravljanja tržišnim rizicima, Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja, i koja obezbeđuje odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i upravljanja rizicima.

Banka je tokom cele 2019. godine bila izložena deviznom riziku.

Cenovnom riziku je izložena od aprila 2018. godine po osnovu pozicija u knjizi trgovanja kada su kupljene prve vlasničke hartije od vrednosti. Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je u knjizi trgovanja imala akcije banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 4.1 milijardu dinara. Od IV kvartala 2018. godine, Banka je počela da obračunava kapitalne zahteve za cenovni rizik u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke.

Banka u toku 2019. godine nije bila izložena robnom riziku usled toga što nije imala pozicije u robi.

4.3.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Deviznom riziku su izložene sve pozicije Banke izražene u stranoj valuti, dinarske pozicije indeksirane valutnom klauzulom i pozicije u zlatu.

Proces upravljanja deviznim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o deviznom riziku.

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u značajnim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje. Otvorena devizna pozicija Banke predstavlja razliku između potraživanja i obaveza Banke u stranoj valuti i u dinarima koja su indeksirana valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Merenje deviznog rizika obuhvata procenu izloženosti primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda. Osnova merenja i procene izloženosti deviznom riziku jeste izračunavanje devizne pozicije po svim pojedinačno značajnim valutama i po svim ostalim valutama koje se iskazuju objedinjeno.

Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Banke deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku.

Merenje i praćenje deviznog rizika vrši se svakodnevno uz obavezu izrade detaljnijih izveštaja o pokazatelju deviznog rizika u skladu sa internim aktima u slučajevima:

- kada se dva uzastopna pokazatelja deviznog rizika razlikuju za dva procentna poena;
- kada zbir pet uzastopnih apsolutnih razlika u pokazatelju deviznog rizika iznosi više od pet procentnih poena.

U toku 2019.godine, pokazatelj deviznog rizika je bio u okvirima internog i regulatornog limita:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Na dan 31. decembar	4.18%	13.55%
MAX	17.62%	15.74%
MIN	<u>0.02%</u>	<u>5.70%</u>
Regulatorni limit	Max 20%	Max 20%

U cilju efikasne kontrole deviznog rizika Banka strogo vodi računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, prati deviznu poziciju i eventualna odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje izloženost Banke deviznom riziku odnosno neto otvorenu deviznu poziciju po valutama na dan 31. decembra 2019. godine:

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019				
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12,576,722	123,807	132,778	23,816	12,857,123
Založena finansijska sredstva	22,819	-	-	-	22,819
Hartije od vrednosti	15,399,251	-	-	1,718,827	17,118,078
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	7,095,148	1,360,971	174,099	57,187	8,687,405
Kredit i potraživanja od komitenata	72,296,786	1,476,801	44,058	-	73,817,645
Ostala sredstva	1,458,990	51	1	-	1,459,042
UKUPNO AKTIVA	108,849,716	2,961,630	350,936	1,799,830	113,962,112
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	12,676,959	1,383,875	112	-	14,060,946
Depoziti i ostale obaveze komitentima	92,374,940	3,538,469	1,797,643	79,856	97,790,908
Rezervisanja	24,521	2,621	-	-	27,142
Ostale obaveze	709,720	37,124	1,576	1,518	749,938
UKUPNO OBAVEZE	105,786,140	4,962,089	1,799,331	81,374	112,628,934
Vanbilans - Neto spot pozicija	(3,674,775)	1,993,027	1,446,125	3,522	(232,101)
Duga devizna pozicija	-	-	-	1,722,113	1,722,113
Kratka devizna pozicija	611,199	7,432	2,270	135	621,036
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31.12.2019. godine	(611,199)	(7,432)	(2,270)	1,722,113	1,722,113

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (nastavak)

U hiljadama dinara
 31. decembar 2018

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12,484,604	151,220	169,252	17,316	12,822,392
Založena finansijska sredstva	134,252	-	-	-	134,252
Hartije od vrednosti	14,761,093	-	-	-	14,761,093
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	15,316,367	1,691,902	115,588	40,221	17,164,078
Kredit i potraživanja od komitenata	58,196,064	1,648,869	2,431,330	-	62,276,263
Ostala sredstva	999,479	42	3,042	-	1,002,563
UKUPNO AKTIVA	101,891,859	3,492,033	2,719,212	57,537	108,160,641
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,898,643	225,821	101	-	6,124,565
Depoziti i ostale obaveze komitentima	89,126,221	4,682,054	1,555,973	53,127	95,417,375
Rezervisanja	112,760	3,821	-	950	117,531
Ostale obaveze	167,106	41,795	1,405	1,364	211,670
UKUPNO OBAVEZE	95,304,730	4,953,491	1,557,479	55,441	101,871,141
Vanbilans - Neto spot pozicija	(55,553)	1,449,531	(1,163,360)	-	230,618
Duga devizna pozicija	6,531,576	-	-	8,086	6,539,662
Kratka devizna pozicija	-	11,927	1,627	5,990	19,544
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31.12.2018. godine	6,531,576	(11,927)	(1,627)	8,086	6,539,662

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (nastavak)

Banka sprovodi redovno stres testiranje deviznog rizika kako bi procenila uticaj vanrednih okolnosti i stresnih događaja na finansijski rezultat, kapital Banke i pokazatelj deviznog rizika. Tabela u nastavku prikazuje uticaj promene deviznog kursa na pokazatelj deviznog rizika i otvorenu deviznu poziciju:

	31. decembar 2019. godine	
	Pokazatelj deviznog rizika (%)	Otvorena devizna pozicija (000 dinara)
Depresijacija RSD (15%)	4.72%	1,946,736

Izveštavanje o deviznom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se dnevno.

4.3.2 Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promene kamatnih stopa. Kretanje kamatnih stopa direktno utiče na stvaranje, generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili fiksirane cene kamatonosnih instrumenata.

Oblici kamatnog rizika su:

- rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk);
- rizik krive prinosa usled promene oblika krive prinosa (yield curve risk);
- bazni rizik kome je banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena (basis risk);
- rizik opcija kome je banka izložena zbog ugovorenih odredaba kao što je npr. prevremena otplata kod kredita, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja itd. (optionality risk).

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikovanje, merenje i upravljanje kamatnim rizikom Banka sprovodi na mesečnom nivou po svim značajnim valutama u bankarskoj knjizi.

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se, pre svega, na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke. Banka koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analiza (Metod modifikovanog trajanja), Metod promene Basis Point Value - BPV metodologija, Racio analiza i Stres testovi.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom koristeći definisane limite i propisane mere zaštite od kamatnog rizika.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Banka definiše limite izloženosti prema kamatnom riziku na bazi internog izveštaja o kamatnom GAP-u. Interni limiti za kamatni rizik uključuju limite izloženosti BPV efektu (po valuti i ukupno), limit racija koeficijenta dispariteta i limit Kamatnog GAP-a modifikovanog trajanja pri standardnom kamatnom šoku od 200 BP u odnosu na regulatorni kapital Banke. U toku 2019. godine nije bilo probijanja interno postavljenih limita. U tabeli u nastavku nalazi se pregled navedenih internih limita na 31. decembar 2018. i 2019. godine:

	Limiti	31. decembar 2019. godine	31. decembar 2018. godine
Koeficijent dispariteta	0.9-1.5	1.07	1.10
Izloženost Banke kamatnom riziku – BPV metodologija ukupna izloženost (000 RSD)	35,000	8,778	10,507
Izloženost Banke kamatnom riziku – Gap modifikovanog trajanja pri kamatnom šoku od 200bp (%)	Max 20%	1.10%	2.45%

Izloženost kamatnom riziku se sagledava na osnovu izveštaja o kamatnom GAP-u koji uključuje pregled monetarne aktive i pasive kako je dato u nastavku:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

	Do 1 mesec	Do 3 meseca	Do 6 meseci	Do 1 godine	Do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.	
								Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	23,969,330	-	-	-	-	-	23,969,330	4,320,524	28,289,854
Založena finansijska sredstva	-	-	-	22,578	143,000	-	165,578	3,334	168,912
Potraživanje na osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	7,373	7,373
Hartije od vrednosti	10,627,905	-	-	2,116,670	9,551,918	3,607,023	25,903,516	5,220,061	31,123,577
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	11,696,715	258,974	4,999	-	-	-	11,960,688	124,392	12,085,080
Kredit i potraživanja od komitenata	21,719,730	23,758,132	9,915,806	17,921,451	48,328,073	1,207,544	122,850,736	1,737,141	124,587,877
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	255,389	255,389
UKUPNO AKTIVA	68,013,680	24,017,106	9,920,805	20,060,699	58,022,991	4,814,567	184,849,848	11,668,214	196,518,062
Obaveze na osnovu fin. derivata	-	-	-	-	-	-	-	4,713	4,713
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3,043,160	12,252,286	742,397	99,344	176,653	-	16,313,840	21,737	16,335,577
Depoziti i ostale obaveze komitentima	72,765,443	20,598,846	8,669,378	21,138,360	22,958,209	385,431	146,515,667	731,440	147,247,107
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	1,730,466	1,730,466
UKUPNO OBAVEZE	75,808,603	32,851,132	9,411,775	21,237,704	23,134,862	385,431	162,829,507	2,488,356	165,317,863
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2019. godine	(7,794,923)	(8,834,026)	509,030	(1,177,005)	34,888,129	4,429,136	22,020,341	9,179,858	31,200,199
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2019. godine	(7,794,923)	(16,628,949)	(16,119,919)	(17,296,924)	17,591,205	22,020,341	22,020,341	9,179,858	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

	Do 1 mesec	Do 3 meseca	Do 6 meseci	Do 1 godine	Do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.	
								Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	20,012,651	-	-	-	-	-	20,012,651	4,053,118	24,065,769
Založena finansijska sredstva	20,007	-	-	-	1,596,155	-	1,616,162	-	1,616,162
Potrazivanje na osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	10,564	10,564
Hartije od vrednosti	4,653,132	-	1,500,000	1,348,070	11,675,132	3,615,247	22,791,581	5,251,455	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	11,137,219	697,671	5,881,735	34,940	-	-	17,751,565	254,073	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	23,850,025	23,892,891	10,552,663	18,215,168	36,077,112	1,407,374	113,995,233	96,910	114,092,143
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	1,125,952	1,125,952
UKUPNO AKTIVA	59,673,034	24,590,562	17,934,398	19,598,178	49,348,399	5,022,621	176,167,192	10,792,072	186,959,264
Obaveze na osnovu fin. derivata	-	-	-	-	-	-	-	8,931	8,931
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	8,909,535	210,480	7,134	77,508	210	-	9,204,867	13,052	9,217,919
Depoziti i ostale obaveze komitentima	76,437,863	13,985,247	8,098,246	13,570,640	26,030,358	291,517	138,413,871	736,820	139,150,691
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	959,097	959,097
UKUPNO OBAVEZE	85,347,398	14,195,727	8,105,380	13,648,148	26,030,568	291,517	147,618,738	1,717,890	149,336,638
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2018. godine	(25,674,364)	10,394,835	9,829,018	5,950,030	23,317,831	4,731,104	28,548,454	9,074,172	37,622,626
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2018. godine	(25,674,364)	(15,279,529)	-5,450,511	499,519	23,817,350	28,548,454	28,548,454	9,074,172	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizici (nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

U procesu merenja kamatnog rizika Banka koristi GAP analizu u koju se uključuju sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa Banke u skladu sa:

- Ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) - sve što dospeva pre pomenutog datuma ponovnog fiksiranja kamatne stope raspoređuje se po vremenskim korpama na osnovu preostalog dospeća. U slučaju administrativnih kamatnih stopa (npr. referentna stopa, eskontna stopa) za koje se ne zna tačan datum ponovnog fiksiranja, raspored u odgovarajuće vremenske korpe se vrši na osnovu analize istorijskih podataka;
- Preostalim dospećem odnosne stavke (u slučaju fiksni kamatnih stopa) – raspored se vrši u skladu sa anuitetnim planom.

Jedan od segmenata upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva i sagledavanje izloženosti kamatnom riziku u stresnim uslovima. Banka mesečno sprovodi stres testove, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke. Rezultati sprovedenih stres testova sagledavaju se u odnosu na postavljene interne limite za uticaj stres testova na neto dobit i kapital Banke, i u toku 2019. godine nije bilo prekoračenja limita.

Standardni stres test podrazumeva scenario koji se bazira na pretpostavljenim kretanjima referentnih domicilnih i ino kamatnih stopa:

- Scenario 1 - Pad varijabilnih kamatnih stopa za 200 BP;
- Scenario 2 - Brži rast pasivnih od aktivnih kamatnih stopa (100 BP/50 BP)

	Limit (%)	Uticaj Scenarija 1 (u 000 RSD) na 31. decembar 2019. godine	Uticaj Scenarija 2 (u 000 RSD) na 31. decembar 2019. godine
Na dobit	50%	-5.58%	-2.19%
Na neto aktivu	10%	-0.23%	-0.15%
Na kapital	10%	-1.26%	-0.79%

Takođe, Banka posebno sagledava rizik opcije, odnosno uticaj prevremene otplate kredita i povlačenja depozita, analizirajući istorijsko ponašanje klijenata Banke uz korišćenje ekspertske procene. Kod određenih pozicija kod kojih ne postoji datum dospeća, odnosno nema datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa, Banka vrši procenu istorijskog kretanja i koristi odgovarajuće modele.

4.3.3. Cenovni rizik

Banka je na 31. decembra 2019. godine u Knjizi trgovanja imala vlasničke hartije od vrednosti banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 4.1 milijardu dinara. S obzirom da vrednost pozicija iz knjige trgovanja prelazi 1.8 milijardi dinara duže od tri radna dana u kalendarskom mesecu kao i da je u jednom momentu prešla 2.4 milijarde dinara (Tačka 310, stav 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banke), Banka je na 31. decembra 2019. godine obračunala kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik.

U toku cele godine knjiga trgovanja se kretala u okvirima interno postavljenih limita.

Kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine iznosio je 657.9 miliona dinara.

Banka nije ugovarala forward transakcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.4. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući i pravni rizik.

Procesom upravljanja operativnim rizicima obuhvaćeni su i rizici koji predstavljaju obradu podataka o ličnosti, kao što je slučajno ili nezakonito uništavanje, gubitak, izmena, neovlašćeno otkrivanje ili pristup podacima o ličnosti koji su preneti, koji se čuvaju ili su na drugi način obrađivani.

Operativni rizici se identifikuju za sve značajne proizvode, eksternalizaciju usluga, procese, sisteme i eksterne faktore. Identifikacija operativnog rizika u Banci odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika, kao i putem prikupljanja podataka o događajima koji se smatraju operativnim rizikom.

Događaje operativnog rizika Banka prati po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi sa privrednim licima, bankarski poslovi sa fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Identifikovane događaje Banka klasifikuje u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici: interne i eksterne prevare, propuste u odnosima sa zaposlenima i sistem bezbednosti na radnom mestu, propuste u odnosu sa klijentima, proizvodima i poslovnim postupcima, štete na materijalnoj imovini, prekidi u poslovanju i greške u sistemima banke, propusti u izvršenju transakcija i isporuka i upravljanje procesima u banci.

Banka meri izloženosti operativnim rizicima kvantitativno i kvalitativno. Merenje uključuje procenu rizika, rane indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika.

Banka meri/procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost (učestalost) nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat Banke, s posebnim osvrtom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se pretpostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke. Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika Banka naročito procenjuje da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, a procenjuje i da li i kako mogu aktivnosti čije je obavljanje (ako je) poverila trećim licima uticati na nivo operativnih rizika.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica, predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

Upravni odbor Banke, usvojio je Plan kontinuiteta poslovanja kao i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, a Izvršni odbor banke odgovoran je za njihovo sprovođenje, izmenu, testiranje, obuku i upoznavanje zaposlenih sa njihovom ulogom i odgovornostima u slučaju nastupanja vanrednih situacija.

Radi obezbeđenja kontinuiteta poslovanja Banka je utvrdila ključne poslovne aktivnosti (uključujući i aktivnosti poverene trećim licima), resurse i sisteme potrebne za obavljanje poslovnih procesa, kritično vreme za pojedine poslovne procese, rizike koji mogu dovesti do prekida kontinuiteta poslovanja, a Strategijom oporavka utvrđeni su ključni ciljevi koje Banka treba da ostvari u slučaju prekida poslovanja.

4.5. Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine, pri čemu:

- ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala (misli se na ulaganja kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru),
- ukupna ulaganja Banke u lica, koja nisu lica u finansijskom sektoru, i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke, ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

Izloženost Banke riziku ulaganja se u 2019. godini kretala u okviru propisanih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.6. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika ili istoj ili sličnoj vrsti rizika – rizik koncentracije, odnosi se na velike izloženosti Banke, odnosno izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke koji predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala Banke u iznosu do jedne trećine njenog osnovnog kapitala, a u skladu sa NBS Odlukom o upravljanju rizicima banke. Izloženost Banke prema jednom odnosno grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke, a zbir svih velikih izloženosti ne sme preći 400% kapitala Banke obračunatog na prethodno opisani način.

Kontrolu rizika izloženosti Banka vrši uspostavljenim limitima izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija kao i korišćenjem instrumenata materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, a u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke.

Na dan 31. decembra 2019. godine izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica je bila u okviru propisanih limita.

4.7. Rizik zemlje

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na:

- zemlju porekla lica sa kojim Banka ulazi u poslovni odnos,
- rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog/tih lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog/tih lica.

Rizik zemlje obuhvata :

- političko-ekonomski rizik (nemogućnost naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji)
- rizik transfera (nemogućnost naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika).

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti. Limiti izloženosti Banke riziku zemlje utvrđuju se pojedinačno po zemlji porekla dužnika, a u proceni i merenju rizika, Banka koristi međunarodno definisane i priznate standarde za procenu rizika zemlje.

Banka sprovodi interno usvojenu Politiku za upravljanje rizicima, kao i Proceduru za upravljanje rizikom zemlje da bi zaštitila svoje poslovanje od navedenog rizika.

Izloženost Banke riziku zemlje porekla se u 2019. godini kretala u okviru propisanih limita.

4.8. Upravljanje kapitalom

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i strukturom svojih poslovnih aktivnosti, a cilj upravljanja kapitalom je nesmetano ostvarenje ciljeva poslovne strategije Banke. Banka svoje strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje definiše Poslovnim politikom i strategijom sa strateškim planom Banke za trogodišnji period.

Banka sprovodi obračun kapitala i pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Bazel III standardom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.8. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni ciljevi upravljanja kapitalom su :

- održavanje minimalnog iznosa kapitala u visini dinarske protivvrednosti od 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan obračuna,
- održavanje minimalnih nivoa regulatorno propisanih pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa NBS Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, održavanje poverenja u sigurnost i stabilnost poslovanja,
- ostvarivanje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja i
- ostvarenje politike dividendi.

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou iznad propisanog nivoa (4,5% pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, 6% pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala i 8% pokazatelj adekvatnosti kapitala), a najmanje na nivou koji dodatno omogućava i pokrće zahteva za kombinovanim zaštitnim slojem kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka je na dan 31. decembar 2019. godine obračunala pokazatelje adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, osnovnog kapitala i ukupnog kapitala u skladu sa NBS Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.
Osnovni akcijski kapital	38,595,184
Dopunski kapital	2,619,570
Kapital	<u>41,214,754</u>
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	145,073,376
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	9,945,625
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	18,714,940
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	<u>23,341</u>
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min 4.5%)	22.21%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min 6%)	22.21%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min 8%)	<u><u>23.72%</u></u>
	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.
Osnovni akcijski kapital	45,647,310
Dopunski kapital	2,619,570
Kapital	<u>48,266,880</u>
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	142,164,224
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	15,720,531
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	20,929,583
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	<u>12,760</u>
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min 4.5%)	25.53%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min 6%)	25.53%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min 8%)	<u><u>26.99%</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala (nastavak)**

Tokom 2019. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala je bio znatno iznad propisanog regulatornog limita od 8%.

Visina i struktura kapitala Banke u svakom trenutku mora da obezbedi pokriće minimalnih kapitalnih zahteva kao i interne kapitalne zahteve za rizike kojima je Banka u svom poslovanju izložena, a u svemu u skladu sa bančinom Strategijom i Politikom za upravljanje rizicima.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim portfoliom, obračunavajući pri tome kapitalne zahteve za rizike koje je identifikovala kao materijalno značajne.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka obezbeđuje da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održavanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova, koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi i sve promene minimalnog iznosa kapitala.

Strategija i plan upravljanja kapitalom Banke sadrži:

- organizaciju procesa upravljanja internim kapitalom koja uključuje nadležnosti i odgovornosti organa i odbora Banke: Skupštine Banke, Upravnog odbora, Izvršnog odbora, drugih odbora Banke kao i nadležnih sektora i službi Banke: Sektora kontrole rizika, Sektora sredstava i upravljanja bilansom, Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja, Službu za planiranje, analizu i kontrolu i Službu unutrašnje revizije,
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala,
- definisanje kapitala Banke, osnovnog i dopunskog i odbačnih stavki od kapitala,
- proces interne procene adekvatnosti kapitala (sa napomenom da je ovaj Proces detaljno opisan u Metodologiji za procenu internih kapitalnih zahteva)
- izračunavanje kapitalnih zahteva za kreditni rizik (utvrđivanje aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnih zahteva za rizik izmirenja/isporuke i kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane).
- izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike,
- izračunavanje kapitalnih zahteva za operativne rizike,
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala,
- upravljanje raspoloživim internim kapitalom kao i
- plan poslovanja Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva da prosuđuje, da pravi procene i pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prikazane vrednosti sredstava i obaveza, prihoda i rashoda iskazanih u finansijskim izveštajima. Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na prethodnom (istorijskom) iskustvu i drugim faktorima, uključujući i predviđanja i procene budućih događaja za koje se smatra da su razumna u datim okolnostima. Revidirane računovodstvene procene se priznaju u onom periodu u kojem su procene revidirane, kao i u onim budućim periodima na koje promene procena utiču.

5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenivanju*Rezervisanja za kreditne gubitke*

Obezvredjenje sredstava koja se obračunavaju metodom amortizovane vrednosti se procenjuje na način koji je opisan u računovodstvenoj politici 3.9. - Identifikacija i vrednovanje obezvređenja.

Poseban element druge ugovorne strane u ukupnom rezervisanju za obezvređenja se primenjuje na finansijska sredstva koja su predmet individualne procene obezvređenja, a zasniva se na najboljoj proceni rukovodstva o sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Prilikom procene ovih tokova gotovine, rukovodstvo pravi procene o finansijskom stanju druge ugovorne strane i o neto prodajnoj vrednosti prisutnog kolaterala. Svako obezvređeno sredstvo se procenjuje u pogledu kvaliteta i izlazne strategije, gde funkcija kreditnog rizika nezavisno odobrava procenu gotovinskih tokova koji se smatraju nadoknadivim.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)

5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenivanju (nastavak)

Rezervisanja za kreditne gubitke (nastavak)

Grupno procenjena rezervisanja pokrivaju kreditne gubitke koji su sadržani u portfoliju kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, a koji imaju karakteristike slične kreditnom riziku usled objektivnih dokaza o postojanju obezvređenih stavki, koje još uvek ne mogu da se identifikuju. Prilikom procene potrebe za grupnim rezervisanjem za gubitke, rukovodstvo uzima u obzir faktore kao što su kvalitet kredita, veličina portfolija, koncentracija rizika i ekonomske faktore.

Da bi se procenilo potrebno rezervisanje, prave se pretpostavke kojima se definiše način za modeliranje gubitaka sadržanih u portfoliju i određuju se neophodni ulazni parametri, zasnovani na istorijskom iskustvu i trenutnim privrednim okolnostima. Tačnost rezervisanja zavisi od procene budućih tokova gotovine za pojedinačna rezervisanja za druge ugovorne strane, kao i od pretpostavki i parametara modela koji se koristi prilikom određivanja grupnog rezervisanja.

Utvrđivanje fer vrednosti

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji utvrđiva tržišna cena zahteva korišćenje tehnika procene opisanih u računovodstvenoj politici 3.9. - Vrednovanje po fer vrednosti. Za finansijske instrumente kojima se retko trguje i čija cena nije vrlo transparentna, fer vrednost je manje objektivna i zahteva različite stepene procene, u zavisnosti od likvidnosti, koncentracije, neizvesnosti tržišnih faktora, pretpostavki o formiranju cena i drugih rizika vezanih za konkretne instrumente.

5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke

Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika Banke o merenju fer vrednosti je obelodanjena u računovodstvenoj politici 3.9.

Banka meri fer vrednost finansijske imovine koristeći sledeću hijerarhiju kvaliteta ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Zvanične tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identične instrumente.
- Nivo 2: Tehnike procenivanja zasnovane na ulaznim podacima koji nisu tržišne cene za identične instrumente ali su informacije dostupne i utvrđive bilo direktno (na primer cene) ili indirektno (na primer izvedene iz cene). Ova kategorija obuhvata instrumente koji se mere putem: zvaničnih tržišnih cena na aktivnom tržištu za instrumente sličnih karakteristika, zvaničnih tržišnih cena za iste ili za instrumente sličnih karakteristika na tržištu koje se smatra manje aktivnim ili drugih tehnika procene gde su svi značajniji podaci direktno ili indirektno dostupni na tržištu.
- Nivo 3: Tehnike procenivanja koje koriste ulazne podatke koji nisu dostupni i utvrđivi. Ova kategorija obuhvata sve instrumente čija se procena vrši na bazi podataka koji nisu dostupni i utvrđivi i kao takvi imaju značajan efekat na procenu vrednosti instrumenta. Ova kategorija obuhvata instrumente koji se vrednuju na osnovu zvanične cene za instrumente sličnih karakteristika, gde su značajne neutvrđive korekcije ili pretpostavke potrebne da bi odrazile razlike između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na tržišnim cenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednost korišćenjem tehnika procenivanja.

Tehnike procenivanja uključuju neto sadašnju vrednost i diskontovane gotovinske tokove, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje utvrđive tržišne cene, kao i druge metode procene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste kod tehnika procenivanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne raspone i druge faktore koji se koriste prilikom procene diskontnih stopa, cene obveznica i kapitala, devizne kurseve, kapital i indekse cena kapitala i očekivanu nestabilnost cena i korelacije. Cilj tehnika procenivanja je da se ustanovi fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila ustanovljena od učesnika na tržištu u transakciji „van dohvata ruke“.

Banka koristi opšte prihvaćene modele procenivanja za određivanje fer vrednosti redovnih i uobičajenih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi za koje se isključivo koriste utvrđivi tržišni parametri koji zahtevaju nizak stepen procenivanja i pretpostavki od strane rukovodstva. Utvrđivi ulazni parametri modela su uglavnom dostupni na tržištu kotiranih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, derivata kojima se trguje i jednostavnih derivata kao što su kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka modela smanjuje potrebu za procenama i pretpostavkama rukovodstva i takođe smanjuje neizvesnost koja se povezuje sa određivanjem fer vrednosti. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka se uglavnom razlikuje, u zavisnosti od proizvoda i tržišta, i sklona je promenama uslovljenim različitim događajima i opštim uslovima na budućim tržištima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)

5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke

Računovodstvene procene vezane za procenu postojanja kontrole nad pravnim licima

U skladu sa zahtevima MSFI 10 i MSFI 12, Banka procenjuje postojanje kontrole nad entitetom u koji je investirano i razmatra sve činjenice, događaje i okolnosti koje ukazuju na to da je došlo do promena u jednom ili više od tri elementa kontrole. Banka takođe razmatra promene koje utiču na njenu izloženost, ili prava na varijabilne prinose zbog njegove povezanosti sa entitetom u koji je investirano. Inicijalna procena kontrole od strane Banke se ne menja samo zato što su nastupili drugi uslovi na tržištu (na primer, promena u prinosima entiteta u koji je investirano izazvana tržišnim uslovima), osim ako promene uslova na tržištu imaju za posledicu promene jednog ili više od tri elemenata kontrole ili je došlo do promene u celokupnom odnosu sa entitetom u koji je investirano.

Prema MSFI 10, investitor kontroliše entitet u koji je investirano kada je izložen, ili ima prava na, varijabilnim prinosima po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirao. Dakle, investitor kontroliše entitet u koji je investirao ako i samo ako investitor ima sve što sledi:

(a) moć nad entitetom u koji je investirao;

(b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao i

(c) sposobnost da koristi svoju moć nad entitetom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Imajući u vidu zahteve pomenutih standarda, a na osnovu sopstvene procene, Banka je utvrdila da je u toku 2018. godine stekla kontrolu nad privrednim društvom u koji je investirala ali da nema obavezu sastavljanja konsolidovanih izveštaja na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine jer ispunjava sve zahteve MSFI 10.4. i člana 27. Zakona o računovodstvu.

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST

Tabela koja sledi sadrži analizu finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, po nivoima u hijerarhiji fer vrednosti po kojima se kategorizuje vrednovanje fer vrednosti.

	U hiljadama dinara			Ukupna aktiva/pasiva po fer vrednosti
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Aktiva				
Založena finansijska sredstva				
raspoloživa za prodaju	-	168,912	-	168,912
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	7,373	7,373
Hartije od vrednosti po fer vrednosti				
kroz bilans uspeha	14,556,191	-	-	14,556,191
Hartije od vrednosti po fer vrednosti				
kroz ostali rezultat	-	16,107,020	-	16,107,020
Ukupno	14,556,191	16,275,932	7,373	30,839,496

U nivou 1 raspoređuju se finansijski instrumenti kojima se trguje na berzi, dok nivo 2 sadrži hartije od vrednosti čija se fer vrednost procenjuje na osnovu interno razvijenih modela koji se baziraju na informacijama sa aukcija na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti. Fer vrednost aktive određena cenom za instrumente sličnih karakteristika se raspoređuje u nivo 3.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST (nastavak)

Pregled knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti finansijske aktive i pasive koja se ne vrednuje po fer vrednosti:

31. decembar 2019.

	Knjigovodstvena vrednost	Fer Vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Dati krediti i plasmani klijentima	124,587,877	124,457,675	-	-	124,457,675
HoV koje se vrednuju po am. vrednosti	460,366	465,481	-	-	465,481
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema klijentima	147,247,107	147,817,000	-	-	147,817,000

Metodologija i pretpostavke koje su korišćene za obračun fer vrednosti za navedena finansijska sredstva i obaveze koja nisu prikazana po fer vrednosti u finansijskim izveštajima su sledeće:

Sredstva čija je fer vrednost približno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Kod finansijskih sredstava i obaveza koja su visoko likvidna sa kratkoročnim dospećem (do godinu dana) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približno jednaka fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe koristi i kod depozita po viđenju, štednih depozita bez definisanog roka dospeća i svih finansijskih instrumenata koji imaju promenljivu kamatnu stopu.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se vode po amortizovanoj vrednosti procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa u momentu inicijalnog priznavanja sa tekućim tržišnim kamatnim stopama za finansijske instrumente sličnih karakteristika.

Procenjena fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom se zasniva na diskontovanim novčanim tokovima korišćenjem preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za finansijske instrumente koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika i ročnosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i depoziti uključuju i deo portfolija sa fiksnom kamatnom stopom što dovodi do razlike između knjigovodstvene i fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

7.1. Dohodovna pozicija Banke po segmentima

Naziv pozicije	31. decembar 2019.					
	Corporate	Public	SME	Retail	Ostalo	Ukupno
Prihodi od kamata	4,653,128	762,267	385,081	1,548,974	954,422	8,303,872
Rashodi kamata	(276,950)	(393,139)	(99,675)	(720,645)	(248,737)	(1,739,146)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu kamata	4,376,178	369,128	285,406	828,329	705,685	6,564,726
Prihodi od naknada i provizija	508,427	107,875	476,822	483,154	251,243	1,827,521
Rashodi naknada i provizija	(27,816)	(207)	(25,512)	(11,580)	(412,947)	(478,062)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu naknada i provizija	480,611	107,668	451,310	471,574	(161,704)	1,349,459
Neto dobitak/ gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	563,239	563,239
Neto dobitak/ gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	169,166	169,166
Neto dobitak/ gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	-	-	245	245
Neto prihod/ rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	181,560	181,560
Neto dobitak/ gubitak po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	1,240,154	1,240,154
Neto dobitak/ gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	-	-	-	(118,612)	(118,612)
Ostali poslovni prihodi	331,344	17,758	111,186	32,909	1,914,171	2,407,368
Ukupni poslovni prihodi	5,492,899	887,900	973,089	2,065,037	5,274,200	14,693,125
Ukupni poslovni rashodi	(304,766)	(393,346)	(125,187)	(732,225)	(780,296)	(2,335,820)
Ukupni neto poslovni prihodi/ rashodi	5,188,133	494,554	847,902	1,332,812	4,493,904	12,357,305
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,389,098)	(1,389,098)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(418,815)	(418,815)
Ostali prihodi	-	-	-	-	1,415,964	1,415,964
Ostali rashodi	-	-	-	-	(2,683,277)	(2,683,277)
Dobitak pre oporezivanja	5,188,133	494,554	847,902	1,332,812	1,418,678	9,282,079
Dobit pre oporezivanja (Banka)						9,282,079

* Pozicija Ostalo obuhvata sve prihode/rashode koji se ne odnose na prethodno navedene segmente, uključuje Treasury, kao i druge pozicije koje nisu direktno raspoređene za prikazane segmente.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.1. Dohodovna pozicija Banke po segmentima (nastavak)

Naziv pozicije	31. decembar 2018.					
	Corporate	Public	SME	Retail	Ostalo	Ukupno
Prihodi od kamata	4,149,504	845,861	450,514	1,668,360	1,613,027	8,727,266
Rashodi kamata	(97,150)	(360,141)	(59,007)	(695,029)	(168,063)	(1,379,390)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu kamata	4,052,354	485,720	391,507	973,331	1,444,964	7,347,876
Prihodi od naknada i provizija	497,607	132,228	404,994	454,849	238,261	1,727,939
Rashodi naknada i provizija	(21,241)	(12,389)	(13,513)	(13,679)	(402,661)	(463,483)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu naknada i provizija	476,366	119,839	391,481	441,170	(164,400)	1,264,456
Neto dobitak/ gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	667,176	667,176
Neto dobitak/ gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	39,810	39,810
Neto prihod/ rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	289,592	289,592
Neto dobitak/ gubitak po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	238,860	238,860
Ostali poslovni prihodi	316,221	31,633	117,694	19,953	66,175	547,694
Ukupni poslovni prihodi	4,963,332	1,009,722	973,202	2,143,162	2,914,041	12,242,319
Ukupni poslovni rashodi	(118,391)	(372,530)	(72,520)	(708,708)	(1,103,366)	(1,842,873)
Ukupni neto poslovni prihodi/ rashodi	4,844,941	637,192	900,682	1,434,454	2,582,177	10,399,446
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,406,457)	(1,406,457)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(279,228)	(279,228)
Ostali prihodi	-	-	-	-	820,571	820,571
Ostali rashodi	-	-	-	-	(3,128,768)	(3,128,768)
Dobitak pre oporezivanja	4,844,941	637,192	900,682	1,434,454	(1,411,705)	6,405,564
Dobit pre oporezivanja (Banka)						6,405,564

NAPOMENA: Raspored pozicija bilansa uspeha i bilansa stanja urađen je na bazi interne segmentacije klijenata. Alokacija prihoda i rashoda po segmentima urađena je za prihode i rashode od kamata, prihode i rashode od naknada kao i neto prihod/rashod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.2. Imovinska pozicija Banke po segmentima (nastavak)

Naziv pozicije	Corporate	Public	SME	Retail	31. decembar 2019.	
					Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	28,289,854	28,289,854
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	168,912	168,912
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	7,373	7,373
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	31,123,577	31,123,577
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	12,085,080	12,085,080
Kredit i potraživanja od komitenata	87,543,401	15,108,542	6,046,640	15,880,864	8,430	124,587,877
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	11,923,810	11,923,810
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	424,061	424,061
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	2,340,857	2,340,857
Investicione nekretnine	-	-	-	-	9,409,351	9,409,351
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	116,802	116,802
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	5,537	5,537
Ostala sredstva	1,486,200	14,164	99,642	118,209	1,399,533	3,117,748
UKUPNA AKTIVA	89,029,601	15,122,706	6,146,282	15,999,073	97,303,177	223,600,839
PASIVA	25,155,263	15,075,146	12,687,288	93,363,689	77,319,453	223,600,839
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	4,713	4,713
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	16,335,577	16,335,577
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	24,648,136	14,900,244	12,107,465	92,772,793	2,818,469	147,247,107
Rezervisanja	135,758	106,025	82,393	161,683	91,649	577,508
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	385,795	385,795
Ostale obaveze	371,369	68,877	497,430	429,213	363,577	1,730,466
UKUPNE OBAVEZE	25,155,263	15,075,146	12,687,288	93,363,689	19,999,780	166,281,166
KAPITAL	-	-	-	-	57,319,673	57,319,673
Akcijski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	9,348,899	9,348,899
Rezerve	-	-	-	-	20,775,044	20,775,044

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.2. Imovinska pozicija Banke po segmentima (nastavak)

Naziv pozicije	Corporate	Public	SME	Retail	31. decembar 2018.	
					Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	24,065,769	24,065,769
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	1,616,162	1,616,162
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	10,564	10,564
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	28,043,036	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	18,005,638	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	77,734,400	11,520,529	6,944,660	17,884,031	8,523	114,092,143
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	3,914,954	3,914,954
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	355,782	355,782
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	2,932,002	2,932,002
Investicione nekretnine	-	-	-	-	9,641,806	9,641,806
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	199,740	199,740
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	20,193	20,193
Ostala sredstva	1,062,161	980,825	48,231	52,521	1,517,276	3,661,014
UKUPNA AKTIVA	78,796,561	12,501,354	6,992,891	17,936,552	90,331,445	206,558,803
PASIVA	17,623,667	17,989,855	10,897,335	90,753,124	69,294,822	206,558,803
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	8,931	8,931
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	9,217,919	9,217,919
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	17,111,969	17,826,782	10,623,059	90,376,108	3,212,773	139,150,691
Rezervisanja	288,418	100,650	112,947	127,237	76,945	706,197
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	227,112	227,112
Ostale obaveze	223,280	62,423	161,329	249,779	262,286	959,097
UKUPNE OBAVEZE	17,623,667	17,989,855	10,897,335	90,753,124	13,005,966	150,269,947
KAPITAL	-	-	-	-	56,288,856	56,288,856
Akcijski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	8,744,758	8,744,758
Rezerve	-	-	-	-	20,348,368	20,348,368

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.3. Dohodovna pozicija banke po geografskim segmentima

Naziv pozicije	31. decembar 2019.					
	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	Centrala	Ukupno
Prihodi od kamata	1,372,455	636,000	303,207	683,806	5,308,404	8,303,872
Rashodi kamata	(379,391)	(207,209)	(107,047)	(299,440)	(746,059)	(1,739,146)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu kamata	993,064	428,791	196,160	384,366	4,562,345	6,564,726
Prihodi od naknada i provizija	414,862	186,753	102,581	333,824	789,501	1,827,521
Rashodi naknada i provizija	(8,502)	(2,549)	(1,938)	(11,700)	(453,373)	(478,062)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu naknada i provizija	406,360	184,204	100,643	322,124	336,128	1,349,459
Neto dobitak/ gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	563,239	563,239
Neto dobitak/ gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	169,166	169,166
Neto dobitak/ gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	-	-	245	245
Neto prihod/ rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	181,560	181,560
Neto dobitak/ gubitak po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	1,240,154	1,240,154
Neto dobitak/ gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	-	-	-	(118,612)	(118,612)
Ostali poslovni prihodi	15,039	29,158	2,895	5,297	2,354,979	2,407,368
Ukupni poslovni prihodi	1,802,356	851,911	408,683	1,022,927	10,607,248	14,693,125
Ukupni poslovni rashodi	(387,893)	(209,758)	(108,985)	(311,140)	(1,318,044)	(2,335,820)
Ukupni neto poslovni prihodi/ rashodi	1,414,463	642,153	299,698	711,787	9,289,204	12,357,305
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,389,098)	(1,389,098)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(418,815)	(418,815)
Ostali prihodi	-	-	-	-	1,415,964	1,415,964
Ostali rashodi	-	-	-	-	(2,683,277)	(2,683,277)
Dobitak pre oporezivanja	1,414,463	642,153	299,698	711,787	6,213,978	9,282,079
Dobit pre oporezivanja (Banka)						9,282,079

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.3. Dohodovna pozicija banke po geografskim segmentima (nastavak)

Naziv pozicije	31. decembar 2018.					
	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	Centrala	Ukupno
Prihodi od kamata	1,507,441	739,509	363,432	792,346	5,324,538	8,727,266
Rashodi kamata	(340,561)	(180,689)	(97,605)	(269,970)	(490,565)	(1,379,390)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu kamata	1,166,880	558,820	265,827	522,376	4,833,973	7,347,876
Prihodi od naknada i provizija	388,953	182,284	98,187	308,166	750,349	1,727,939
Rashodi naknada i provizija	(9,230)	(3,234)	(2,265)	(10,362)	(438,392)	(463,483)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu naknada i provizija	379,723	179,050	95,922	297,804	311,957	1,264,456
Neto dobitak/ gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata					667,176	667,176
Neto dobitak/ gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti					39,810	39,810
Neto prihod/ rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule					289,592	289,592
Neto dobitak/ gubitak po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha					238,860	238,860
Ostali poslovni prihodi	8,930	3,091	2,270	9,118	528,267	551,676
Ukupni poslovni prihodi	1,905,324	924,884	463,889	1,109,630	7,838,592	12,242,319
Ukupni poslovni rashodi	(349,791)	(183,923)	(99,870)	(280,332)	(928,957)	(1,842,873)
Ukupni neto poslovni prihodi/ rashodi	1,555,533	740,961	364,019	829,298	6,909,635	10,399,446
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi					(1,406,457)	(1,406,457)
Troškovi amortizacije					(279,228)	(279,228)
Ostali prihodi					820,571	820,571
Ostali rashodi					(3,128,768)	(3,128,768)
Dobitak pre oporezivanja	1,555,533	740,961	364,019	829,298	2,915,753	6,405,564
Dobit pre oporezivanja (Banka)						6,405,564

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.4. Imovinska pozicija banke po geografskim segmentima

Naziv pozicije	31. decembar 2019.					
	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	Centrala	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	28,289,854	28,289,854
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	168,912	168,912
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	7,373	7,373
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	31,123,577	31,123,577
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	12,085,080	12,085,080
Kredit i potraživanja od komitenata	22,429,258	7,652,643	3,589,958	8,037,646	82,878,372	124,587,877
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	11,923,810	11,923,810
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	424,061	424,061
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	2,340,857	2,340,857
Investicione nekretnine	-	-	-	-	9,409,351	9,409,351
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	116,802	116,802
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	5,537	5,537
Ostala sredstva	71,105	16,542	18,142	78,678	2,933,281	3,117,748
UKUPNA AKTIVA	22,500,363	7,669,185	3,608,100	8,116,324	181,706,867	223,600,839
PASIVA	48,042,831	18,101,022	11,818,390	35,657,677	109,980,919	223,600,839
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	4,713	4,713
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	16,335,577	16,335,577
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	47,667,831	18,012,779	11,759,416	35,481,028	34,326,053	147,247,107
Rezervisanja	4,729	1,604	548	2,479	568,148	577,508
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	385,795	385,795
Ostale obaveze	370,271	86,639	58,426	174,170	1,040,960	1,730,466
UKUPNE OBAVEZE	48,042,831	18,101,022	11,818,390	35,657,677	52,661,246	166,281,166
KAPITAL	-	-	-	-	57,319,673	57,319,673
Akcijski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	9,348,899	9,348,899
Rezerve	-	-	-	-	20,775,044	20,775,044

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

7.4. Imovinska pozicija banke po geografskim segmentima (nastavak)

Naziv pozicije	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	31. decembar 2018.	
					Centrala	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke					24,065,769	24,065,769
Založena finansijska sredstva					1,616,162	1,616,162
Potraživanja po osnovu derivata					10,564	10,564
Hartije od vrednosti					28,043,036	28,043,036
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija					18,005,638	18,005,638
Kredit i potraživanja od komitenata	22,106,850	7,836,697	4,231,309	8,870,909	71,046,378	114,092,143
Investicije u zavisna društva					3,914,954	3,914,954
Nematerijalna imovina					355,782	355,782
Nekretnine, postrojenja i oprema					2,932,002	2,932,002
Investicione nekretnine					9,641,806	9,641,806
Odložena poreska sredstva					199,740	199,740
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja					20,193	20,193
Ostala sredstva	33,924	21,976	11,157	40,911	3,553,046	3,661,014
UKUPNA AKTIVA	22,140,774	7,858,673	4,242,466	8,911,820	163,405,070	206,558,803
PASIVA	47,678,818	16,782,662	11,851,585	33,371,393	96,874,345	206,558,803
Obaveze po osnovu derivata					8,931	8,931
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci					9,217,919	9,217,919
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	47,513,072	16,735,285	11,830,030	33,257,243	29,815,061	139,150,691
Rezervisanja	6,796	1,273	842	4,544	692,742	706,197
Tekuće poreske obaveze					227,112	227,112
Ostale obaveze	158,950	46,104	20,713	109,606	623,724	959,097
UKUPNE OBAVEZE	47,678,818	16,782,662	11,851,585	33,371,393	40,585,489	150,269,947
KAPITAL					56,288,856	56,288,856
Akcijski kapital					27,195,730	27,195,730
Dobitak					8,744,758	8,744,758
Rezerve					20,348,368	20,348,368

NAPOMENA: Alokacija bilansa uspeha i bilansa stanja po geografskim segmentima urađena je na bazi kriterijuma za segmentaciju klijenata, odnosno klijenti koji su segmentirani kao Corporate - velika, Public - centralni organi, Banke i Finansijske organizacije u nadležnosti su centrale. Ostali klijenti raspoređeni su na bazi teritorijalne pripadnosti nadležne organizacione jedinice.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

8. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Prihodi od kamata		
Kredit i plasmani komitentima	7,311,142	7,073,415
Kredit i depoziti dati bankama	19,311	40,446
Depoziti kod Narodne banke Srbije	118,934	125,321
Hartije od vrednosti:		
- repo transakcije	64,085	140,019
- dinarske obveznice Republike Srbije	523,159	954,639
- devizne obveznice Republike Srbije	232,205	253,184
- devizni strukturirani zapisi	-	107,322
Kamata po plasmanima u menice	35,036	32,920
Ukupno	8,303,872	8,727,266
Rashodi od kamata		
Obaveze po kreditima od komitenata	(35,392)	(6,145)
Obaveze po depozitima od komitenata	(1,550,435)	(1,233,985)
Obaveze po depozitima od banaka	(69,984)	(12,072)
Po osnovu hartija od vrednosti	(71,407)	(126,993)
Po osnovu lizing obaveza (napomena 40.1)	(10,800)	-
Ostali rashodi kamata	(1,128)	(195)
Ukupno	(1,739,146)	(1,379,390)
Neto prihodi od kamata	6,564,726	7,347,876

9. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	631,635	488,396
Naknade za usluge platnog prometa	839,727	765,957
Naknade po garancijama	212,649	200,495
Ostale naknade i provizije	143,510	273,091
Ukupno	1,827,521	1,727,939
Rashodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	(310,381)	(310,879)
Naknade za usluge platnog prometa	(147,520)	(122,490)
Ostale naknade i provizije	(20,161)	(30,114)
Ukupno	(478,062)	(463,483)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	1,349,459	1,264,456

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Promena fer vrednosti HoV namenjenih trgovanju	357,541	653,972
Promena fer vrednosti investicionih jedinica	204,671	45,162
Promena fer vrednosti derivata	1,027	(11,402)
Promena fer vrednosti strukturiranih zapisa	-	(20,556)
Neto dobitak	563,239	667,176

11. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Dobitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9,655	23,722
Dobitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	159,511	16,088
Neto dobitak	169,166	39,810

12. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Prihodi od kursnih razlika		
Prihodi od kursnih razlika	2,442,110	3,031,204
Prihodi od kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	469,448	1,070,505
Ukupno prihodi	2,911,558	4,101,709
Rashodi od kursnih razlika		
Rashodi od kursnih razlika	(2,012,021)	(2,774,901)
Rashodi od kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	(717,977)	(1,037,216)
Ukupno rashodi	(2,729,998)	(3,812,117)
Neto prihod od kursnih razlika	181,560	289,592

13. NETO GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata -prodaja kredita	343,082	-
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata -stambeni krediti	(522,248)	-
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata -ostali krediti	60,554	-
Neto gubitak	(118,612)	-

Saglasno Zakonu o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima Banka je izvršila konverziju preostalog duga po osnovu stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima i po tom osnovu ostvarila neto gubitak u iznosu od 522,248 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

14. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Prihodi od zakupa poslovnog prostora	322,023	359,028
Prihodi po osnovu refundiranih troškova	137,250	139,509
Prihodi od dividendi	1,913,278	25,097
Ostali poslovni prihodi	34,817	28,042
Ukupno	2,407,368	551,676

Prihodi od zakupa poslovnog prostora u ukupnom iznosu od 322,023 hiljade dinara (2018. godina: 359,028 hiljada dinara) se u celosti odnose na prihode ostvarene po osnovu izdavanja investicionih nekretnina trećim licima (napomena 31).

Prihodi po osnovu refundiranih troškova u iznosu od 137,250 hiljada dinara (2018. godina: 139,509 hiljada dinara) se najvećim delom odnose na refundiranje troškova po osnovu nekretnina izdatih u zakup u iznosu od 58,800 hiljada dinara (2018. godina: 74,710 hiljada dinara).

Prihodi od dividendi u ukupnom iznosu od 1,913,278 hiljada dinara najvećim delom se odnose na primljene dividende od: Gorenjske banke d.d., Kranj - 1,591,711 hiljada dinara, NLB d.d., Ljubljana - 257,206 hiljada dinara, Budvanska rivijera a.d., Budva - 21,287 hiljada dinara, i Galenika Fitofarmacija a.d., Zemun - 18,568 hiljada dinara.

15. NETO RASHOD/PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 21)	(5,758)	(44,076)
HoV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 24)	(51,272)	(8,180)
Kreditni i potraživanja od banaka (napomena 25)	(78,742)	(146,160)
Kreditni i potraživanja od komitenata (napomena 26)	(7,935,336)	(8,620,474)
Ostala sredstva (napomena 34)	(49,996)	(117,309)
	(8,121,104)	(8,936,199)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (napomena 38)	(279,024)	(304,151)
Rashodi umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (napomena 41.1 ii)	(19,309)	(22,878)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja		
Kreditni i potraživanja od komitenata	(1,506)	(1,859)
Ostala sredstva	(2,904)	(21,020)
	(4,410)	(22,879)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(123,213)	-
Ukupno rashodi	(8,547,060)	(9,286,107)
Prihodi indirektnih otpisa bilansnih pozicija		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 21)	5,146	39,980
HoV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 24)	49,011	9,499
Kreditni i potraživanja od banaka (napomena 25)	82,443	226,736
Kreditni i potraživanja od komitenata (napomena 26)	7,400,165	7,618,434
Ostala sredstva (napomena 34)	46,729	370,979
	7,583,494	8,265,628
Prihodi od ukidanja rezervisanja po vanbilansnim pozicijama (napomena 38)	427,834	263,540
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (napomena 41.1 ii)	34,781	30,423
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja		
Kreditni i potraživanja od komitenata	1,469,877	963,745
Ostala sredstva	2,203	1,631
	1,472,080	965,376
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	269,025	-
Ukupno prihodi	9,787,214	9,524,967
Neto prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1,240,154	238,860

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

15. NETO RASHOD/PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKI VREDNOSTI I REZERVISANJIMA ZA VANBILANS

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (nap 21)		Plasmani bankama (nap 25)	Plasmani komitentima (nap 26)	HOV po am. vrednosti (nap 24)	Ostala aktiva (nap 34)	Vanbilansne obaveze (nap 38)	Ukupno
Stanje 1. januara 2019. godine	4,092	178,284	4,231,236	177,498	251,130	218,712	5,060,952	
Povećanje ispravke vrednosti	5,758	78,742	7,935,336	51,272	49,996	279,024	8,400,128	
Smanjenje ispravke vrednosti	(5,146)	(82,443)	(7,400,165)	(49,011)	(46,729)	(427,834)	(8,011,328)	
Otpisi	-	(31)	(95,577)	-	(25,480)	-	(121,088)	
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	-	(307,244)	-	-	-	(307,244)	
Konverzija CHF kredita	-	-	(29,264)	-	-	-	(29,264)	
Prodaja plasmana	-	-	(79,561)	-	-	-	(79,561)	
Ukidanje ispravke usled značajne modifikacije	-	-	(167,618)	-	-	-	(167,618)	
Kursne razlike	(12)	(360)	(5,442)	(8)	(29)	(365)	(6,216)	
Stanje 31. decembra 2019. godine	4,692	174,192	4,081,701	179,751	228,888	69,537	4,738,761	

16. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi zarada	(695,536)	(712,984)
Troškovi naknada zarada	(119,283)	(121,075)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	(488,158)	(510,769)
Ostali lični rashodi i naknade za privremene poslove	(60,257)	(45,356)
Rashodi rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (napomena 38)	(32,155)	(36,492)
Prihodi rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (napomena 38)	6,291	20,219
	(1,389,098)	(1,406,457)

17. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Građevinski objekti (napomena 29)	(32,159)	(49,246)
Oprema i ostala sredstva (napomena 29)	(109,504)	(134,933)
Nematerijalna ulaganja (napomena 28)	(88,683)	(95,049)
Sredstva sa pravom korišćenja (napomena 30)	(188,469)	-
	(418,815)	(279,228)

18. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Prihodi od ukidanja rezervisanja za obaveze (napomena 38)	54,454	57,028
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara	185,290	309,297
Prihodi od smanjenja obaveza	35,846	117,271
Prihodi od naplaćenih otkupljenih potraživanja	1,050,348	94,392
Ostali prihodi	21,094	188,554
Prihodi od promene vrednosti nekretnina	68,932	54,029
Ukupno	1,415,964	820,571

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

18. OSTALI PRIHODI (nastavak)

Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara ostvareni u 2019. godini u ukupnom iznosu od 185,290 hiljada dinara (2018: 309,297 hiljada dinara) najvećim delom se odnose na: dobitke od prodaje građevinskih objekata u iznosu od 122,513 hiljada dinara (2018: 40,668 hiljada dinara) (napomena 29), dobitke od prodaje materijalnih vrednosti u iznosu od 35,468 hiljada dinara (2018: 21,658 hiljada dinara) (napomena 34), dobitke od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 14,707 hiljada dinara (2018: 240,242 hiljade dinara) (napomena 31) i dobitke od prodaje stalnih sredstava namenjenih prodaji u iznosu od 5,817 hiljada dinara (2018: 1,177 hiljada dinara) (napomena 32).

Prihodi od promene vrednosti nekretnina ostvareni u 2019. godini u ukupnom iznosu od 68,932 hiljade dinara (2018: 54,029 hiljada dinara) u celosti se odnose na knjiženje pozitivnih efekata procena vrednosti investicionih nekretnina (napomena 31).

19. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi materijala	122,190	135,420
Troškovi zakupnine i ostali troškovi iznajmljenog prostora	115,923	320,470
Troškovi PTT i telekomunikacionih usluga	306,597	329,484
Troškovi ostalih usluga	25,151	27,065
Troškovi održavanja imovine	169,163	184,144
Troškovi reklame i propagande	88,424	101,264
Donacije i sponzorstva	26,116	17,481
Troškovi reprezentacije	11,127	13,461
Troškovi revizije i ekspertize	132,743	97,053
Troškovi premija osiguranja	743,624	754,411
Troškovi članarina	4,453	4,416
Troškovi advokata, procenitelja, veštaka	98,179	94,532
Sudske i druge takse i sudski troškovi	36,567	37,635
Troškovi brokera i centralnog registra	59,084	37,389
Troškovi čuvanja imovine	73,074	95,952
Dodatno osiguranje zaposlenih	288	257
Ostali nematerijalni troškovi	163,911	182,501
Troškovi poreza i doprinosa	105,844	128,339
Troškovi koji se refakturišu	61,599	80,129
Rashodi rezervisanja za obaveze (napomena 38)	117,557	198,007
Ostali rashodi	90,393	168,222
Rashodi od promene vrednosti nekretnina	131,270	121,136
Ukupno	2,683,277	3,128,768

Rashodi od promene vrednosti nekretnina za 2019. godinu u iznosu od 131,270 hiljada dinara (2018: 121,136 hiljada dinara) se odnose na knjiženje negativnih efekata procena vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od 89,463 hiljade dinara (2018: 103,031 hiljadu dinara) (napomena 31), obezvređenja materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja u iznosu od 41,309 hiljada dinara (2018: 16,709 hiljada dinara) (napomena 34), nekretnina za obavljanje delatnosti u iznosu od 498 hiljada dinara (2018: 1,362 hiljade dinara) (napomena 29) i u 2018. godini sredstava namenjenih prodaji u iznosu od 34 hiljade dinara (napomena 32) i.

Od ukupnog iznosa ostalih rashoda koje je Banka ostvarila u 2019. godini u iznosu od 90,393 hiljade dinara (2018: 168,222 hiljade dinara) najveći deo se odnosi na ostvarene gubitke od prodaje materijalne imovine u iznosu od 31,640 hiljada dinara i na ostale rashode po osnovu sudskih rešenja u iznosu od 35,311 hiljada dinara (2018: 113,348 hiljada dinara i 11,894 hiljade dinara, respektivno). Gubici od prodaje materijalne imovine se najvećim delom odnose na gubitke po osnovu prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 16,100 hiljada dinara (2018: 111,507 hiljada dinara) (napomena 31) i nekretnina za obavljanje delatnosti u iznosu od 14,933 hiljade dinara (2018: 715 hiljada dinara) (napomena 29).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

20. POREZ NA DOBIT

20.1. Komponente poreza na dobit

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Porez na dobitak	(1,044,119)	(757,390)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	(7,642)	(5,226)
Ukupno	(1,051,761)	(762,616)

20.2. Usaglašavanje poreza na dobit, dobitka pre oporezivanja

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Dobitak pre oporezivanja	9,282,079	6,405,564
Porez obračunat po domaćoj stopi poreza na dobitak (15%)	1,392,312	960,835
Poreski efekti nepriznatih rashoda	781	(24,091)
Poreski efekti neto kapitalnih gubitaka/dobitaka	(5,742)	19,256
Poreski efekat usklađivanja prihoda	(10,923)	(26,826)
Poreski efekti prihoda od kamata po dužničkim HOV čiji je izdavalac RS	(102,594)	(162,124)
Korišćenje poreskog kredita	(229,715)	(9,660)
Efekat ostalih privremenih razlika	7,642	5,226
Poreski efekti iskazani u bilansu uspeha	1,051,761	762,616
Efektivna poreska stopa	11.33%	11.90%

Obračunata obaveza za porez na dobit za 2019. godinu iznosi 1,044,119 hiljada dinara (2018: 757,390 hiljada dinara) i ista je delom zatvorena iz uplaćenih akontacija za 2019. godinu u iznosu od 658,324 hiljade dinara (2018: 530,278 hiljada dinara).

21. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
U dinarima:		
Žiro račun	12,579,324	8,670,277
Gotovina u blagajni	2,853,139	2,570,914
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu sredstava kod centralne banke	2,731	3,961
	15,435,194	11,245,152
U stranoj valuti:		
Gotovina u blagajni	1,469,347	1,478,244
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	11,390,005	11,346,465
	12,859,352	12,824,709
	28,294,546	24,069,861
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(4,692)	(4,092)
Ukupno	28,289,854	24,065,769
Korekcije gotovine za izveštaj o tokovima gotovine		
Devizni računi kod stranih banaka (napomena 26)	6,248,017	8,370,230
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu sredstava kod centralne banke	(2,731)	(3,961)
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	(11,390,005)	(11,346,465)
	(5,144,719)	(2,980,196)
Gotovina u izveštaju o tokovima gotovine	23,149,827	21,089,665
Promene na ispravkama vrednosti:	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	(4,092)	-
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(5,758)	(44,076)
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	5,146	39,980
Otpis, kursne razlike	12	4
Stanje na dan 31. decembra	(4,692)	(4,092)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

21. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Banka u izveštaju o tokovima gotovine iskazuje: gotovinu na žiro računu kod NBS, gotovinu u dinarima i stranjoj valuti u blagajnama, sredstva na deviznim računima kod stranih banaka i sredstva na računu kod Centralnog registra hartija od vrednosti.

Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 5% na obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine i 0% na obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine (2018. godina: 5% i 0%).

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 38%, odnosno 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve (2018. godina: 38% i 30%).

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2019. godine do 17. januara 2020. godine iznosila je 9,364,638 hiljada dinara (od 18. decembra 2018. godine do 17. januara 2019. godine: 9,004,712 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018), Banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 20% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, 13% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine (2018. godina: 20% i 13%) i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom (2018. godina po stopi od 100%). Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije. Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% (na obaveze do dve godine), odnosno 70% (na obaveze preko dve godine) se izdvaja u devizama, a preostalih 38%, odnosno 30% u dinarima na žiro računu.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Obračunata devizna obavezna rezerva za obračunski period od 18. decembra 2019. godine do 17. januara 2020. godine iznosila je EUR 106,217 hiljada (od 18. decembra 2018. godine do 17. januara 2019. godine: EUR 103,309 hiljada), i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

22. ZALOŽENA FINANSIJSKA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
U dinarima:		
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - nominalna vrednost	143,000	1,473,360
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - odstupanje od nominalne vrednosti	3,093	8,550
	146,093	1,481,910
U stranoj valuti:		
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - nominalna vrednost	22,578	130,014
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - odstupanje od nominalne vrednosti	241	4,238
	22,819	134,252
Ukupno	168,912	1,616,162

Na dan 31. decembra 2019. godine na ime obezbeđenja primljenih depozita, Banka je založila obveznicu Republike Srbije u stranoj valuti nominalne vrednosti EUR 192 hiljade i u RSD 143,000 hiljade (31. decembar 2018. godine EUR 1,100 hiljada i u RSD 1,473,360 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

23. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potraživanja po osnovu derivata - valutni swap i forward	7,373	10,564
Ukupno	7,373	10,564

Finansijska potraživanja po osnovu derivata namenjenih trgovanju se u celosti odnose na efekat koji je nastao po osnovu fer vrednosti instrumenata čija je nominalna vrednost prikazana u okviru vanbilansnih pozicija (napomena 42.3).

24. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
HOV koja se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	14,556,191	7,460,860
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	16,107,020	20,281,693
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	460,366	300,483
Ukupno	31,123,577	28,043,036

24.1 Hartije od vrednosti koje se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
U dinarima:		
HOV namenjene trgovanju - akcije	1,701,012	1,976,325
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti	3,693,347	4
	5,394,359	1,976,329
U stranoj valuti:		
HOV namenjene trgovanju - akcije	2,410,746	2,614,110
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti	6,751,086	2,870,421
	9,161,832	5,484,531
Ukupno	14,556,191	7,460,860

Ulaganje Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u dinarima, koje na dan 31. decembra 2019. godine iznose 1,701,012 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 1,976,325 hiljada dinara) odnose se na kupljene akcije sledećih privrednih društava: Komercijalna banka a.d., Beograd u iznosu od 918,662 hiljade dinara i Fintel energija a.d., Beograd u iznosu od 782,350 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: Komercijalna banka a.d., Beograd u iznosu od 703,360 hiljada dinara, Fintel energija a.d., Beograd u iznosu 657,052 hiljada i Galenika fitofarmacija a.d., Zemun u iznosu od 615,913 hiljada dinara).

Ulaganje Banke u hartije od vrednosti koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti – investicione jedinice u dinarima na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu 3,693,347 hiljada dinara u celosti se odnose na investicione jedinice: Raiffeisen Cash u iznosu od 3,156,440 hiljada dinara, Kombank Novčani Fond u iznosu od 486,414 hiljada dinara i Ilirika Cash u iznosu od 50,493 hiljada dinara.

Ulaganje Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u valuti, koje na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. godine iznose 2,410,746 hiljada dinara i 2,614,110 hiljada dinara, respektivno u celosti se odnosi na kupljene GDR instrumente NLB d.d., Ljubljana. Po osnovu navedenih instrumenata Banka ima učešće na oba izveštajna datuma od 1.7% u NLB d.d., Ljubljana.

Banka je na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. godine imala plasmane u investicione jedinice u stranoj valuti u ukupnom iznosu od 6,751,086 hiljada dinara i 2,870,421 hiljadu dinara, respektivno, a koje se u celosti odnose na investicione jedinice fonda kojim upravlja Erste Asset Management d.o.o., Zagreb.

24.2 Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Državne obveznice Republike Srbije – u dinarima	8,187,028	11,066,900
Državne obveznice Republike Srbije – u stranoj valuti	7,919,992	9,214,793
Ukupno	16,107,020	20,281,693

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

24. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

24.2 Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (nastavak)

Banka je na 31. decembar 2019. godine imala plasmane u dinarske državne obveznice Republike Srbije sa fiksnom kamatnom stopom. Državne obveznice sa fiksnom kamatnom stopom su sa rokovima dospeća od 60 do 120 meseci i sa rasponom prinosa od 3.30% do 12.34% (31. decembar 2018. godine: sa rokovima dospeća od 24 do 120 meseci i sa rasponom prinosa od 3.88% do 12.34%).

Plasmani u državne obveznice Republike Srbije u stranoj valuti na dan 31. decembar 2019. godine su sa rokovima dospeća od 36 meseci do 180 meseci i sa rasponom prinosa od 1.05% do 4.20% (31. decembar 2018. godine: sa rokovima dospeća od 36 meseci do 180 meseci i sa rasponom prinosa od 0.42% do 5.00%).

24.3 Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
U dinarima:		
Menice drugih preduzeća	640,117	477,981
	640,117	477,981
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(179,751)	(177,498)
Ukupno	460,366	300,483
Promene na ispravkama vrednosti:		
Stanje na dan 1. januara	(177,498)	(571,494)
Efekti prve primene MSFI 9	-	2,685
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(51,272)	(8,180)
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	49,011	9,499
Otpis, kursne razlike	8	6
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	389,986
Stanje na dan 31. decembra	(179,751)	(177,498)

Kamatne stope za eskont menica u 2019. i 2018. godini su se kretale u rasponu 0.5% do 0.9% na mesečnom nivou.

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Kredit u dinarima:		
Kredit po repo transakcijama	3,000,000	-
Plasmani koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana	300,000	-
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	19,958	35,698
Investicioni krediti	459,766	11,249
Ostali krediti	15,182	47,674
Ostali nenamenski depoziti	-	550,000
Ostali plasmani u dinarima	87,401	198,104
Potraživanja za kamatu i naknadu	122	3,007
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo EKS-a	(4,596)	(233)
	3,877,833	845,499
Kredit u stranoj valuti:		
Devizni računi kod stranih banaka	6,248,017	8,370,230
Kredit po repo transakcijama u stranoj valuti	680,972	965,426
Overnight depoziti	-	590,973
Namenski depoziti u skladu sa propisima	4,704	4,728
Ostali namenski depoziti	179,760	6,196,802
Ostali plasmani u stranoj valuti	1,266,551	1,207,599
Potraživanja za kamatu i naknadu	1,435	2,665
	8,381,439	17,338,423
Bruto krediti i potraživanja	12,259,272	18,183,922
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(174,192)	(178,284)
Stanje na dan 31. decembra	12,085,080	18,005,638

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Promene na ispravkama vrednosti:		
Stanje na dan 1. januara	(178,284)	(330,155)
Efekti prve primene MSFI 9	-	64,764
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(78,742)	(146,160)
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	82,443	226,736
Otpis, kursne razlike i ostale promene	391	(718)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	7,249
Stanje na dan 31. decembra	(174,192)	(178,284)

U toku 2019. godine Banka je plasirala sredstva u dinarske repo transakcije sa NBS po kamatnim stopama u rasponu od 1.01% do 2.36% na godišnjem nivou dok su repo transakcije na dan 31. decembar 2019. godine plasirana sa kamatom od 1.01%.

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je plasirala overnight sredstva sa kamatnom stopom od 1.04% godišnje.

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je imala sredstva plasirana u investicione kredite u iznosu od 459,766 hiljada dinara koja se najvećim delom, u iznosu od 458,612 hiljada dinara odnose na kredit sa kamatnom stopom od 4.2% na godišnjem nivou i rokom dospeća 26. decembar 2022. godine.

Sredstva u repo sa drugim klijentima i u stranoj valuti u toku 2019. godine plasirana su sa kamatnom stopom od 1.5% na godišnjem nivou.

Banka je tokom 2019. godine plasirala RSD sredstva sa kamatnim stopama od 1.02% do 2.50% i EUR sa kamatnim stopama 0.05% do 0.15% (2018: RSD sredstva od 2% do 2.70% i EUR od 0.05% do 0.1% godišnje i USD sa kamatnom stopom od 2.4% godišnje).

Ostali plasmani u stranoj valuti u ukupnom iznosu od 1,266,550 hiljada dinara najvećim delom u iznosu od 1,062,905 hiljada dinara se odnose na dugoročna druga jemstva - pokrića po konfirmiranim garancijama i akreditivima Banke.

26. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Kreditni pravni licima:		
Kreditni po transakcionim računima	2,163,252	819,548
Kreditni za obrtna sredstva	25,669,284	45,969,233
Investicioni krediti	77,253,565	43,727,793
Dati depoziti	104	193
Kreditni u stranoj valuti	3,008,030	5,110,227
Plasmani po garancijama i avalima	20,131	53,448
Ostali krediti i plasmani	3,751,814	3,376,000
Potraživanja za kamatu i naknadu	299,030	666,233
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo EKS-a	(481,234)	(425,756)
	111,683,976	99,296,919
Kreditni stanovništvu		
Kreditni po transakcionim računima	316,372	349,330
Potrošački krediti	15,793	8,022
Stambeni krediti	5,885,314	7,414,567
Gotovinski krediti	9,080,185	9,322,384
Ostali krediti i plasmani	1,727,322	1,981,865
Potraživanja za kamatu i naknadu	109,000	127,223
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo EKS-a	(148,384)	(176,931)
	16,985,602	19,026,460
Bruto krediti i potraživanja	128,669,578	118,323,379
Minus: Ispravka vrednosti	(4,081,701)	(4,231,236)
Stanje na dan 31. decembra	124,587,877	114,092,143

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

26. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Promene na ispravkama vrednosti:		
Stanje na dan 1. januara	(4,231,236)	(10,583,509)
Efekti prve primene MSFI 9	-	(615,341)
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(7,935,336)	(8,620,474)
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	7,400,165	7,618,434
Otpis, kursne razlike	101,019	9,361
Prenos u vanbilansnu evidenciju	307,244	7,962,626
Konverzija CHF kredita	29,264	-
Prodaja plasmana	79,561	-
Ukidanje ispravke usled značajne modifikacije	167,618	-
Ostalo	-	(2,333)
Stanje na dan 31. decembra	(4,081,701)	(4,231,236)

Kratkoročni krediti u dinarima odobravani su pravnim licima i preduzetnicima na period do 12 meseci uz pretežnu nominalnu kamatnu stopu u rasponu od 3.00% do 24% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 3.23% do 27.54%).

Kratkoročni krediti indeksirani u stranoj valuti odobravani su pravnim licima sa kamatnom stopom u rasponu od 2.5% do 10% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 2.88% do 11.65%).

Dugoročni krediti odobravani su pravnim licima u dinarima po kamatnoj stopi u rasponu od 3.75% do 16% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 4.13% do 22.63%).

Dugoročni krediti u dinarima (indeksirani u stranoj valuti) odobravani su pravnim licima i preduzetnicima, po kamatnoj stopi u rasponu od 2.67% do 10.50% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 2.74% do 11.01%).

Preduzetnicima se odobravaju plasmani po uslovima koji se primenjuju za pravna lica iz segmenta malih i srednjih preduzeća.

Kratkoročni plasmani u dinarima, odobravani su fizičkim licima po nominalnoj kamatnoj stopi od 7.95% godišnje, a kratkoročni dinarski plasmani indeksirani u stranoj valuti (EUR) po nominalnoj kamatnoj stopi od 4.1% godišnje.

Kratkoročni plasmani u dinarima nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, odobravani su uz nominalna kamatna stopa u rasponu od 1% do 14% godišnje (efektivna kamatna stopa od 7.86% do 20.78%).

Dugoročni plasmani u dinarima odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamatne stope od 7.95% godišnje, odnosno po varijabilnoj kamatnoj stopi od 6M Belibor + 5.21% godišnje. Dugoročni dinarski plasmani indeksirani u stranoj valuti (EUR) odobravani su po varijabilnoj nominalnoj kamatnoj stopi od 6M Euribor + 1.91% godišnje, odnosno po fiksnoj nominalnoj kamatnoj stopi od 4.10% godišnje.

Kratkoročni plasmani indeksirani u stranoj valuti registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica, odobravani su po nominalnoj kamatnoj stopi u rasponu od 7.5% do 9.5% godišnje (efektivna kamatna stopa od 9.61% do 11.80%).

Dugoročni plasmani u dinarima registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica odobravani su po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi u rasponu od 1% do 14% godišnje (efektivna kamatna stopa od 4.24% do 15.81%) i po nominalnoj varijabilnoj kamatnoj stopi od referentna kamatna stopa NBS + kamatna stopa u rasponu od 3.5% do 9.5% (efektivna kamatna stopa od 8.16% do 16.04%).

Dugoročni plasmani u dinarima indeksirani u stranoj valuti, odobravani su nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi u rasponu od 5.9% do 9% godišnje (efektivna kamatna stopa od 6.71% do 10.92%) i po nominalnoj varijabilnoj kamatnoj stopi od 3M Euribor + 3.58% (efektivna kamatna stopa od 3.98%).

Kod plasmana na bazi namenski oročenog depozita, kamatne stope su formirane uz odgovarajuće kamatne marže u odnosu na kamatne stope na namenski oročeni depozit.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

27. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Investicije u zavisna društva	11,923,810	3,914,954
Ukupno	11,923,810	3,914,954

Celokupan iznos investicija u kapital zavisnih društava na dan 31. decembra 2019. godine u ukupnom iznosu od RSD 11,923,810 hiljada (2018: RSD 3,914,954 hiljade) se odnosi na ulog u Gorenjsku banku d.d., Kranj.

Tokom 2019. godine Banka je povećala vlasničko učešće u kapitalu Gorenjske banke d.d., Kranj sa 33.06% na 91.70% (tokom 2018: sa 20.98% na 33.06%), glasačko učešće sa 61.17% na 100% (tokom 2018: sa 38.83% na 61.17%). Ostatak od 8.3% predstavljaju otkupljene sopstvene akcije Gorenjske banke d.d., Kranj.

28. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Patenti, licence i softver	665,474	547,031
Nematerijalna ulaganja u pripremi	220,134	183,312
Ostala nematerijalna prava	163,898	163,897
	1,049,506	894,240
Akumulirana ispravka vrednosti nematerijalnih ulaganja	(625,445)	(538,458)
Sadašnja vrednost	424,061	355,782

Promene na nematerijalnim ulaganjima u toku 2018. i 2019. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Ukupno</u>
NABAVNA VREDNOST	
1. januar 2018. godine	848,729
Nabavke u toku godine	53,418
Otuđenja i rashodovanja	(7,907)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	894,240
1. januar 2019. godine	894,240
Nabavke u toku godine	156,962
Otuđenja i rashodovanja	(1,696)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	1,049,506
ISPRAVKA VREDNOSTI	
1. januar 2018. godine	443,409
Amortizacija (napomena 17)	95,049
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	538,458
1. januar 2019. godine	538,458
Amortizacija (napomena 17)	88,683
Otuđenja i rashodovanja	(1,696)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	625,445
Sadašnja vrednost na dan:	
31. decembra 2019. godine	424,061
31. decembra 2018. godine	355,782

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

29. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Osnovna sredstva		
Građevinski objekti	2,124,925	3,700,487
Oprema	1,895,532	2,127,706
Osnovna sredstva u pripremi	110,600	110,600
Sredstva sa pravom korišćenja (napomena 30)	751,133	-
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	148,522	361,372
Nabavna vrednost	5,030,712	6,300,165
Akumulirana ispravka vrednosti	(2,689,855)	(3,368,163)
Sadašnja vrednost	2,340,857	2,932,002

Promene na nekretninama i opremi u toku 2018. i 2019. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđe objekte	Sredstva sa pravom korišćenja	Ukupno
NABAVNA VREDNOST						
1. januar 2018. godine	3,975,262	2,236,165	111,363	381,335	-	6,704,125
Nabavke u toku godine	-	78,508	-	1,890	-	80,398
Otuđenja i rashodovanja	(273,413)	(186,967)	(763)	(21,853)	-	(482,996)
Promena vrednosti imovine	(1,362)	-	-	-	-	(1,362)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	3,700,487	2,127,706	110,600	361,372	-	6,300,165
Efekte prve primene MSFI 16 (nap 2.8)	-	-	-	-	709,561	709,561
1. januar 2019. godine	3,700,487	2,127,706	110,600	361,372	709,561	7,009,726
Nabavke u toku godine	1,897	83,721	750	14,862	44,838	146,068
Otuđenja i rashodovanja	(1,576,961)	(315,895)	(750)	(227,712)	(3,181)	(2,124,499)
Modifikacije lizing ugovora	-	-	-	-	(85)	(85)
Promena vrednosti imovine	(498)	-	-	-	-	(498)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	2,124,925	1,895,532	110,600	148,522	751,133	5,030,712
ISPRAVKA VREDNOSTI						
1. januar 2018. godine	1,204,162	1,900,387	-	321,958	-	3,426,507
Amortizacija (napomena 17)	49,246	102,742	-	32,191	-	184,179
Otuđenja i rashodovanja	(49,411)	(172,358)	-	(20,754)	-	(242,523)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	1,203,997	1,830,771	-	333,395	-	3,368,163
1. januar 2019. godine	1,203,997	1,830,771	-	333,395	-	3,368,163
Amortizacija (napomena 17)	32,159	94,258	-	15,246	188,469	330,132
Otuđenja i rashodovanja	(488,844)	(291,913)	-	(227,249)	(321)	(1,008,327)
Modifikacije lizing ugovora	-	-	-	-	(113)	(113)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	747,312	1,633,116	-	121,392	188,035	2,689,855
Sadašnja vrednost na dan:						
31. decembra 2019. godine	1,377,613	262,416	110,600	27,130	563,098	2,340,857
31. decembra 2018. godine	2,496,490	296,935	110,600	27,977	-	2,932,002

Banka nema građevinske objekte pod hipotekom radi obezbeđenja otplate kredita.

U toku 2019. godine Banka je prodala 9 građevinskih objekata i objekte stečene naplatom potraživanja, ukupne sadašnje vrednosti 1,088,616 hiljada dinara, od kojih najveći deo čine sledeći građevinski objekti:

- Poslovna zgrada u Beogradu, Makedonska broj 12, sadašnje vrednosti 565,335 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Beogradu, Makedonska broj 44, sadašnje vrednosti 319,296 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Nišu, Vožda Karađorđa broj 2, sadašnje vrednosti 32,515 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Zemunu, Glavna broj 7, sadašnje vrednosti 89,032 hiljade dinara;
- Poslovni prostor u Smederevu, Kralja Petra I broj 11, sadašnje vrednosti 8,527 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Leskovcu, Vojvode Mišića broj 2, sadašnje vrednosti 30,308 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Novom Beogradu, Mihajla Pupina broj 10b, sadašnje vrednosti 26,224 hiljade dinara;
- Poslovni prostor u Novom Beogradu, Palmira Toljatija broj 5, sadašnje vrednosti 13,278 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Majdanpeku, Trg Oslobođenja broj 2, sadašnje vrednosti 4,100 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

29. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Na osnovu prodaje građevinskih objekata u 2019. godini Banka je ostvarila ukupan dobitak u iznosu od 122,513 hiljada dinara (napomena 18) i ukupan gubitak u iznosu od 14,933 hiljade dinara (napomena 19).

Saglasno zahtevima MRS 36, a na osnovu procena vrednosti ovlašćenog procenitelja, Banka je izvršila obezvređenje građevinskih objekata u ukupnom iznosu od 498 hiljada dinara (napomena 19).

Na dan 31. decembar 2019. godine, Banka za građevinske objekte neotpisane vrednosti od 7,307 hiljada dinara (2 nepokretnosti) nema izvode iz listova nepokretnosti.

Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

30. SREDSTVA SA PRAVOM KORIŠĆENJA

30.1. Sredstva sa pravom korišćenja obuhvataju:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Poslovni prostor	524,109	-
Parking mesta	9,006	-
Prostor za bankomate	29,983	-
Ukupno	563,098	-

30.2. Promene na sredstvima sa pravom korišćenja tokom 2019. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

	Poslovni prostor	Parking mesta	Prostor za bankomate	Ukupno
BRUTO KNJIGOVODSTVENA VREDNOST				
1. januar 2019. godine	661,582	11,316	36,663	709,561
Nova sredstva u toku godine	40,854	2,979	1,005	44,838
Otuđenja	-	(2,977)	(204)	(3,181)
Modifikacije povećanja/(smanjenja)	(85)	-	-	(85)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	702,351	11,318	37,464	751,133
ISPRAVKA VREDNOSTI				
1. januar 2019. godine	-	-	-	-
Amortizacija (napomena 17)	178,355	2,609	7,505	188,469
Otuđenja	-	(297)	(24)	(321)
Modifikacije povećanja/(smanjenja)	(113)	-	-	(113)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	178,242	2,312	7,481	188,035
Neto knjigovodstvena vrednost na dan: 31. decembra 2019. godine	524,109	9,006	29,983	563,098

31. INVESTICIONE NEKRETNINE

	2019.	2018.
Investicione nekretnine	9,409,351	9,641,806
Ukupno	9,409,351	9,641,806

Promene na investicionim nekretninama u toku 2018. i 2019. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

1. januar 2018. godine	11,570,914
Nabavke u toku godine	6,088
Prodaja u toku godine	(1,886,194)
Promena vrednosti imovine (napomene 18 i 19)	(49,002)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	9,641,806
1. januar 2019. godine	9,641,806
Nabavke u toku godine	6,961
Prodaja u toku godine	(218,886)
Promena vrednosti imovine (napomene 18 i 19)	(20,530)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	9,409,351

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

31. INVESTICIONE NEKRETNINE (NASTAVAK)

U toku 2019. godine Banka je prodala 6 objekata klasifikovanih kao investicione nekretnine, ukupne sadašnje vrednosti 218,886 hiljada dinara i po tom osnovu ostvarila: ukupan dobitak od prodaje u iznosu od 14,707 hiljada dinara (napomena 18) i ukupan gubitak od prodaje u iznosu od 16,100 hiljada dinara (napomena 19).

Ukupna sadašnja vrednost prodatih investicionih nekretnina u iznosu 218,886 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na sledeće investicione nekretnine:

- Hotel "Sloboda" u Pančevu, Kralja Petra I, sadašnje vrednosti 80,903 hiljade dinara;
- Građevinsko zemljište u Pećincima, sadašnje vrednosti 100,649 hiljada dinara;
- Poslovni prostor u Beogradu, Trg Nikole Pašića broj 9, sadašnje vrednosti 25,679 hiljada dinara.

Na osnovu procena vrednosti ovlašćenog procenitelja, Banka je izvršila obezvređenje investicionih nekretnina u ukupnom neto iznosu od 20,530 hiljada dinara. Od toga pozitivni efekti procena u iznosu od 68,932 hiljade dinara (napomena 18), a negativni efekti procena u iznosu od 89,463 hiljade dinara (napomena 19).

Prihodi koje je Banka ostvarila po osnovu izdavanja investicionih nekretnina u zakup u 2019. godini iznose 322,023 hiljade dinara (napomena 14).

Na dan 31. decembar 2019. godine, Banka za pet objekta koji su klasifikovani kao investicione nekretnine neotpisane vrednosti od 20,461 hiljadu dinara nema izvode iz listova nepokretnosti.

Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

32. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Stanje na dan 1. januara	20,193	69,356
Rashodi po osnovu promene vrednosti (napomena 19)	-	(34)
Prodaja u toku godine	(14,656)	(49,129)
Stanje na dan 31. decembra	5,537	20,193

Banka za sve nekretnine namenjene prodaji ima potrebne dokaze o vlasništvu, odnosno poseduje vlasničke listove. U toku 2019. godine Banka je aktivno radila na oglašavanju stalnih sredstava namenjenih prodaji i uspela da proda 3 sredstva ukupne sadašnje vrednosti 14,656 hiljada dinara i ostvarila ukupan dobitak u vrednosti od 5,817 hiljada dinara (napomena 18).

33. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

33.1. Stanja na računima odloženih poreskih sredstava i obaveza

	U hiljadama dinara 2019.		
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat
Građevinski objekti i oprema	-	(196,252)	(196,252)
Obezvređenje imovine	479,445	-	479,445
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(166,464)	(166,464)
Aktuarski gubici	73	-	73
Stanje na kraju godine	479,518	(362,716)	116,802
			2018.
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat
Građevinski objekti i oprema	-	(188,028)	(188,028)
Obezvređenje imovine	478,863	-	478,863
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(91,308)	(91,308)
Aktuarski gubici	213	-	213
Stanje na kraju godine	479,076	(279,336)	199,740

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

33. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

33.2. Promene na računima odloženih poreskih sredstava i obaveza

2019. godina	U hiljadama dinara			
	Stanje 1. januara	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru kapitala	Stanje 31. decembra
Građevinski objekti i oprema	(188,028)	(8,224)	-	(196,252)
Obezvredenje imovine	478,863	582	-	479,445
Nerealizovani gubici / dobici po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(91,308)	-	(75,156)	(166,464)
Aktuarski gubici (napomena 41.1.iii)	213	-	(140)	73
Ukupno	199,740	(7,642)	(75,296)	116,802
2018. godina				
Građevinski objekti i oprema	(193,245)	5,217	-	(188,028)
Obezvredenje imovine	489,306	(10,443)	-	478,863
Nerealizovani gubici / dobici po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(60,246)	-	(31,062)	(91,308)
Aktuarski gubici (napomena 41.1.iii)	189	-	24	213
Ukupno	236,004	(5,226)	(31,038)	199,740

34. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Ostala potraživanja u dinarima:		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	39,952	61,383
Potraživanja za kamatu po osnovu ostalih sredstava	9,835	9,835
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	54,896	32,979
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	66,179	33,561
Ostala potraživanja iz poslovanja	212,806	1,182,522
Potraživanja u obračunu	18,655	242
	402,323	1,320,522
Ostala potraživanja u stranoj valuti		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	1,706	64
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	264	16,619
Ostala potraživanja iz poslovanja u stranoj valuti	55,737	15,607
	57,707	32,290
Ostale investicije		
Učešća u kapitalu	1,439,616	996,614
	1,439,616	996,614
Aktivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničeni rashodi kamata	102,856	34,201
Razgraničeni ostali troškovi	10,414	32,167
	113,270	66,368
Zalihe		
Ostale zalihe	83	83
Sredstva stečena naplatom potraživanja	1,333,637	1,496,267
	1,333,720	1,496,350
Bruto ostala potraživanja	3,346,636	3,912,144
Ispravke vrednosti		
Ostala potraživanja u dinarima	(199,288)	(222,173)
Ostala potraživanja u stranoj valuti	(5,353)	(4,687)
Učešća u kapitalu	(24,243)	(24,243)
Aktivna vremenska razgraničenja	(4)	(27)
	(228,888)	(251,130)
Stanje na dan 31. decembra (neto)	3,117,748	3,661,014

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

34. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

	31. decembar 2019.	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.
Promene na ispravkama vrednosti:		
Stanje na dan 1. januara	(251,130)	(563,582)
Efekti prve primene MSFI 9	-	6,747
Ispravke u toku godine (napomena 15)	(49,996)	(117,309)
Prihodi od ukidanja ispravki (napomena 15)	46,729	370,979
Otpis, kursne razlike	25,509	32,376
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	19,689
Ostalo	-	(30)
Stanje na dan 31. decembra	(228,888)	(251,130)

Na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, Banka ima učešća u kapitalu sledećih pravnih lica:

	31. decembar 2019.	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.
Učešća u kapitalu od 10% do 20%:		
Budvanska rivijera a.d., Budva	925,496	963,821
Sveti Stefan hoteli a.d., Budva	480,909	-
	1,406,405	963,821
Učešća u kapitalu do 10%:		
Univerzal Banka a.d., Beograd	14,381	14,381
PB Agrobanka a.d., Beograd	9,825	9,825
Yu trade Zeleznik d.o.o., Beograd	3,171	3,171
Beogradska berza a.d., Beograd	2,114	2,114
Politika a.d., Beograd	1,568	1,328
Zvezda film a.d., Novi Sad	972	971
Ostala učešća	1,180	1,003
	33,211	32,793
Bruto vrednost učešća	1,439,616	996,614
<i>Ispravka vrednosti učešća</i>	<i>(24,243)</i>	<i>(24,243)</i>
Stanje na dan 31. decembra	1,415,373	972,371

Privredno društvo Hotelska grupa Budvanska rivijera a.d., Budva je na dan 26. juna 2019. godine izvršila smanjenje osnovnog kapitala po osnovu odvajanja uz osnivanje novog privrednog društva pod nazivom Sveti Stefan Hoteli a.d., Budva. Nakon izvršene navedene promene novo privredno društvo Sveti Stefan Hoteli a.d., Budva je izvršilo emisiju akcija tako da je Banka dobila učešće u ovom društvu u istom procentu kao što ima u Budvanskoj rivijeri a.d., Budva. Na dan 31. decembra 2019. godine učešće Banke u oba privredna društva je 15.23% (31. decembra 2018. godine: učešće Banke u Budvanskoj rivijeri a.d., Budva – 15.23%).

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja iznose:

	31. decembar 2019.	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.
Građevinski objekti	1,313,535	1,475,803
Oprema	20,102	20,464
Ukupno	1,333,637	1,496,267

Promene na materijalnim vrednostima stečenim naplatom potraživanja:

	31. decembar 2019.	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.
Stanje na početku godine	1,496,267	1,456,354
Stečena imovina u toku godine	23,956	308,324
Prodaja	(144,915)	(251,702)
Rashodovanje	(362)	-
Obezvređenje (napomena 18)	(41,309)	(16,709)
Stanje na dan 31. decembra	1,333,637	1,496,267

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

34. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Na osnovu izveštaja nezavisnog procenitelja iz 2019. godine materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja obezvređene su na teret bilansa uspeha u ukupnom iznosu od 41,309 hiljada dinara (napomena 19).

U toku 2019. godine Banka je prodala 9 materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja ukupne sadašnje vrednosti 144,915 hiljada dinara, od kojih se najveći deo odnosi na sledeće materijalne vrednosti:

- Objekti Sanitarije u Novom Sadu, Futoška broj 84, sadašnje vrednosti 124,577 hiljada dinara
- Lokal u Kragujevcu, Janka Veselinovica broj 13, sadašnje vrednosti 9,928 hiljada dinara i
- Trosoban stan u Novom Sadu, Cara Dušana broj 82, sadašnje vrednosti 5,020 hiljada dinara.

Na osnovu prodaje materijalnih vrednosti u 2019. godini Banka je ostvarila neto dobitak u iznosu od 35,468 hiljada dinara (napomena 18).

Rukovodstvo Banke preduzima sve neophodne mere radi prodaje stečenih sredstava.

Na dan 31. decembar 2019. godine, Banka za tri objekata koji su klasifikovani kao materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja neotpisane vrednosti 11,793 hiljade dinara nema izvode iz listova nepokretnosti.

Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

35. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	4,713	8,931
Stanje na dan 31. decembra	4,713	8,931

Finansijske obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju se u celosti odnose na efekat koji je nastao po osnovu fer vrednosti instrumenata čija je nominalna vrednost prikazana u okviru vanbilansnih pozicija (napomena 42.3).

36. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Transakcioni depoziti	1,184,412	1,157,724
Depoziti po osnovu datih kredita	45,861	-
Namenski depoziti	26,846	5,016,788
Ostali depoziti	14,529,991	1,526,992
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)	526,728	1,502,763
Ostale finansijske obaveze	3,830	6,218
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	17,909	7,434
Stanje na dan 31. decembra	16,335,577	9,217,919

Na 31. decembar 2019. godine Banka je imala primljene depozite koji dospevaju u roku od jednog dana u iznosu od 526,728 hiljada dinara (2018: 1,502,763 hiljade dinara) od čega se iznos od 524,593 hiljade dinara odnosi na primljene depozite u valuti sa kamatom od 1.60% na godišnjem nivou (2018: od 2.40% do 2.47% na godišnjem nivou).

U toku godine Banka je plaćala kamatu na primljena sredstava koja dospevaju u roku od jednog dana, u domaćoj valuti u rasponu od 1% do 2.40% na godišnjem nivou (2018: u rasponu od 1.95% do 2.70% na godišnjem nivou). Kamate na primljena sredstva u stranoj valuti (USD) kretale u rasponu od 1.60% do 2.50% godišnje (2018: kamate na primljena sredstva u stranoj valuti (EUR) od domaćih banaka kretale su se u rasponu od 0.05% do -0.10%, dok su se u stranoj valuti (USD) kretale u rasponu od 1.35% do -1.50% godišnje).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

36. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)

Ostali depoziti od banaka sa ročnošću dužim od jednog dana na dan 31. decembra 2019. najvećim delom odnose se na primljene devizne depozite od domaćih banaka u iznosu od 524,593 hiljade dinara (2018: 570 miliona dinara) i na primljene devizne depozite od stranih banaka u iznosu od 12,347,244 hiljade dinara.

Banka je tokom godine na pozajmljena dinarska sredstva na rokove duže od jednog dana plaćala kamatu u rasponu od 2.05% do 2.55%, i na sredstva u USD valuti u rasponu od 1.6% do 2.50% godišnje (2018: na pozajmljena dinarska sredstva u rasponu od 2.41% do 2.6%, na sredstva u EUR valuti u rasponu od -0.15% do 0.05%, a na sredstva u USD valuti u rasponu od 1.35% do 1.65% godišnje).

37. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Pravna lica		
Transakcioni depoziti	16,839,774	22,845,349
Depoziti po osnovu datih kredita	6,345,145	2,896,859
Namenski depoziti	1,598,994	3,836,307
Ostali depoziti	26,309,058	16,540,926
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)	366,396	607,258
Primljeni krediti	2,625,474	1,570,509
Ostale finansijske obaveze	107,713	143,683
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	63,512	148,996
	54,256,066	48,589,887
Stanovništvo		
Transakcioni depoziti	16,798,072	15,278,733
Štedni depoziti	73,133,870	71,581,238
Depoziti po osnovu datih kredita	1,836,796	2,703,697
Namenski depoziti	137,537	129,929
Ostali depoziti	524,554	423,066
Ostale finansijske obaveze	34,064	8,781
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	526,148	435,360
	92,991,041	90,560,804
Ukupno	147,247,107	139,150,691

Na transakcione dinarske depozite privrede Banka je plaćala kamatnu stopu koja je iznosila između 0% i 2.43% na godišnjem nivou. Na transakcione dinarske depozite javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu koja je iznosila između 0% i 3.00% na godišnjem nivou. Na transakcione devizne depozite privrede i javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu na EUR od 0% do 0.7%, a na USD od 0% do 0.9% na godišnjem nivou.

Oročeni dinarski depoziti od privrede oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 4.25%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana. Oročeni dinarski depoziti od javnog sektora oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 4.3%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Oročeni devizni depoziti od privrede u valuti EUR oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 1.5%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana. Oročeni devizni depoziti od javnog sektora u valuti EUR oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 1.1%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Banka je na dan 31. decembar 2019. godine imala primljena sredstava od EIB i Fonda revolving kredita u iznosu od 2,625 miliona dinara. Primljen kredit od EIB-a preko Vlade Republike Srbije iznosi EUR 19,310 hiljada i odnosi se na APEX kredit zaključen sa Narodnom bankom Srbije, koji dospevaju u toku 2031. godine, dok krediti od strane Fonda revolving kredita iznose EUR 3,017 hiljada i dospevaju do 2024. godine.

Transakcioni depoziti stanovništva u dinarima i stranoj valuti su nekamatnosni.

Nominalna kamatna stopa na štednju po viđenju stanovništva iznosila je za štednju u EUR od 0.05% godišnje, dok je za štednju u CHF i USD bila od 0.01% godišnje, a za štednju u RSD od 0.1 do 1.5% godišnje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

37. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti do godinu dana kretala se u rasponu od 0.10% do 0.5% na godišnjem nivou za EUR valutu, u rasponu od 0.05% do 0.10% godišnje za CHF valutu i u rasponu od 0.30% do 0.90% na godišnjem nivou za USD valutu. Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) kretala se u rasponu od 0.7% do 1% godišnje za EUR valutu, dok ostale valute nisu primane na rokove preko 12 meseci.

Nominalna kamatna stopa na oročenu štednju u dinarima do godinu dana kretala se u rasponu od 2% do 3.5% na godišnjem nivou.

38. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Rezervisanja za sudske sporove	441,002	416,204
Rezervisanja za primanja zaposlenih	58,520	62,832
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	69,537	218,712
Ostala rezervisanja	8,449	8,449
Ukupno	577,508	706,197

Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januar	416,204	263,555
Nova rezervisanja (napomena 19)	117,557	198,007
Ukidanje rezervisanja (napomena 18)	(54,454)	(23,233)
Ostalo	-	(57)
Iskorišćena rezervisanja	(38,305)	(22,068)
Stanje na dan 31. decembra	441,002	416,204

Promene na rezervisanjima za primanja zaposlenih (otpremnine, jubilarne nagrade i ostale naknade) u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januar	62,832	79,045
Nova rezervisanja (napomena 16)	32,155	36,492
Aktuarski dobici / gubici	(933)	155
Ukidanje rezervisanja (napomena 16)	(6,291)	(20,219)
Iskorišćena rezervisanja	(29,243)	(32,641)
Stanje na dan 31. decembra	58,520	62,832

Glavne aktuarske pretpostavke upotrebljene u obračunu rezervisanja za otpremnine:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Diskontna stopa	4.25%	4.75%
Stopa rasta zarade Banke	4.5%	3%
Fluktuacija zaposlenih	7%	6%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

38. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivni u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januar	218,712	138,125
Efekti prve primene MSFI 9	-	40,259
Nova rezervisanja (napomena 15)	279,024	304,151
Ukidanje rezervisanja (napomena 15)	(427,834)	(263,540)
Kursne razlike	(365)	(283)
Stanje na dan 31. decembra	69,537	218,712

Promene na rezervisanjima za ostale obaveze u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januar	8,449	42,869
Ukidanje rezervisanja (napomena 14)	-	(33,795)
Iskorišćena rezervisanja	-	(625)
Stanje na dan 31. decembra	8,449	8,449

39. TEKUĆE PORESKE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Tekuće poreske obaveze	385,795	227,112
Ukupno	385,795	227,112

Tekuća poreska obaveza u iznosu od 1,044,119 hiljada dinara je delimično zatvorena iz uplaćenih akontacija poreza na dobit u iznosu od 658,324 hiljade dinara.

40. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Ostale obaveze:		
Obaveze prema dobavljačima	139,851	140,665
Obaveze po osnovu primljenih avansa	113,190	20,441
Obaveze po osnovu lizinga (napomena 40.1)	566,831	-
Obaveze po osnovu aktiviranih garancija i avala	221	221
Obaveze iz dobitka	179,985	181,304
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenata	11,671	11,609
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	289,273	217,840
Obaveze u obračunu	48,182	48,233
Prolazni i privremeni računi	6,683	10,066
Obaveze prema zaposlenima	-	351
Ostale obaveze u stranoj valuti	159,616	167,866
	1,515,503	798,596
Obaveze za poreze:		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	11,746	10,202
Obaveze za druge poreze i doprinose	11,127	11,923
	22,873	22,125
Pasivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	27,554	53,071
Unapred naplaćeni prihodi	75,798	49,908
Razgraničeni ostali prihodi	88,738	35,397
	192,090	138,376
Ukupno	1,730,466	959,097

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

40. OSTALE OBAVEZE (nastavak)

40.1 Obaveze po osnovu lizinga

Ročna struktura obaveza po osnovu lizinga prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Dospeće:		
- do 1 godine	180,997	-
- do 2 godine	147,313	-
- do 3 godine	132,185	-
- do 4 godine	95,141	-
- do 5 godine	9,074	-
- preko 5 godina	2,121	-
Ukupno	566,831	-

Ročna struktura nediskontovanih – očekivanih novčanih odliva po osnovu obaveza po osnovu lizinga (uključujući odlive po osnovu kamata) prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Dospeće:		
- do 1 godine	185,222	-
- do 2 godine	153,608	-
- do 3 godine	140,443	-
- do 4 godine	102,892	-
- do 5 godine	9,888	-
- preko 5 godina	2,387	-
Ukupno	594,440	-

Struktura ukupnih plaćanja odnosno odliva po osnovu lizinga u 2019. prikazana su u sledećoj tabeli:

	2019.
Fiksna plaćanja	190,421
Varijabilna plaćanja	2,273
Ukupno	192,694

Varijabilna plaćanja koja se uključuju u vrednost lizing obaveze su plaćanja koja zavise od indeksa. Od ukupnih odliva u iznosu od 192,694 hiljade dinara na plaćanja glavnice se odnosi 181,996 hiljade dinara što je prikazano u okviru novčanih tokova iz aktivnosti finansiranja, dok se na plaćanje kamate odnosi 10,698 hiljade dinara što je prikazano u okviru novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti u izveštaju o tokovima gotovine.

Struktura rashoda i prihoda po osnovu zakupa u 2019. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

	2019.
Troškovi amortizacije sredstava sa pravom korišćenja (napomena 30.2)	(188,469)
Rashodi kamate po osnovu lizing obaveza (napomena 8)	(10,800)
Troškovi zakupnina (napomena 19)	(115,923)
Ukupno	(315,192)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

41. KAPITAL (nastavak)

41.1. Struktura kapitala (nastavak)

(i) Akcijski kapital (nastavak)

Skupština Banke na sednici održanoj dana 17. decembra 2018. godine donela je Odluku 12-XLVI/2018 o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta odnosno MTP i prestanka svojstva javnog društva kao i Odluku 09--XLVI/2018 o usvajanju izmena i dopuna Ugovora o osnivanju Banke. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 117341/2018 od 19. decembra 2018. godine usvojen je zahtev Banke pa je AIK Banka a.d., Beograd promenila pravnu formu i upisana u APR-u kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 06-XLIII/2018, od 27. aprila 2018. godine, o upotrebi i raspodeli dobiti ranijih godina koja nije uključena u akcijski kapital, izvršena je raspodela prethodno neraspoređene dobiti u iznosu od 594,925 hiljade dinara u celosti za korekciju efekata prve primene MSFI 9. Dodatno istom odlukom odlučeno je da se iz neraspoređene dobiti po finansijskom izveštaju za 2017. godinu koja nije uključena u akcijski kapital deo od 47,728 hiljada dinara raspodeli za korekciju efekata prve primene MSFI 9. Ovime je celokupan efekat prve primene MSFI 9 pokriven na teret neraspoređene dobiti Banke u ukupnom iznosu od 642,653 hiljada dinara.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 06-XLVII/2019, od 30. aprila 2019. godine, o upotrebi i raspoređivanju neraspoređene dobiti ranijih godina koja nije uključena u osnovni kapital Banke i ostvarene dobiti Banke po finansijskom izveštaju za 2018. godinu u ukupnom iznosu od 7,626,177 hiljada dinara u celosti se raspoređuje za isplatu dividendi akcionarima Banke.

(ii) Revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju

Revalorizacione rezerve po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine predstavljaju zbir sledećih komponenti:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januar	517,416	341,398
Efeti prve primene MSFI 9	-	61,249
Neto pozitivni efekti promene fer vrednosti		
- po osnovu vrednovanja	516,511	153,376
- po osnovu obezvređenja (napomena 15)	(15,472)	(7,545)
Efekat kreiranja odloženih poreskih obaveza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (napomena 33)	(75,156)	(31,062)
Stanje na dan 31. decembra	943,299	517,416

(iii) Aktuarski gubici

Aktuarski dobiti na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine u celosti se odnose na aktuarske gubitke po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju (napomena 38).

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januar	(1,205)	(1,073)
Aktuarski dobiti / (gubici)	933	(155)
Efekat kreiranja odloženih poreskih obaveza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (napomena 33.2.)	(140)	23
Stanje na dan 31. decembra	(412)	(1,205)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

42. POTENCIJALNE OBAVEZE I DRUGE VANBILANSNE POZICIJE

41.2. Zarada po akciji

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka nije javno društvo i nema obavezu obelodanjivanja Zarade po akciji.

42.1. Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2019. godine vodi 2,162 (31. decembar 2018. godine: 955) sudska postupka sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci. Ukupna vrednost ovih sporova, a koji za slučaj da Banka izgubi spor mogu imati novčani odliv (na ime naknade štete, duga i sl) iznosi 11,794,918 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 13,605,879 hiljada dinara) (iznos ne uključuje eventualne zahteve po osnovu kamata).

Od navedenog iznosa tužbi sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci na dan 31. decembar 2019. godine, tužbe sa pozitivnim procenjenim ishodom od strane advokata čine preko 90%. Za sudske postupke sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci koji imaju negativno procenjen ishod od strane advokata, na dan 31. decembra 2019. godine Banka je saglasno zahtevima MRS 37 i metodologiji Banke izvršila rezervaciju u iznosu od 441,002 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 416,204 hiljade dinara) (napomena 38; 42.1).

Na dan 31. decembar 2019. godine tužbeni zahtevi koji se vode protiv Banke vezano za sudske postupke za CHF kredite iznose 430,965 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 446,193 hiljada dinara). Od navedenog iznosa na dan 31. decembar 2019. godine tužbeni zahtevi sa procenjenim negativnim ishodom su 112,824 hiljade dinara od čega sa mogućnošću novčanog odliva prema Banci 15,182 hiljade dinara i isti su pokriveni rezervisanjem u iznosu od 15,712 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 12,532 hiljada dinara). Sadašnji nivo rezervisanja je procenjen kao adekvatan od strane rukovodstva Banke, ali će Banka svakako sa dužnom pažnjom pratiti situaciju na tržištu i ishode sudskih sporova i shodno najboljoj proceni formirati adekvatna rezervisanja i u budućim izveštajnim periodima, a kako bi se izbegao neočekivan efekat na rezultat Banke.

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja.

42.2. Preuzete obaveze po osnovu operativnog lizinga

	U hiljadama dinara
	31. decembar
	2018.
Preuzete obaveze sa dospećem do godinu dana	226,547
Preuzete obaveze sa dospećem od 1 do 5 godina	639,747
Preuzete obaveze sa dospećem posle 5 godina	88,910
Ukupno	955,204

42.3. Ostale vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31. decembar	31. decembar
	2019.	2018.
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica	1,088,974	1,242,372
Date garancije i druga jemstva	18,802,141	15,146,440
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	168,912	1,616,162
Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti	6,941,113	9,474,281
Hartije od vrednosti primljene u zalog	34,825,048	32,608,319
Druge vanbilansna aktiva	647,333,217	559,886,658
Stanje na dan 31. decembra	709,159,405	619,974,232

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

42. POTENCIJALNE OBAVEZE I DRUGE VANBILANSNE POZICIJE (nastavak)

42.3. Ostale vanbilansne pozicije (nastavak)

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima	2019.	2018.
- kratkoročni	5,162	111,219
- dugoročni	1,083,812	1,131,153
	1,088,974	1,242,372

b) Preuzete potencijalne obaveze

Plative garancije:	2019.	2018.
- u dinarima	4,111,169	3,659,243
- u stranoj valuti	660,390	1,048,877
Činidbene garancije:		
- u dinarima	10,542,529	6,360,251
- u stranoj valuti	1,215,526	1,285,566
	16,529,614	12,353,937

Nepokriveni akreditivi		-
Nepovučene kreditne linije	998,464	1,103,865
	998,464	1,103,865

Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu		
- u dinarima	655,493	854,179
- u stranoj valuti	618,570	834,459
	1,274,063	1,688,638
	18,802,141	15,146,440

c) Imovina za obezbeđenje obaveza

Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	2019.	2018.
	168,912	1,616,162
	168,912	1,616,162

d) Derivati

Valutni Swap i Forward (napomena 23, 35)	2019.	2018.
	6,941,113	9,474,281
	6,941,113	9,474,281

42.3. Ostale vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
e) Primljena jemstva za obaveze		
Primljene HoV za obezbeđenje plasmana	34,825,048	32,608,319
	34,825,048	32,608,319
f) Ostale vanbilansne pozicije	2019.	2018.
Primljena materijalna sredstva, garancije i druga jemstva za obezbeđenje plasmana	571,098,340	487,892,121
Neiskorišćene opozive kreditne linije	27,080,388	17,107,331
Depo poslovi	374	378
Loro garancije	5,042,901	8,219,730
Evidencionna kamata	2,997,234	3,171,883
Potraživanja prenetu u vanbilansnu evidenciju	34,587,549	35,986,588
Ostalo	6,526,431	7,508,627
	647,333,217	559,886,658
Stanje na dan 31. decembra	709,159,405	619,974,232

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

43. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

a) Poslovni odnosi sa članovima Uprave

Poslovni odnosi sa članovima Uprave Banke bazirani su na uobičajenim tržišnim uslovima.

Naknade članovima Uprave	2019.	2018.
Članovi Izvršnog odbora	(68,799)	(59,204)
Članovi Upravnog odbora	(41,249)	(36,455)
Ukupno naknade članovima Uprave	(110,048)	(95,659)

Ostali odnosi sa članovima Uprave	Stanje 2019.	Stanje 2018.	Prihodi/ rashodi 2019.	Prihodi/ rashodi 2018.
Kartice, gotovinski i potrošački krediti	406	112	479	239
Depoziti	(67,695)	(59,584)	(80)	(91)
Ostale obaveze	(1)	-	4,389	(14)
Ukupni ostali odnosi sa članovima Uprave	(67,290)	(59,472)	4,788	134

b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima ovezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima.

Sledeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanja potraživanja i obaveza, prihoda i rashoda) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja:

	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze
Zaposleni	838	2,323	3,161	78,391
Ostala fizička lica	75	13,657	13,732	246,240
Pravna lica *	17,581,937	2,383,826	19,965,763	23,714,733
31. decembar 2019. godine	17,582,850	2,399,806	19,982,656	24,039,364
Zaposleni	5,274	15,999	21,273	111,912
Ostala fizička lica	211	39	250	202,480
Pravna lica *	9,830,087	2,131,299	11,961,386	14,196,024
31. decembar 2018. godine	9,835,572	2,147,337	11,982,909	14,510,416

* U narednim tabelama dat je prikaz povezanih pravnih lica

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

43. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom (nastavak)

U hiljadama dinara
na 31. decembar 2019. godine

Naziv pravnog lica	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
Gorenska banka d.d., Kranj	11,929,646	-	11,929,646	(12,347,244)	1,619,261	(23,150)
MK Holding d.o.o., Beograd	5,644,454	235,186	5,879,640	(23,572)	333,590	(169,242)
MK Group d.o.o., Beograd	319	1,769,573	1,769,892	(3,462,274)	20,607	(48,515)
MK - Fintel Wind a.d., Beograd	-	342,303	342,303	(36)	5,511	(2,075)
MK Logistika d.o.o., Novi Sad	-	30,167	30,167	(23,587)	1,992	(1,102)
Žito - Bačka d.o.o., Kula	5,906	-	5,906	(210,091)	33,373	(75)
Agroglobe d.o.o., Novi Sad	48	3,452	3,500	(2,414,188)	2,377	(998)
MK Agriculture d.o.o., Novi Sad	128	1,672	1,800	(812)	80	(68)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	1,193	-	1,193	(960,399)	6,621	(8,416)
Agrounija d.o.o., Indija	8	592	600	(32,357)	3,875	(402)
Granexport d.o.o., Pančevo	57	504	561	(242,607)	130	(252)
PP Erdevik d.o.o., Erdevik	120	181	301	-	54	(171)
Pik - Bečej a.d., Bečej	5	196	201	(901,391)	2,303	(3,284)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	53	-	53	(302,319)	2,377	(4,398)
Carnex d.o.o., Vrbas	-	-	-	(2,001,357)	8,462	(14,893)
M&V Investments a.d., Beograd	-	-	-	(705,038)	3,946	(49,866)
Selekcija - zavod za šećernu repu d.o.o., Aleksinac	-	-	-	(66,165)	2	(92)
Ostalo	-	-	-	(21,296)	936	(1,260)
Ukupno	17,581,937	2,383,826	19,965,763	(23,714,733)	2,045,797	(328,259)

U hiljadama dinara
na 31. decembar 2018. godine

Naziv pravnog lica	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
MK Holding d.o.o., Beograd	5,909,730	-	5,909,730	(3,414)	343,966	(239,032)
Gorenska banka d.d., Kranj	3,915,001	-	3,915,001	(590,973)	52,093	(9,848)
MK Group d.o.o., Beograd	332	1,353,845	1,354,177	(1,660,863)	13,625	(15,465)
Agroglobe d.o.o., Novi Sad	-	425,344	425,344	(29,945)	438	(839)
MK-Fintel Wind a.d., Beograd	-	345,305	345,305	(8)	3,692	(385)
MK Logistika d.o.o., Novi Sad	8	4,120	4,128	(52,281)	990	(243)
Žito-Bačka d.o.o., Kula,	3,957	-	3,957	(3,031)	48,791	(44)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	604	800	1,404	(2,777,564)	2,599	(1,559)
MK Commerce d.o.o., Novi Sad	93	1,013	1,106	(526,616)	4,263	(3,091)
Granexport d.o.o., Pančevo	88	467	555	(10,279)	71	(35)
Pik-Bečej a.d., Bečej	11	193	204	(681,206)	1,044	(1,996)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	166	-	166	(497,135)	1,419	(4,424)
M&V Investments a.d., Beograd	1	-	1	(5,407,462)	7,204	(18,653)
Carnex d.o.o., Vrbas	-	-	-	(1,880,020)	3,012	(3,752)
PD Vojvodina d.o.o., Novo Mileševo	-	-	-	(36,870)	16	(2,003)
MK Beo Rent d.o.o., Beograd	-	-	-	(14,011)	64	(1)
Pik-Bečej-Veterina Bečej	-	-	-	(3,153)	25	-
Moji Mlinovi d.o.o., Beograd	-	-	-	(2,732)	12	-
MK Agriculture d.o.o., Novi Sad	-	-	-	(3,253)	9	(3)
Beo real Estate d.o.o., Beograd	-	-	-	(3,478)	569	(23)
Ostalo	96	212	308	(11,730)	1,578	(1,845)
Ukupno	9,830,087	2,131,299	11,961,386	14,196,024	485,480	303,241

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

44. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Odredbama člana 18. Zakona o računovodstvu propisana je obaveza usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza sa komitentima. Usaglašavanje se vrši najmanje jednom godišnje, pre sastavljanja finansijskih izveštaja. U skladu sa internom regulativom Banke, 30. novembar tekuće godine određen je kao datum za usaglašavanja potraživanja i obaveza sa komitentima.

Od ukupnog iznosa potraživanja za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose 4,341 hiljadu dinara. Od ukupnog iznosa obaveza za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 1,268 hiljada dinara.

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

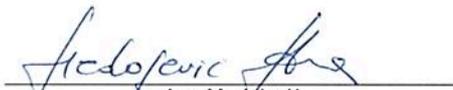
Od 1. januara 2020. godine Banka ima još jednog člana Izvršnog odbora Aleksandru Vunjak koja je nadležna i odgovorna za poslove sa fizičkim licima, malim i srednjim preduzećima i direktne kanale.

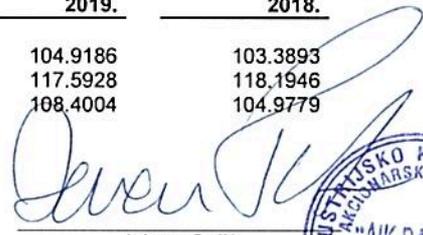
Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u Napomenama uz priložene Finansijske izveštaje Banke na 31. decembar 2019. godine.

46. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	31. decembar 2019.	U RSD 31. decembar 2018.
USD	104.9186	103.3893
EUR	117.5928	118.1946
CHF	108.4004	104.9779

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

AIK Banka

Godišnji izveštaj
o poslovanju
2019

AIK Banka ad Beograd

AIK Banka
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU

AIK Banka
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU

Naše vrednosti

*Posvećenost
klijentima*

*Inovacije u ponudi
proizvoda i usluga*

*Brzina i fleksibilnost
u poslovanju*

*Svest i društvena
odgovornost*

*Timski rad i
takmičarski duh*

Sadržaj

1. UVODNA REČ PREDSEDNICE IZVRŠNOG ODBORA	3
2. LIČNA KARTA	5
3. MAKROEKONOMSKA KRETANJA	6
4. TRŽIŠNA POZICIJA I PREGLED POKAZATELJA POSLOVANJA	9
4.1 TRŽIŠNA POZICIJA	9
4.2 RANGIRANJE BANAKA	10
4.3 POKAZATELJI PROFITABILNOSTI I EFIKASNOSTI	11
4.4 POKAZATELJI BILANSA STANJA	11
5. POSLOVANJE BANKE	12
5.1 AKTIVA	12
5.1.1 FINANSIJSKA SREDSTVA	12
5.1.2 KREDITI	13
5.2 KLASIFIKACIJA BILANSNE AKTIVE	14
5.3 PASIVA	14
5.3.1 DEPOZITI	14
5.3.2 KAPITAL	16
5.4 BILANS USPEHA	19
6. UPRAVLJANJE RIZICIMA I PROBLEMATIČNI KREDITI	21
6.1 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA	21
6.2 RIZIK LIKVIDNOSTI	24
6.3 TRŽIŠNI RIZICI	24
6.4 PROBLEMATIČNI KREDITI	25
7. MARKETING I ODNOSI SA JAVNOŠĆU	26
7.1 MARKETING STRATEGIJA ZA 2019. GODINU	26
7.2 MARKETING PLAN ZA 2019. GODINU	27
7.3 REALIZACIJA MARKETING PLANA ZA 2019. GODINU	27
8. ORGANIZACIONA I KADROVSKA STRUKTURA	29
8.1 ORGANIZACIJA BANKE	29
8.2 ZAPOSLENI	30
8.3 UPRAVLJANJE BANKOM	30
8.3.1 SKUPŠTINA BANKE	30
8.3.2 UPRAVNI ODBOR BANKE	32
8.3.3 IZVRŠNI ODBOR BANKE	34
8.3.4 OSTALI ODBORI	34
8.4 IZMENA OPŠTIH AKATA BANKE	36
8.5 POSLOVNI ODNOSI SA ČLANOVIMA UPRAVE I LICIMA POVEZANIM SA BANKOM	36
8.6 POSLOVNA MREŽA	37
8.6.1 REALIZOVANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	39
9. RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA (ICT)	39

1. Uvodna reč predsednice Izvršnog odbora

“Klik kao merilo
uspeha u
digitalnoj eri”

Poštovani,

Godinu za nama, AIK Banka je obeležila pozitivnim uticajem kako na svoje klijente tako i na jačanje performansi kroz porast prinosa i profitabilnosti. Naš prepoznatljiv model, sa klijentom u fokusu aktivnosti, dodatno učvršćuje poziciju i jača osnovu razvoja.

Kraj 2019. godine, obeležila je bilansna suma od RSD 224 milijardi dinara, sa ostvarenim godišnjim rastom od ukupno 8.3%, uz stabilan porast volumena kredita i depozita, koji dostižu nivo od 137 i 164 milijardi dinara, respektivno. Postignuti rezultat pre poreza od 9.3 milijarde dinara predstavlja značajno višu profitabilnosti u odnosu na prethodnu godinu koja je praćena visokom efikasnošću. Realizovani finansijski pokazatelji AIK Banku svrstavaju u sam vrh bankarskog sektora Srbije, iz čega se može uvideti jaka osnova i dodatna stabilnost za dalje vidove ulaganja i finansiranja.

Kako bi nastavili dugoročno održiv i profitabilan rast i razvoj i isti ubrzali, moramo ostati posvećeni digitalnoj transformaciji i kontinuiranom unapređenju

korisničkog iskustva. Svaki proizvod i usluga koju nudimo danas može i treba biti pružena digitalno, praćeno kvalitetom i efikasnošću. Digitalizacija već doprinosi određenim rezultatima, dok će njeno ubrzavanje očekivano da stvori “krug uspeha” koji započinje pružanjem bolje usluge, što rezultira većim zadovoljstvom i povezanošću klijenata sa bankom, čime raste lojalnost i posledično prihodi.

Dodatno, posebno želim da istaknem uspešnu finalizaciju akvizicije Gorenjske banke ad Kranj, koja je u potpunosti završena u 2019. godini, nakon ispunjenja svih regulatornih i proceduralnih uslova. Obavljenim preuzimanjem, AIK Banka je ostvarila prisutnost na slovenačkom tržištu i postala prva domaća banka koja je proširila svoje poslovanje na teritoriju Evropske unije.

Transformacija koja se dešava na svetskom nivou je jedinstvena. Otvaranje novih tržišta, globalnih mogućnosti i napredovanja u informacionim tehnologijama i komunikacijama u potpunosti menjaju konkurentsko okruženje širom sveta. Domaće tržište se takođe aktivno uključilo u svetsku tehnološku trku. Novi konkurentski okvir uz kontinuirane promene od nas

zahteva veću inovativnost i pristup obavljanju aktivnosti na novi način. Krajnji rezultat digitalne transformacije i u bankarstvu, očekivano ćemo moći meriti brojem klikova.

Kroz građenje jake digitalne platforme, želimo da naši klijenti vide AIK Banku kao ličnu banku koja razume njihove individualne potrebe i pruža im željene usluge, bez obzira na vreme i lokaciju. Naš cilj je da uspešno tradicionalno bankarstvo, nadogradimo digitalnim bankarstvom i na taj način stvorimo kompletnu ponudu finansijskih proizvoda i usluga, pristupačnih svima i prilagođenih pojedinačnim potrebama. Želimo da kroz online bankarstvo našim klijentima obezbedimo olakšano obavljanje svih bankarskih transakcija, čija je okosnica mobilno bankarstvo na koje se prenosi kompletna ponuda Banke.

Napori koje ulažemo u unapređenje poslovnih aktivnosti su prepoznati i kroz različite nagrade u okviru kojih je Banka, petu godinu za redom, dobitnik prestižnog priznanja renomiranog svetskog časopisa „International Banker“ za najbolju komercijalnu banku u Srbiji, kao i nagradom u kategoriji najinovativije banke u sektoru poslovanja sa stanovništvom za 2019. godinu.

Banka aktivno podržava koncept održivog finansiranja, kroz doprinos formiranju uravnotežene i sveobuhvatne ekonomije i društva. Posebnu pažnju posvećujemo društveno odgovornim aktivnostima, u želji da pomognemo i podstaknemo specifične opšte-društvene potrebe.

Želela bih da se zahvalim svim članovima našeg tima, koji su još jednom dali sve od sebe i svojom posvećenošću doprineli postignutom uspehu. Takođe bih se zahvalila i upravi na njihovoj podršci i vođstvu. Nastavićemo da gradimo dugoročno partnerstvo sa našim klijentima, bazirano na poverenju. U narednom periodu, zadovoljstvo klijenata ostaje osnovno merilo uspeha partnerskog odnosa, sa krajnjim ciljem da zajedno budemo jači i bolji iz godine u godinu.

S poštovanjem,

Jelena Galić,
predsednica Izvršnog odbora

2. Lična karta

Pun naziv izdavaoca	Agroindustrijsko komercijalna banka "Aik Banka" ad Beograd
Adresa	Bulevar Mihajla Pupina 115đ 11070 Novi Beograd Republika Srbija
Web adresa	www.aikbanka.rs
Pravna forma	Akcionarsko društvo
Pravni status izdavaoca	Aktivno privredno društvo
Matični broj	06876366
PIB – poreski identifikacioni broj	100618836
Tekući računi i banke kod kojih se vode	Narodna banka Srbije – 90800000001050197
Datum osnivanja Banke	10. avgust 1993. godine
Broj rešenja upisa u Agenciji za privredne registre	2946/2005, dana 01. marta 2005. godine
Šifra delatnosti	6419 – Ostalo monetarno posredovanje
Telefon	+ 381 11 202 9050
Faks	+ 381 11 312 9787
e-mail	kabinet@aikbanka.rs
Predsednik Izvršnog odbora	Jelena Galić
Mesto trgovanja izdatim akcijama	Beogradska Berza , www.belex.rs
Mesto uvida u knjigu akcionara:	Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti Republike Srbije a.d , www.crhov.rs
Društvene mreže:	
Revizor za 2019. godinu	PKF doo Beograd, Palmira Toljatija 5/III, 11000 Beograd, Serbia www.pkf.rs

3. Makroekonomska kretanja

Realni rast BDP u I kvartalu 2019. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 2.5%, realan rast u II kvartalu 2019. godine iznosio je 2.9% u odnosu na isti period prethodne godine, dok je u III kvartalu ostvaren rast od 4.8%. Planom je predviđen rast BDP za 2019. godinu od 3.6%, što je potvrđeno i od strane Međunarodnog monetarnog fonda, kao i 4.0% u 2020. godini. Procenjeno je da je ukupna ekonomska aktivnost u Republici Srbiji u 2019. godini, merena realnim kretanjem BDP, ostvarila rast od 4.0% u odnosu na 2018. godinu.

Na nivou opšte države u 2019. godini zabeležen je fiskalni deficit u iznosu od 11.1 mlrd dinara i primarni fiskalni suficit u iznosu od RSD 97.2 mlrd. Prema godišnjem planu izvršenja budžeta opšte države, za ovaj period planiran je fiskalni deficit u iznosu od RSD 27.1 mlrd, što znači da je ostvareni rezultat bolji za RSD 16 mlrd.

Industrijska proizvodnja u Republici Srbiji u decembru 2019. godine u odnosu na decembar 2018. godine veća je za 8.3%, a u odnosu na prosek 2018. godine veća je za 5.9%. Industrijska proizvodnja u 2019. godini u poređenju sa 2018. godinom, veća je za 0.3%. Posmatrano po sektorima, u decembru 2019. godine u odnosu na isti mesec 2018. godine, zabeležena su sledeća kretanja: sektor Rudarstvo – rast od 9.6%, sektor Prerađivačka industrija – rast od 8.3%, i sektor Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija – rast od 7.5%. Podaci o industrijskoj proizvodnji po namenskim grupama u decembru 2019. godine u odnosu na isti mesec prethodne godine, pokazuju da je došlo do rasta u proizvodnji: kapitalnih proizvoda (24.9%), trajnih proizvoda za široku potrošnju (16.0%), intermedijarnih proizvoda, osim energije (13.3%), energije (5.0%), i netrajnih proizvoda za široku potrošnju (1.5%).

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za period januar-decembar 2019. godine iznosi: EUR

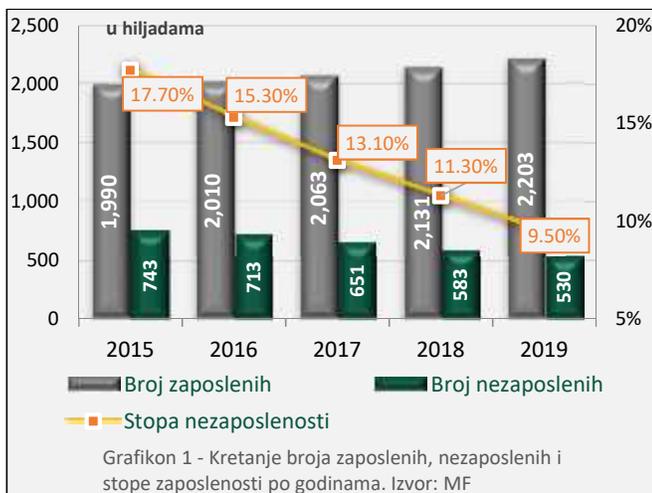
41,408.5 mio što predstavlja porast od 8.4% u odnosu na isti period prethodne godine. Izvoz robe imao je vrednost od EUR 17,533.4 mio i to je povećanje od 7.7% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Uvoz robe imao je vrednost od EUR 23,875.1 mio, što predstavlja povećanje od 8.9% u odnosu na isti period prošle godine. Deficit iznosi EUR 6,341.6 mio, što je povećanje od 12.5% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je 73.4% i manja je od pokrivenosti u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 74.3%.

Posmatrano regionalno, najveće učešće u izvozu Srbije imao je Region Vojvodine (35.0%); sledi Beogradski region (26.0%), Region Šumadije i Zapadne Srbije (21.7%), Region Južne i Istočne Srbije (17.3%), a oko 0.1% izvoza je nerazvrstano po teritorijama. Najveće učešće u uvozu Srbije imao je Beogradski region (48.0%), slede Region Vojvodine (28.7%), Region Šumadije i Zapadne Srbije (13.1%), Region Južne i Istočne Srbije (9.5%), a oko 0.7% uvoza nije razvrstano po teritorijama. U strukturi uvoza po nameni proizvoda najviše su zastupljeni proizvodi za reprodukciju 55.6% (USD 14,867.0 mio), slede roba za široku potrošnju 19.3% (USD 5,150.7 mio), i oprema 14.0% (USD 3,748.4 mio). Neklasifikovana roba po nameni iznosi 11.1% (USD 2,964.2 mio). Spoljnotrgovinska robna razmena bila je najveća sa zemljama sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini. Zemlje članice Evropske unije čine 61.8% ukupne razmene.

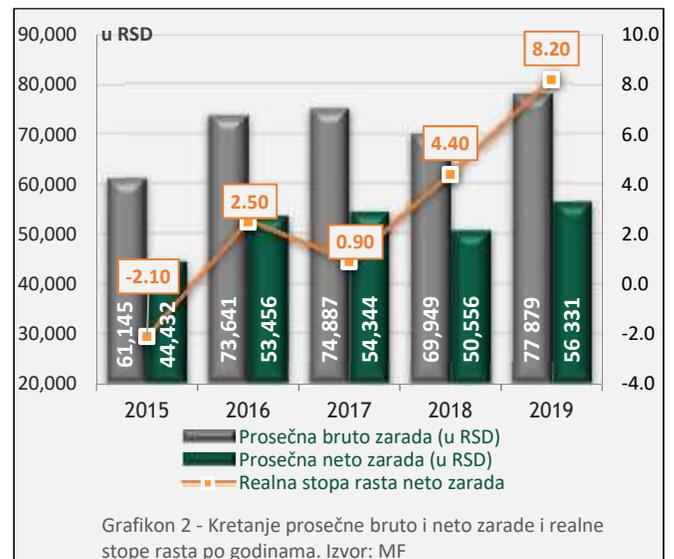
	EU	CEFTA	Rusija	Ostali	Ukupno
Izvoz 2019.	11,686	2,971	872.5	2,004	17,533
Učešće regiona u ukupnom izvozu do 31.12.2019.	66.65%	16.94%	4.98%	11.43%	
Povećanje/smanjenje izvoza u odnosu na 2018.	776.1	136.7	7.6	331.0	1,251
Procenat povećanja/smanjenja izvoza u odnosu na 2018.	7.11%	4.82%	0.88%	19.79%	7.69%
Uvoz 2019.	13,903	955.4	2,307	6,710	23,875
Učešće regiona u ukupnom uvozu do 31.12.2019.	58.23%	4.00%	9.66%	28.10%	
Povećanje/smanjenje uvoza u odnosu na 2018.	684.1	24.3	581	667.0	1,956
Procenat povećanja smanjenja uvoza u odnosu na 2018.	5.18%	2.54%	33.66%	11.04%	8.93%
Spoljnotrgovinski deficit 2019.	-2,217	2,015	-1,435	-4,706	-6,342
Učešće regiona u ukupnom deficitu/suficitu do 31.12.2019.	34.96%	-31.78%	22.62%	74.20%	
Povećanje/smanjenje suficita deficita u odnosu na 2018.	92.0	112.4	-573.4	-336.0	-705.0
Procenat povećanja/smanjenja suficita/deficita u odnosu na 2018.	-3.98%	5.91%	66.59%	7.69%	-12.51%

Tabela 1 - Kretanje spoljnotrgovinske razmene u periodu 2019. godine po regionima (u milionima evra). Izvor: RZS

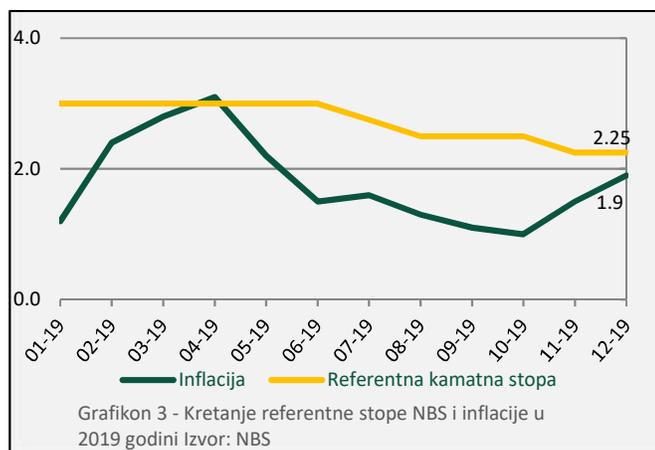
Prema anketi Republičkog zavoda za statistiku, u Republici Srbiji nezaposlenost je u 2019. godini iznosila 9.5%. Stopa nezaposlenosti se smanjila u odnosu na isti period 2018. godine za 1.70%.

Prosečna zarada (bruto) obračunata za novembar 2019. godine iznosila je RSD 77,879, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila RSD 56,331. Rast bruto zarada u periodu januar–novembar 2019. godine u odnosu na isti period prošle godine iznosio je 10.1% nominalno, odnosno 8.0% realno. Istovremeno, neto zarade su porasle za 10.3% nominalno i za 8.2% realno. U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za novembar 2019. godine nominalno je veća za 11.3%, a realno za 9.7%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 11.4%, odnosno za 9.8% realno.

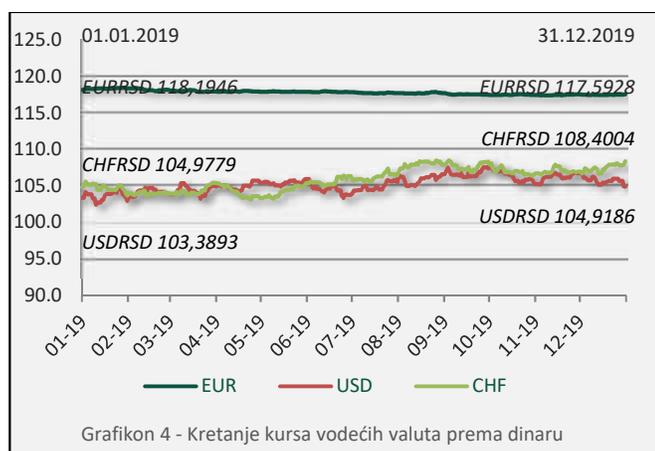

Međugodišnja inflacija je u decembru iznosila 1.9%. Posmatrano na mesečnom nivou, potrošačke cene su u decembru u odnosu na novembar povećane za 0.5%, kao rezultat poskupljenja svežeg povrća i viših cena električne energije. Bazna inflacija (indeks potrošačkih cena po isključenju hrane, energije, alkohola i cigareta) tokom 2019. godine ostala je niska i stabilna i u decembru je iznosila 1.1% međugodišnje. Prema centralnoj projekciji Narodne banke Srbije (NBS), inflacija će i u narednom periodu ostati niska i stabilna. Na decembarskoj sednici, Izvršni odbor NBS je usvojio Memorandum o ciljanim stopama inflacije do 2022. godine, kojim se ciljana stopa inflacije zadržava na nivou od 3.0 ± 1.5% do kraja 2022. godine.

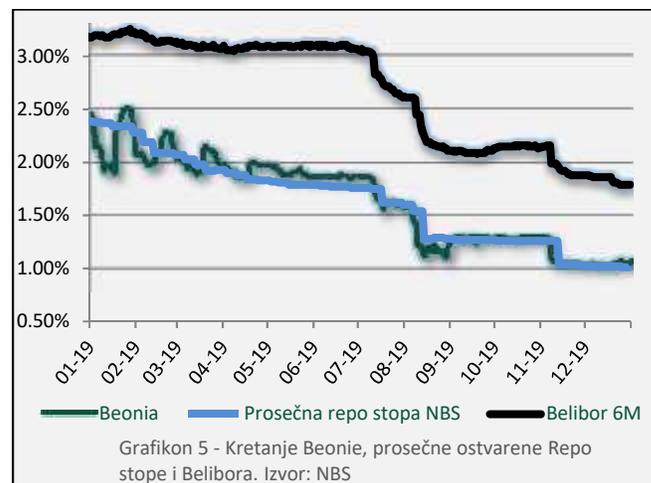
Na kraju decembra 2019. godine javni dug opšte države iznosio je RSD 2,863,949 mio (EUR 24,355 mio), dok učešće javnog duga u BDP iznosi 59.2%. Prema valutnoj strukturi, javni dug Republike Srbije iznosio je 44.2% u evrima, 20.1% u američkim dolarima i 27.7% u domaćoj valuti.

Dinar na kraju 2019. godine prema evru ima nepromenjenu vrednost na mesečnom nivou, a na godišnjem i u odnosu na početak godine je jači za 0.6%. NBS je u 2019. godini kupila od početka godine na međubankarskom deviznom tržištu ukupno 2 milijarde i 100 miliona i prodala 405 miliona kako bi sprečila prekomerne dnevne oscilacije kursa.

U 2019. godini dinar je prema evru bio najjači 18. novembra 2019. godine kada je kurs iznosio 117.4333 dinara za evro, a najslabiji 29. januara 2019. godine kada je jedan evro koštao 118.4940 dinara.

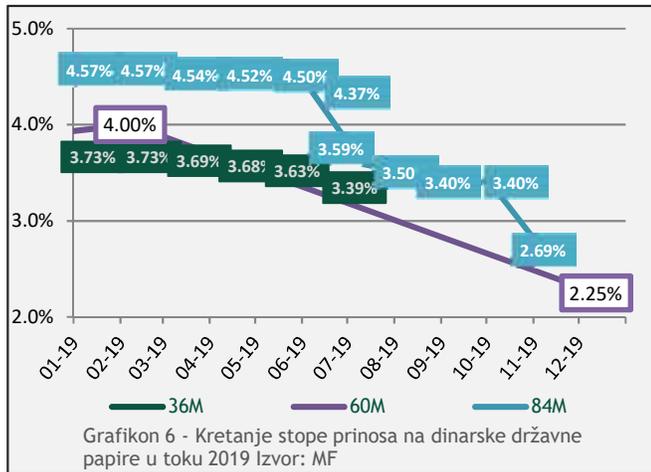
Referentna kamatna stopa NBS se tokom 2019. godine kretala u rasponu od 3.00% do 2.25%. NBS je tri puta smanjila referentnu kamatnu stopu za po 0.25% i to u julu, avgustu i novembru 2019. godine.

Imajući u vidu nisku inflaciju i niska inflaciona očekivanja može se očekivati zadržavanje referentne kamatne stope na istom nivou ili jedno do dva smanjenja referentne kamatne stope od po 0.25 bp u 2020. godini. Inflaciona očekivanja predstavnika finansijskog sektora za godinu dana unapred su na nivou od 2.0%. U narednom periodu se očekuje stabilno kretanje inflacije u granicama cilja (3.0% ± 1.5%). Niska inflaciona očekivanja doprinose povećanju efikasnosti monetarne politike u održavanju niske, stabilne i predvidive inflacije u srednjem roku, što je jedan od neophodnih preduslova održivog ekonomskog rasta.

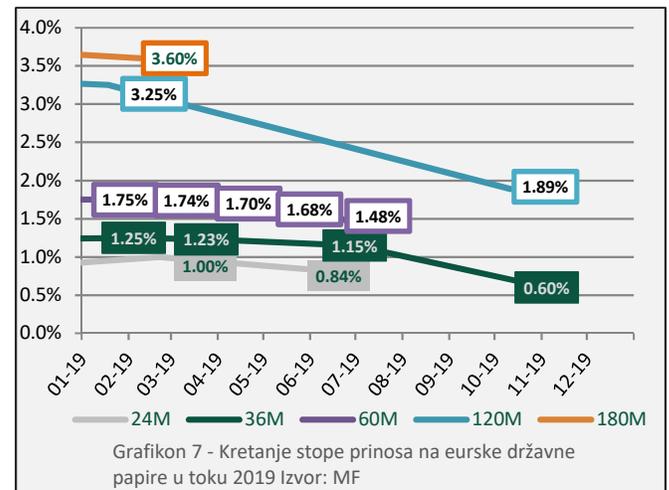
Vezano za međunarodno okruženje tokom 2020. godine, očekuje se nastavak normalizacije monetarnih politika vodećih centralnih banaka, Sistema federalnih rezervi SAD i Evropske centralne banke, što bi moglo da se odrazi na tokove kapitala prema zemljama u usponu. Cena nafte i dalje predstavlja faktor inflacije koji zahteva opreznost u 2020. godini. Neizvesnost je prisutna u pogledu kretanja cena nafte i primarnih poljoprivrednih proizvoda na svetskom tržištu, s obzirom na složen uticaj brojnih faktora kako na strani ponude, tako i na strani tražnje.

Ostale stope na tržištu su imale silazni trend tokom 2019. godine.

Najčešće emitovane hartije od vrednosti (HoV) bile su na 36M, 60M i 84M. Prinos na 36M dinarske HoV je u junu 2019. godine iznosio 3.39%. 60M dinarske HoV su krajem 2019. godine vredele 2.25%, a 84M dinarske HoV 2.69%. Eurske HoV kojima je primarno trgovano samo tokom 2019. godine takođe su imale trend pada

prinosu. U julu 24M HoV postigle su stopu od 0.84%, u novembru 36M su postigle stopu od 0.60%, 60M u julu su imale stopu od 1.48%, dok su 10Y eurske HoV u novembru vredele 1.89% i 15Y eurske HoV početkom 2020. godine vredele su 3.60%.

4. Tržišna pozicija i pregled pokazatelja poslovanja

4.1 Tržišna pozicija

Rangiranje	30.09.2019			31.12.2018.			30.09.2018.		
	Rang	učešće	Iznos u EUR mio	Rang	učešće	Iznos u EUR mio	Rang	učešće	Iznos u EUR mio
Neto aktiva	8	5.2%	1,768	7	5.5%	1,748	6	5.4%	1,626
Neto plasmani	9	4.7%	930	8	5.3%	965	8	4.7%	832
Ukupni depoziti*	9	4.7%	1,274	8	4.9%	1,255	8	4.7%	1,107
Depoziti**	8	5.2%	1,172	7	5.5%	1,177	7	5.4%	1,079
Kapital	5	8.0%	472	5	8.3%	476	4	8.8%	504
Profit pre poreza	4	11.8%	54	6	8.5%	54	6	6.6%	30

*Ukupni depoziti uključuju primljene kredite od banaka; **Depoziti uključuju transakcione i ostale depozite

Tabela 2 – Tržišna pozicija Banke. Izvor: Narodna banka Srbije

Na kraju trećeg kvartala 2019. godine 10 najvećih banaka čine 79.9% bilansne aktive bankarskog sektora Srbije. Sa ukupnom bilansnom sumom od EUR 1,768 mio Banka ostvaruje tržišno učešće od 5.2% i nalazi se na osmoj poziciji na domaćem bankarskom tržištu.

Uzimajući u obzir depozite klijenata na kraju trećeg kvartala 2019. godine Banka zauzima 8. poziciju prema veličini prikupljenih depozita koji iznose EUR 1,172 mio, što čini 5.2% ukupnih depozita klijenata na tržištu.

Neto plasmani sa nivoom od EUR 930 mio i tržišnim učešćem od 4.7% svrstavaju Banku na 9. poziciju na bankarskom tržištu po ovom kriterijumu.

Učešće kapitala Banke na bankarskom tržištu je visoko u odnosu na ostale pokazatelje tržišnog učešća. Sa EUR 472 mio kapitala Banka zauzima 5. mesto i ostvaruje tržišno učešće od 8.0%.

4.2 Rangiranje banaka

NETO AKTIVA											
30.09.2019.				31.12.2018.				30.09.2018.			
Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd
Banca Intesa	1	15.9%	633.1	Banca Intesa	1	15.1%	571.1	Banca Intesa	1	16.1%	574.2
Unicredit bank	2	11.5%	457.9	Unicredit bank	2	11.6%	437.4	Unicredit bank	2	11.7%	417.1
Komercijalna banka	3	10.5%	419.9	Komercijalna banka	3	10.6%	401.2	Komercijalna banka	3	10.9%	389.7
OTP banka	4	8.3%	330.5	Societe Generale banka	4	8.4%	316.1	Societe Generale banka	4	8.4%	301.0
Raiffeisen banka	5	7.9%	314.4	Raiffeisen banka	5	7.7%	291.9	Raiffeisen banka	5	8.0%	284.2
Erste bank	6	5.7%	227.8	Banka poštanska štedionica	6	5.8%	220.0	AIK banka	6	5.4%	192.6
Vojvođanska banka	7	5.4%	213.6	AIK banka	7	5.5%	206.6	Erste bank	7	5.4%	192.5
AIK banka	8	5.2%	207.8	Erste bank	8	5.4%	202.9	Eurobank	8	4.6%	163.0
Banka poštanska štedionica	9	5.1%	202.8	Eurobank	9	4.5%	169.5	Banka poštanska štedionica	9	4.6%	162.5
Eurobank	10	4.4%	174.6	Vojvođanska banka	10	3.5%	133.6	Vojvođanska banka	10	3.5%	125.4

Tabela 3 – Rangiranje banaka po neto aktivi. Izvor: Narodna banka Srbije

PROFIT PRE POREZA											
30.09.2019.				31.12.2018.				30.09.2018.			
Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd
Banca Intesa	1	17.7%	9.6	Banca Intesa	1	17.5%	13.2	Unicredit bank	1	16.8%	9.1
Unicredit bank	2	14.0%	7.6	Unicredit bank	2	13.3%	10.0	Banca Intesa	2	15.6%	8.4
Komercijalna banka	3	13.1%	7.1	Societe Generale banka	3	12.2%	9.3	Societe Generale banka	3	13.5%	7.3
AIK banka	4	11.8%	6.4	Komercijalna banka	4	10.7%	8.1	Komercijalna banka	4	12.1%	6.5
Vojvođanska banka	5	11.4%	6.2	Raiffeisen banka	5	10.1%	7.6	Raiffeisen banka	5	12.0%	6.5
Raiffeisen banka	6	11.0%	5.9	AIK banka	6	8.5%	6.4	AIK banka	6	6.6%	3.6
OTP banka	7	10.0%	5.4	Direktna banka	7	8.1%	6.2	Eurobank	7	4.5%	2.4
Erste bank	8	3.9%	2.1	Erste bank	8	4.1%	3.1	Erste bank	8	3.3%	1.8
Banka poštanska štedionica	9	3.8%	2.0	Eurobank	9	3.4%	2.6	Banka poštanska štedionica	9	2.9%	1.5
Credit agricole banka	10	1.6%	0.9	Banka poštanska štedionica	10	3.0%	2.3	Piraeus bank	10	2.7%	1.5

Napomena: Rangiranje banaka prema profitu pre poreza je obavljeno na osnovu profita pre poreza celokupnog bankarskog sektora (uključujući banke sa pozitivnim kao i banke sa negativnim rezultatom).

Tabela 4 – Rangiranje banaka po profitu pre poreza. Izvor: Narodna banka Srbije

4.3 Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti

Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti	30.09.2019			31.12.2018.			30.09.2018.		
	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor
Profit pre poreza / Prosečni kapital (ROE)	15.3%	11.0%	10.7%	10.8%	11.9%	11.3%	7.9%	12.0%	10.7%
Profit pre poreza / Prosečna aktiva (ROA)	4.1%	2.0%	1.9%	3.2%	2.4%	2.2%	2.4%	2.4%	2.1%
Neto prihod od kamata / Prosečna aktiva	3.2%	3.4%	3.4%	3.6%	3.6%	3.6%	3.7%	3.6%	3.7%
Kamatni prihodi / Prosečna aktiva	4.0%	3.9%	4.0%	4.3%	4.2%	4.2%	4.4%	4.2%	4.3%
Kamatni rashodi / Prosečna aktiva	0.8%	0.6%	0.6%	0.7%	0.6%	0.6%	0.7%	0.6%	0.6%
Gubitak od ispravke vrednosti / Prosečna aktiva	-0.6%	0.1%	0.1%	-0.1%	0.1%	0.1%	0.4%	0.0%	0.0%
Kamatni rashodi / Prosečna kamatonosna pasiva	1.2%	0.7%	0.8%	1.0%	0.7%	0.8%	1.0%	0.7%	0.8%
Neto prihod od naknada / Prosečna aktiva	0.7%	1.1%	1.1%	0.6%	1.1%	1.1%	0.6%	1.1%	1.1%
Prihodi naknada / Prosečna aktiva	0.9%	1.6%	1.6%	0.9%	1.7%	1.7%	0.8%	1.7%	1.7%
Profit pre poreza / Ukupni prihodi	64.4%	35.5%	32.8%	53.4%	38.0%	34.4%	41.3%	39.3%	33.0%
Profit pre rezervisanja / Prosečna aktiva	3.4%	2.2%	2.0%	3.1%	2.4%	2.2%	2.8%	2.4%	2.1%
Ukupni prihodi / Prosečna aktiva	6.3%	5.8%	5.8%	5.9%	6.2%	6.3%	5.7%	6.2%	6.3%
Operativni rashodi / Prosečna aktiva	1.8%	2.5%	2.6%	2.0%	2.7%	2.9%	2.0%	2.6%	3.1%
Operativni rashodi / Operativni prihodi (CIR)	34.9%	53.5%	56.4%	39.3%	52.5%	55.9%	41.9%	52.2%	59.5%
Operativni rashodi / Prihodi od kamata i naknada	37.6%	45.7%	47.1%	38.2%	45.6%	48.1%	38.5%	45.0%	50.9%
Troškovi zarada / Prosečna aktiva	0.7%	1.0%	1.1%	0.7%	1.1%	1.3%	0.7%	1.0%	1.2%
Kamatni prihodi / Ukupni prihodi	63.8%	68.1%	69.1%	72.7%	67.4%	67.5%	77.2%	68.4%	68.4%
Prihodi naknada / Ukupni prihodi	13.7%	27.8%	27.4%	14.4%	27.2%	27.2%	14.7%	26.9%	26.7%

Peers: AIK Banka, Banca Intesa, Unicredit Bank, Komercijalna Banka, Raiffeisen Banka, OTP banka, Eurobank, Erste Bank, Addiko Bank, Sberbank
Tabela 5 – Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti. Izvor: Narodna banka Srbije

4.4 Pokazatelji bilansa stanja

Pokazatelji bilansa stanja	30.09.2019			31.12.2018.			30.09.2018.		
	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor
Neto plasmani / Neto aktiva	52.6%	57.8%	57.8%	55.2%	59.0%	57.3%	51.2%	58.6%	58.2%
Ukupan kapital / Neto aktiva	26.7%	18.5%	17.5%	27.3%	18.9%	17.9%	31.0%	19.7%	19.1%
Ukupni depoziti* / Neto aktiva	72.1%	78.2%	79.2%	71.8%	78.7%	79.7%	68.1%	77.0%	77.8%
Depoziti** / Neto aktiva	66.3%	66.0%	66.5%	67.4%	65.8%	67.0%	66.4%	65.8%	66.1%
Neto krediti / Ukupni depoziti*	73.0%	73.9%	73.0%	76.9%	74.9%	71.8%	75.2%	76.1%	74.8%
Neto krediti / Depoziti**	79.4%	87.6%	86.9%	82.0%	89.5%	85.4%	77.1%	89.0%	88.0%

*Ukupni depoziti uključuju primljene kredite od banaka; **Depoziti uključuju transakcione i ostale depozite

Peers: AIK Banka, Banca Intesa, Unicredit Bank, Komercijalna Banka, Raiffeisen Banka, Societe Generale Banka, Eurobank, Erste Bank, Addiko Bank, Sberbank

Tabela 6 – Pokazatelji bilansa stanja. Izvor: Narodna banka Srbije.

Banka sa 26.7% učešća kapitala u neto aktivima zadržava značajno viši nivo kapitalizovanosti u odnosu na bankarski sektor i posmatranu Peers grupu. Posmatrajući kraj trećeg kvartala 2019. godine, kamatni prihodi u odnosu sa prosečnom aktivom su blago iznad nivoa Peers grupe. Neto prihodi od naknada su zabeležili rast od 5% u odnosu na isti period

prethodne godine i u poređenju prema prosečnoj aktivnosti evidentan je njihov blagi rast u odnosu na kraj 2018. godine. Banka sa CIR-om od 34.9% zadržava nizak nivo operativnih rashoda u odnosu na operativne prihode, kako u poređenju sa Peers grupom, tako i sa celokupnim bankarskim sektorom.

5. Poslovanje Banke

5.1 Aktiva

Opis pozicije aktive	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	28,290	24,066	4,224	17.6%
Finansijska sredstva	31,300	29,670	1,630	5.5%
Kredit i potraživanja od banaka i finansijskih institucija	12,085	18,006	-5,921	-32.9%
Kredit i potraživanja od komitenata	124,588	114,092	10,496	9.2%
Učešća u zavisnim i pridruženim društvima	11,924	3,915	8,009	>200%
Nematerijalna ulaganja	424	356	68	19.2%
Nekretnine, postrojenja i oprema	2,341	2,932	-591	-20.2%
Investicione nekretnine	9,409	9,642	-232	-2.4%
Ostala aktiva	3,240	3,881	-641	-16.5%
Ukupna aktiva	223,601	206,559	17,042	8.3%

Tabela 7 – Uporedni pregled pozicija aktive na dan 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

Preuzimanjem 100% vlasništva slovenačke Gorenjske banke tokom 2019. godine AIK Banka je stvorila preduslove za ostvarenje svoje strategije u delu koji se tiče širenja poslovnih aktivnosti van nacionalnih granica. Uspešna konsolidacija poslovanja u međunarodnim okvirima pružila je nove mogućnosti i šanse za unapređenje poslovanja i rezultata entiteta koji posluju u okviru bankarske grupe.

Najznačajnije aktivnosti AIK Banke u 2019. godini na domaćem finansijskom tržištu bile su usmerene ka poboljšanju kvaliteta aktive kroz podsticaj rasta zdravog kreditnog portfolija, tako da je na kraju 2019. godine zabeleženo ukupno povećanje pozicije Kredit i potraživanja od komitenata u iznosu od RSD 10.5 mlrd ili 9.2%. Istovremeno, struktura ove pozicije je poboljšana, odnosno došlo je do povećanja udela PL portfolija i daljeg smanjenja udela problematičnih kredita u ukupnom kreditnom portfoliju komitenata.

Pozicija Finansijska sredstva beleži povećanje od RSD 1.6 mlrd, odnosno 5.5%, dok je stanje gotovine na računima veće za ukupno RSD 4.2 mlrd, odnosno 17.6%. S druge strane, pozicija Kredit i potraživanja od

banaka i finansijskih institucija beleži pad od RSD 5.9 mlrd, odnosno 32.9%.

Pozicija Učešća u zavisnim i pridruženim društvima beleži rast od RSD 8 mlrd kao rezultat uspešnog preuzimanja 100% vlasništva slovenačke Gorenjske banke.

5.1.1 Finansijska sredstva

Ukupna pozicija Finansijskih sredstava je na kraju 2019. godine veća za RSD 1.6 mlrd u odnosu na kraj 2018. godine. Od ukupnog iznosa Finansijskih sredstava, plasmani koji se odnose na dinarske i eurske trezorske obveznice i zapise emitovane od strane Ministarstva finansija Republike Srbije su na nivou od RSD 15.3 mlrd. Iznos ovih hartija od vrednosti je manji za RSD 5.5 mlrd na kraju 2019. godine u odnosu na kraj prethodne godine.

5.1.2 Krediti

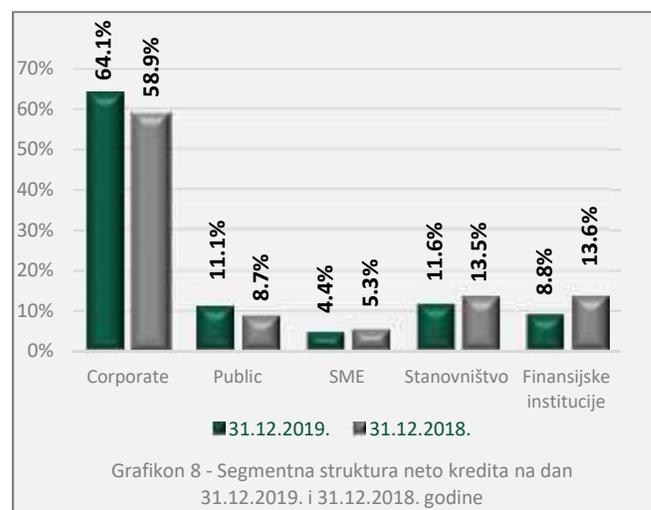
Segment	31.12.2019.			31.12.2018.		
	Bruto krediti	Ispravka vrednosti kredita	Neto krediti	Bruto krediti	Ispravka vrednosti kredita	Neto krediti
Corporate	90,707	3,156	87,552	80,923	3,180	77,743
Public	15,391	283	15,109	11,839	318	11,521
SME	6,176	155	6,047	7,097	152	6,945
Stanovništvo	16,420	539	15,881	18,490	606	17,884
Finansijske institucije	12,234	149	12,085	18,159	153	18,006
Ukupni krediti	140,929	4,281	136,673	136,507	4,409	132,098

Tabela 8 – Uporedni pregled segmentne strukture kredita na dan 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

Nakon uspešno obavljenih aktivnosti koje su za cilj imale smanjenje problematičnih kredita u toku 2018. godine, Banka je tokom 2019. godine ostvarila rast bruto plasmana od RSD 4.4 mlrd, dok je nivo ukupne ispravke vrednosti održan na stabilnom nivou od RSD 4,3 mlrd. Pozicija neto kredita zabeležila je takođe rast od RSD 4.6 mlrd, što predstavlja direktan rezultat povećanja novih plasmana.

U segmentnoj strukturi najveći rast neto kredita beleži segment Corporate u iznosu od RSD 9.8 mlrd, a zatim sledi segment Public koji realizuje povećanje od RSD 3.6 mlrd. Segmenti Finansijske institucije, Stanovništvo i SME beleže pad od RSD 5.9 mlrd, RSD 2 mlrd i RSD 0.9 mlrd respektivno.

Negativna promena neto kredita u valuti CHF je u osnovi posledica konvertovanja stambenih kredita iz originalne valute CHF u valutu EUR, a u skladu sa usvojenim zakonom o konverziji stambenih kredita

indeksiranih u CHF. Ukupni neto krediti u valuti EUR beleže rast od 8%, dok krediti u valuti RSD beleže rast od 2.9%.

Valuta	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
EUR	79,392	73,512	5,880	8.0%
USD	2,838	3,341	-503	-15.1%
CHF	218	2,547	-2,329	-91.4%
RSD	54,168	52,657	1,510	2.9%
Ostale valute	57	40	17	42.2%
Ukupno	136,673	132,098	4,575	3.5%

Tabela 9 – Uporedni pregled valutne strukture kredita na dan 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

5.2 Klasifikacija bilansne aktive

Klasifikacija	31.12.2019.	31.12.2018.
A	54,895,192	62,622,546
B	63,061,973	59,433,441
V	64,774,025	39,332,652
G	13,932,460	9,070,454
D	5,244,435	8,340,040
Ukupno	201,908,085	178,799,133

Tabela 10 – Struktura izloženosti po kategorijama klasifikacije na dan 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u hiljadama dinara)

	Bruto potraživanje	Bilansno	Vanbilansno	Ispravka bilansno	Ispravka vanbilansno	Neto potraživanje
Privreda	136,301,408	104,152,259	32,149,148	3,627,611	36,260	132,637,536
velika	104,337,136	78,787,429	25,549,707	2,495,996	24,890	101,816,251
srednja	24,163,098	19,039,692	5,123,407	973,946	7,976	23,181,177
mala	7,801,173	6,325,139	1,476,034	157,670	3,394	7,640,109
Fizička lica	19,051,898	16,448,715	2,603,184	555,082	851	18,495,966
Javni sektor	25,621,066	15,772,576	9,848,490	289,788	32,426	25,298,852
Finansijski sektor	19,568,201	19,090,194	478,006	64,179	-	19,504,022
Preuzeta imovina koja se klasifikuje	1,365,512	1,365,512	-	26,250	-	1,339,262
Ukupno	201,908,085	156,829,255	45,078,829	4,562,910	69,537	197,275,637

Tabela 11 – Prikaz bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju po segmentima na dan 31.12.2019. godine (u hiljadama dinara)

5.3 Pasiva

Opis pozicije pasive	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
Depoziti i obaveze prema bankama i drugim fin. organizacijama	16,336	9,218	7,118	77.2%
Depoziti i obaveze prema komitentima	147,247	139,151	8,096	5.8%
Rezervisanja	578	706	-129	-18.2%
Ostale obaveze	2,121	1,195	926	77.5%
Kapital	57,320	56,289	1,031	1.8%
Ukupna pasiva	223,601	206,559	17,042	8.3%

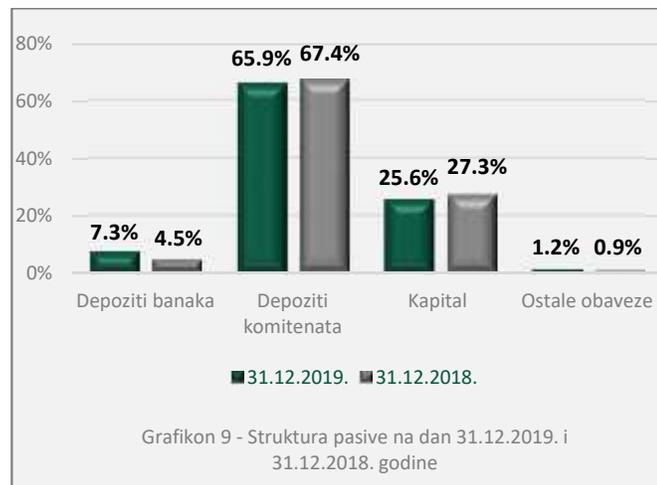
Tabela 12 – Usporedni pregled pozicija pasive na dan 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

5.3.1 Depoziti

U strukturi ukupne pasive najveći rast na kraju 2019. godine beleže pozicije Depoziti prema komitentima u iznosu od RSD 8.1 mlrd, kao i pozicija Depoziti i obaveze

prema bankama i drugim finansijskim organizacijama u iznosu od RSD 7.1 mlrd.

Prateći kretanja segmentne strukture depozita, najznačajnija povećanja beleže segmenti Corporate i Finansijske institucije, svaki u iznosu od RSD 7.1 mlrd u odnosu na kraj 2018. godine.

Povećanja su takođe zabeležena u okviru segmenata Stanovništva i SME u iznosu od RSD 2.4 mlrd i RSD 1.5 mlrd respektivno. Pad depozita je zabeležen u segmentu Public u iznosu od RSD 2.9 mlrd.

U valutnoj strukturi depozita, rast je ostvaren u valuti EUR u apsolutnom iznosu od RSD 10 mlrd odnosu na prethodnu godinu, dok su depoziti u valuti RSD takođe zabeležili rast od RSD 4.9 mlrd.

Segment	31.12.2019	31.12.2018.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
Corporate	27,467	20,325	7,142	35.1%
Public	14,900	17,827	-2,927	-16.4%
SME	12,107	10,623	1,484	14.0%
Stanovništvo	92,773	90,376	2,397	2.7%
Finansijske institucije	16,336	9,218	7,118	77.2%
Ukupni depoziti	163,583	148,369	15,214	10.3%

Tabela 13 – Uporedni pregled segmentne strukture depozita na dan 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

Valuta	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
EUR	105,052	95,025	10,027	10.6%
USD	4,922	4,908	14	0.3%
CHF	1,798	1,556	242	15.5%
RSD	51,731	46,827	4,904	10.5%
Ostale valute	80	53	27	50.3%
Ukupno	163,583	148,369	15,214	10.3%

Tabela 14 – Uporedni pregled valutne strukture depozita na dan 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

5.3.2 Kapital

Obračun kapitala

Opis pozicije	31.12.2019.	31.12.2018.
Nominalna vrednost akcija	19,762,595	19,762,595
Emisiona premija	7,433,135	7,433,135
Rezerve	20,775,044	20,348,368
Dobitak tekuće godine	8,230,318	5,642,948
Dobitak ranijeg perioda	1,118,581	3,101,810
Ukupan kapital	57,319,673	56,288,856

Tabela 15 - Struktura kapitala po godinama (u hiljadama dinara)

Regulatorni kapital je tokom 2019. godine smanjen kao posledica povećanja učešća AIK Banke u kapitalu Gorenjske banke na 100%, što se u obračunu

regulatornog kapitala vidi kao odbitna stavka osnovnog akcijskog kapitala od preko RSD 7.3 mlrd.

Opis pozicije	31.12.2019.	31.12.2018.
KAPITAL	41,214,754	48,266,880
OSNOVNI KAPITAL	38,595,184	45,647,310
Osnovni akcijski capital	38,595,184	45,647,310
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuća emisiona premija	24,576,160	24,576,160
Dobit iz ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	1,118,581	1,118,581
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici/gubici	942,887	516,211
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	19,832,157	19,832,157
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	-41,669	-40,017
Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	-424,061	-355,782
Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje koja prelaze 10% osnovnog akcijskog kapitala banke izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	-7,331,174	0
Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. pod 13, 14 i 15 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	-77,697	0
Dodatni osnovni kapital	0	0
DOPUNSKI KAPITAL	2,619,570	2,619,570
Instrumenti dopunskog kapitala, subordinirane obaveze i pripadajuća emisiona premija	2,619,570	2,619,570

Tabela 16 – Izveštaj o regulatornom kapitalu na dan 31.12.2019. godine i 31.12.2018. godine (u hiljadama dinara)

Kapitalna adekvatnost

Odluka Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala propisuje obavezu banke da svoje poslovanje obavlja tako da njena rizična aktiva bude pokrivena kapitalom u iznosu od najmanje 8%.

Cilj upravljanja kapitalom Banke je da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom

raspoloživog internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, kao i ostvarenje politike dividendi.

Opšti regulatorni pokazatelji	Propisano	31.12.2019	31.12.2018
Adekvatnost kapitala	min. 8%	23.72%	26.99%
Izloženost prema jednom ili grupi povezanih lica	maks. 25%	20.50%	16.81%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	121.84%	93.68%
Ulaganja banke (u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, osnovna sredstva i investicione nekretnine)	maks. 60%	31.94%	28.06%
Ulaganje u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru	maks. 10%	2,25%	2.00%
Prosečan pokazatelj likvidnosti	min. 1	2.42	2.69
Pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom	min. 100%	157%	140%
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	4.18%	13.55%

Tabela 17 – Opšti regulatorni pokazatelji po godinama i na dan 31.12.2019. godine

Strateški cilj Banke je održanje pokazatelja adekvatnosti kapitala iznad propisanih minimuma (4.5% pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, 6% pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala i 8% pokazatelj adekvatnosti kapitala), a najmanje na nivou koji dodatno omogućava i pokriće kombinovanog zaštitnog sloja kapitala.

Banka je 31.12.2019. godine izračunala pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. U skladu sa navedenom

Odlukom Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće vrste rizika:

-) kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
-) rizik prilagođavanja kreditne izloženosti;
-) tržišni rizici (devizni i cenovni rizik) – primenom standardizovanog pristupa;
-) operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora (BIA).

Opis pozicije	31.12.2019.	31.12.2018.
Kapital	41,214,754	48,266,880
Kapitalni zahtevi	13,900,583	14,305,147
Kreditni rizik	11,605,870	11,373,138
Tržišni rizici	795,650	1,257,642
Operativni rizik	1,497,195	1,674,367
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	23.72%	26.99%

Tabela 18 – Obračun kapitalne adekvatnosti na dan 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u hiljadama dinara)

Dodatno, Banka je na dan 31.12.2019. godine obračunala kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) u iznosu od RSD 1,867

hiljada, dok je na dan 31.12.2018. godine ovaj kapitalni zahtev iznosio RSD 1,021 hiljada.

Podaci o emitovanim akcijama

Opis emisije	Obične akcije sa pravom glasa	Prioritetne konvertibilne akcije	Prioritetne, kumulativne akcije bez prava glasa
ISIN	RSAIKBE79302	RSAIKBE15363	RSAIKBE36633
CFI kod	ESVUFR	EFNNFR	EPNNCR
Tiker	AIKB	AIKBPC	AIKBPB
Valuta	RSD	RSD	RSD
Nominalna vrednost jedne hartije	2,090.44	2,090.44	2,090.44
Ukupno emitovano	8,285,377	40,989	1,127,431
Nominalna vrednost akcija	17,320,083,495.88	+85,685,045.16	+2,356,826,859.64
Ukupna nominalna vrednost akcija	=19,762,595,400.68		
Opis CFI	OBIČNA AKCIJA, SVAKA AKCIJA IMA JEDAN GLAS, PRAVO NA UPRAVLJANJE, NA DIVIDENDU I DR. IZ ZAKONA I INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV	AKCIJA BEZ PRAVA GLASA, PRIORITETNO PRAVO NA DIVIDENDU U ODNOSU NA UPRAVLJAČKE AKCIJE, PRIHOD PO UNAPRED UTVRĐENOJ STOPI IZ ODLUKE O EMISIJ I TIH AKCIJA I DRUGO IZ INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV	AKCIJE BEZ PRAVA GLASA, PRIORITETNO PRAVO NA DIVIDENDU U ODNOSU NA UPRAVLJAČKE AKCIJE, KUMULATIVNO UČEŠĆE U DIVIDENDI PO UNAPRED UTVRĐENOJ STOPI IZ ODLUKA O EMISIJ I TIH AKCIJA I DRUGO IZ INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV
Statistički prikaz vlasništva:	<u>Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti: www.crhov.rs</u>		

Tabela 19 - Pregled izdatih akcija na dan 31.12.2019. godine

Struktura vlasništva običnih akcija

Naziv	Broj akcija	Procenat
BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	8,258,377	100.00%

Tabela 20 - Struktura vlasništva akcionara na dan 31.12.2019. godine; Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, www.crhov.rs

5.4 Bilans uspeha

Opis pozicije bilansa uspeha	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Prihodi od kamata	8,304	8,727	-423	-4.9%
Rashodi od kamata	-1,739	-1,379	-360	26.1%
Neto prihodi od kamata	6,565	7,348	-783	-10.7%
Prihodi od naknada	1,828	1,728	100	5.8%
Rashodi od naknada	-478	-463	-15	3.1%
Neto prihodi od naknada	1,349	1,264	85	6.7%
Neto prihodi od kursnih razlika	182	290	-108	-37.3%
Ostali poslovni prihodi	3,021	1,259	1,763	140.0%
Ukupni operativni prihodi	11,117	10,161	957	9.4%
Operativni troškovi	-3,075	-3,994	919	-23.0%
Operativni rezultat	8,042	6,167	1,875	30.4%
Troškovi rezervisanja i obezvređenja	1,240	239	1,001	>200%
Rezultat pre poreza	9,282	6,406	2,877	44.9%

(U skladu sa izmenjenom strukturom NBS obrazaca koji su u primeni od 01.01.2018. godine, dosadašnja pozicija Ostalih poslovnih prihoda u okviru bilansa uspeha sada je raščlanjena na dve pozicije: Ostali poslovni prihodi – koji čine deo Ukupnih operativnih prihoda (prihod od zakupa, refundacija troškova, itd.) i ostali prihodi izdvojeni u novu poziciju bilansa uspeha koja se nalazi u delu Operativnih troškova i iste netira za grupe računa rashoda obuhvaćenih u okviru operativnih rashoda (efekat prodaje nekretnina i opreme, ostali prihodi,...).

Tabela 21 - Bilans uspeha Banke za 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

Banka je u toku 2019. godine ostvarila **Profit pre oporezivanja** u iznosu od RSD 9.3 mlrd, što predstavlja povećanje od RSD 2.9 mlrd. Ovo povećanje je u najvećoj meri rezultat rasta ostalih poslovnih prihoda i smanjenja operativnih troškova.

Neto kamatni prihod je u 2019. godini dostigao iznos od RSD 6.6 mlrd, što predstavlja smanjenje od RSD 0.8 mlrd u odnosu na isti period prethodne godine.

Prihodi od kamata iznose RSD 8.3 mlrd. Posmatrajući po poslovnim segmentima, zabeležen je rast od RSD 0.5 mlrd ili 12.4% u Corporate segmentu, dok je najveći pad zabeležen u Sektoru sredstava i upravljanja bilansom u iznosu od RSD 0.7 mlrd u poređenju dva posmatrana perioda, što je posledica smanjenja portfolija hartija od vrednosti tokom 2019. godine.

Kamatni rashod u ukupnom iznosu od RSD 1.7 mlrd je veći za RSD 0.4 mlrd u odnosu na 2018. godinu i u

osnovi je posledica rasta depozitnog portfolija tokom posmatranog perioda.

Neto prihodi od naknada su zabeležili rast na kraju 2019. godine u odnosu na prethodnu godinu i iznose RSD 1.3 mlrd. Prihodi od naknada beleže rast od 5.8%, kao posledica pojačanih aktivnosti na razvoju proizvoda koji generišu nekamatne prihode. Dominantno u prihodima od naknada učestvuju Naknade od platnog prometa sa 44%, a zatim slede Naknade od platnih kartica sa 34.7% i Naknade po garancijama sa 11.5%.

Operativni rashodi u 2019. godini iznose RSD 3.1 mlrd i beleže pad od 23% u poređenju sa istim periodom prethodne godine.

Neto efekat rezervisanja sa nivoom od RSD 1.2 mlrd beleži pozitivan efekat na bilans uspeha u osnovi kao rezultat realizovanih naplata.

Opis pozicije	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Prihodi od kamata	8,304	8,727	-423	-4.9%
Corporate	4,668	4,155	513	12.4%
Public	762	846	-84	-9.9%
SME	385	451	-65	-14.5%
Stanovništvo	1,549	1,668	-119	-7.2%
Finansijske institucije	939	1,608	-668	-41.6%
Rashodi kamata	-1,739	-1,379	-360	26.1%
Corporate	-277	-97	-180	185.1%
Public	-393	-360	-33	9.2%
SME	-100	-59	-41	68.9%
Stanovništvo	-721	-695	-26	3.7%
Finansijske institucije	-249	-168	-81	48.0%
Neto prihod od kamata	6,565	7,348	-783	-10.7%

Tabela 22 – Segmentna struktura kamatnih prihoda i rashoda za 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

Prihodi od naknada

Vrsta prihoda od naknada	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Naknade od platnog prometa	804	720	84	11.7%
Naknade po garancijama	211	193	18	9.1%
Naknade od platnih kartica	634	492	143	29.1%
Provizije po čekovima	16	19	-3	-15.5%
Naknade od gotovinskih uplata i isplata	17	22	-6	-25.4%
Ostali prihodi od naknada	146	282	-136	-48.3%
Ukupni prihodi od naknada	1,828	1,728	100	5.8%

Tabela 23 – Struktura prihoda od naknada za 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

Operativni rashodi

Opis pozicije	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-1,389	-1,406	17	-1.2%
Troškovi amortizacije	-419	-279	-140	50.1%
Troškovi objekata	-500	-778	278	-35.7%
Osiguranje	-744	-755	11	-1.4%
Prateći troškovi obavljanja poslovne aktivnosti	-504	-502	-2	0.3%
Intelektualne usluge	-291	-257	-34	13.3%
Marketing	-114	-118	4	-3.5%
Porezi i naknade	-80	-98	19	-19.2%
Ostali neto rashodi/prihodi	965	199	766	>200%
Ukupni operativni rashodi	-3,075	-3,994	919	-23.0%

Tabela 24 – Struktura operativnih rashoda za 31.12.2019. i 31.12.2018. godine (u milionima dinara)

6. Upravljanje rizicima i problematični krediti

6.1 Sistem upravljanja rizicima

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika kao i uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima i interno i eksterno izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i propisima i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita, koji odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa novim propisima.

Sistem upravljanja rizicima definisan je sledećim aktima Banke:

-) Strategijom upravljanja rizicima,
-) Strategijom i planom upravljanja kapitalom,
-) Politikom upravljanja rizicima,
-) Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima,
-) Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima i
-) Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnim politikom i strategijom Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

-) Svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju,
-) Dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnim politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima,
-) Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima,
-) Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala,
-) Obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima,
-) Kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje: osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola, uspostavljanje sistema limita za pojedine kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, okvir i učestalosti sprovođenja stres testova, postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova kao i obavezu redovnog internog i eksternog izveštavanja o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika, kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

-) upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora;
-) u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i uspostavila je odvojenosti funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office) u cilju sprečavanja sukoba interesa. Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor - nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije

i Politike za upravljanje rizicima i Strategije i plana upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke u vezi sa upravljanjem rizicima i sprovođenjem sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Izvršni odbor - nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komitet za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komitet za rizike se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Komiteti za praćenje klijenata su odgovorni za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Komitet za praćenje klijenata privrede, javnog i finansijskog sektora i Komitet za praćenje stanovništva i malih klijenata se sastaju najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima/plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnom (uključujući kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije i rizik zemlje), kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

-)] Kreditni odbor za privredu i javni sektor
-)] Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom stanovništva i MSP) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća. Zadatak Službi je da pripreme predlog i daju stručno mišljenje i svoj "glas" na konkretan kreditni predlog.

Služba monitoringa vrši tekuću kontrolu i monitoring potraživanja od neproblematičnih klijenata u segmentu privrede, javnog sektora i finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata kao i kontrolu i monitoring: kolaterala i uslova posle isplate kredita, važnosti polisa osiguranja, važnosti procena vrednosti hipotekovanih nekretnina, valjanosti podataka vezanih za sredstva obezbeđenja potraživanja Banke unetih u aplikativni sistem i drugo.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i

održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor, takođe, obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe: Služba kontrole kreditnog rizika i Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje problematičnim klijentima - pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno upravljanje svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate, upravljanje plasmanima u kašnjenju koji pripadaju fizičkim licima i preduzetnicima i rana naplata tih plasmana. Ovaj Sektor je zadužen za praćenje problematičnih plasmana, sprovođenje analize i identifikovanje potencijalne strategije naplate potraživanja.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje NBS i drugih eksternih korisnika.

Služba za planiranje, analizu i kontrolu pruža odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja, odnosno u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji predstavlja osnovu za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba

trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija Sektora kontrole usklađenosti poslovanja je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

6.2 Rizik likvidnosti

U svom poslovanju Banka posebnu pažnju posvećuje održavanju likvidnosti, smatrajući da je odgovarajuća likvidnost jedan od osnovnih preduslova finansijske stabilnosti i razvoja. Iskustvo bankarskog sektora u našoj zemlji, a i u okruženju, pokazuje da u uslovima ugrožene likvidnosti dolazi do pada poverenja klijenata, povećanja reputacionog rizika, povlačenja depozita, a time i do ugrožavanja profitabilnosti.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja tako da obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da klijenti Banke raspoložu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Banka kontinuirano prati likvidnost kroz dnevno izračunavanje pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti i internih indikatora likvidnosti. Dodatno, Banka u procesu merenja rizika likvidnosti i sagledavanja ročne neusklađenosti koristi GAP analizu koja podrazumeva grupisanje bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka. Banka definiše i interne limite koji se odnose na kumulativne GAP-ove po vremenskim korpama u redovnim uslovima i uslovima stresa. Na mesečnom nivou se sprovedu stres testovi i kontroliše usklađenost sa definisanim internim limitima za GAP likvidnosti u uslovima stresa.

Pokazatelj i užii pokazatelj likvidnosti su u 2019. godini bili znatno iznad regulatornog minimuma.

Opseg	Pokazatelj likvidnosti	Uži pokazatelj likvidnosti
Na dan 31.12.	2.1591	1.8980
Minimum	1.8411	1.5758
Maksimum	3.3706	2.8776
Prosek godine	2.4220	2.0985

Tabela 25 - Kretanje pokazatelja likvidnosti u 2019. godini

Dodatno, Banka je u obavezi da izračunava i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom. Banka je dužna da ovaj pokazatelj, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%. Na dan 31.12.2019. godine pokazatelj pokrića likvidnom aktivom Banke, zbirno u svim valutama, iznosio je 157%.

6.3 Tržišni rizici

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u pojedinačnim valutama u kojima posluje. Procenu izloženosti deviznom riziku Banka vrši primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda.

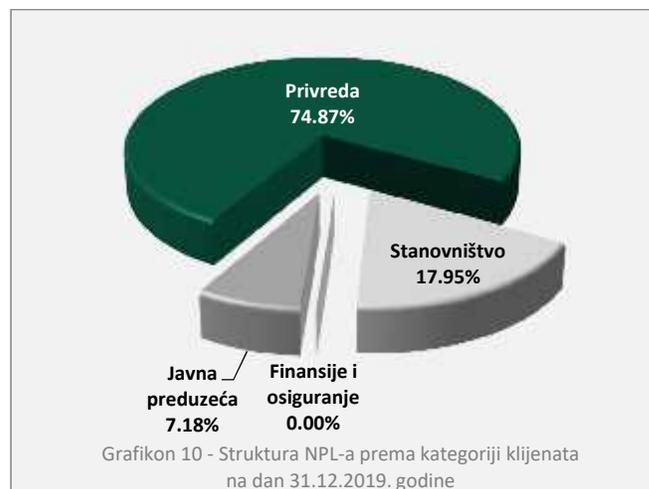
Pokazatelj deviznog rizika je u toku cele godine bio ispod regulatornog maksimuma od 20% kapitala i na dan 31.12.2019. godine iznosio je 4,18%.

Cenovnom riziku Banka je izložena od aprila 2018. godine po osnovu pozicija u knjizi trgovanja kada su kupljene prve vlasničke hartije od vrednosti. Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je u Knjizi trgovanja imala akcije banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od RSD 4.1 mlrd. Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom podrazumevaju održavanje nivoa rizika u skladu sa interno definisanim limitima na nivou Knjige trgovanja, dnevno praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima Knjige trgovanja i utvrđivanje mera za umanjeње izloženosti. Cilj aktivnog upravljanja je smanjenje cenovnih rizika do prihvatljivog nivoa koji je moguće kontrolisati i koji Banci obezbeđuje maksimizaciju dobiti uz minimiziranje rizika.

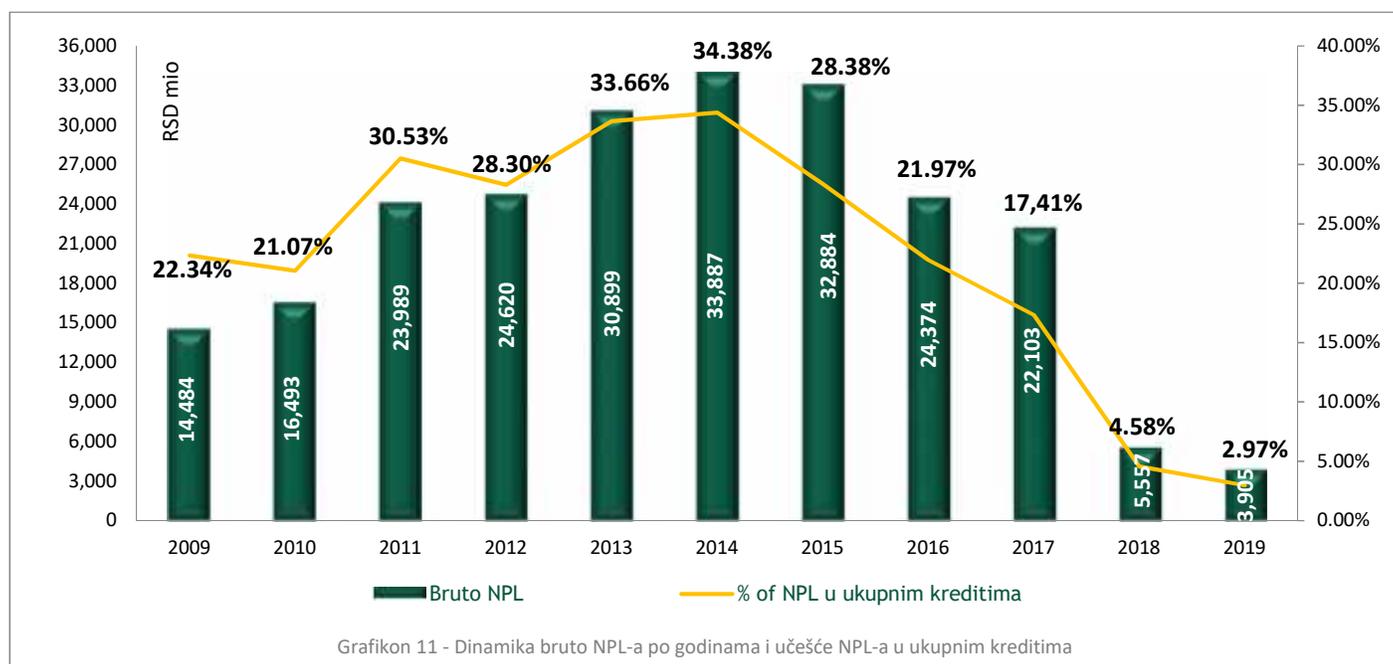
6.4 Problematični krediti

U cilju blagovremenog identifikovanja mogućih problema Banka je u 2019. godini nastavila sa intenzivnim praćenjem problematičnih plasmana (NPL). Praćenje NPL-a je od velike važnosti za praćenje kreditnog rizika, budući da isti predstavlja jedan od osnovnih indikatora pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija Banke.

Najveći udeo u ukupnom iznosu NPL-a ima sektor privrednih društava (74.87%). Sektor stanovništva u ukupnom NPL Banke učestvuje sa 17.95%. Procenat NPL-a u ovom sektoru je 3.68%.

Treba naglasiti da je Banka u 2019. godini procesom intenzivnog monitoringa potraživanja, kako od pojedinačnih klijenata, tako i na nivou celokupnog portfolija, obezbedila da nema povećanje problematičnih potraživanja odnosno, nastavila sa trendom njihovog smanjenja. U odnosu na kraj 2018. godine iznos NPL plasmana smanjen je za RSD 1.65 mlrd rsd u apsolutnom iznosu.

Pokriće problematičnih kredita

Poređenjem iznosa izdvojenih ispravki i rezervi za potraživanja u statusu NPL (prema metodologiji Narodne banke Srbije) možemo konstantovati sledeće:

- ⌋ Stopa pokrića bruto NPL-a ispravkama vrednosti ukupnih kredita (u skladu sa IFRS) je 106.3%.

Aktivnosti u 2019. godini

Tokom 2019. godine intenzivno se radilo na unapređenju procesa identifikovanja, procene, praćenja i kontrole rizika, a posebno na unapređenju metodologija za sprovođenje stres testiranja rizika.

7. Marketing i odnosi sa javnošću

7.1 Marketing strategija za 2019. godinu

Marketing strategija za 2019. godinu bila je usmerena na kontinuirano unapređenje brenda AIK Banke, kroz komunikaciju daljeg širenja poslovanja na lokalnom, tako i na inostranim tržištima, dobrih poslovnih rezultata i posvećenosti klijentu. Sa akcentom na štednji građana, kao strateški važnom proizvodu, u 2019. godini Banka je za cilj imala održanje stabilnog depozitnog portfolija i uvećanje baze klijenata. Pored toga, realizovane su taktičke kampanje ključnih proizvoda iz nadležnosti Sektora poslova sa stanovništvom i MSP, kao i Sektora direktnih kanala.

U pogledu digitalnih kanala, fokus je bio na unapređenju mBanking aplikacije aktiviranjem Tokena, uvođenju mreže multifunkcionalnih uređaja u okviru podbrenda Banka 24/7 i kao i nastavak "Transit" kampanje u drugim gradovima Srbije u partnerstvu sa Mastercard-om.

Cilj komunikacionih aktivnosti bio je usmeren na pozicioniranje AIK Banke u široj javnosti kao moderne, inovativne, stabilne Banke, koja u osnovi svojih aktivnosti ima cilj postizanja dugoročno održivog razvoja, ne samo na lokalnom tržištu, već i sa aspekta šireg pozicioniranja. Nastavljene su aktivnosti koje za cilj imaju dodatnu usmerenost ka klijentima koji koriste mobilne telefone, kao i ka akviziciji mlađe populacije klijenata. U okviru sveobuhvatne modernizacije Banke, završavaju se aktivnosti na unifikaciji i standardizaciji

organizacionih jedinica koje posluju u okviru mreže Banke.

Komunikacijski pravci Banke u 2019. godini su bili sledeći:

- ⌋ **Konsolidacija i rast na domaćem tržištu**, sa ciljem poboljšanja pozicije na domaćem bankarskom tržištu;

- ⌋ **Regionalno pozicioniranje, otvaranje ka tržištu Evropske unije**, kao jedine domaće privatne Banka koje je iskoračila na tržište EU;

- ⌋ **Domaća, jaka, stabilna** – pouzdan partner po svim ključnim finansijskim parametrima, sa jakom kapitalnom bazom i adekvatnošću kapitala značajno iznad regulatornih zahteva;

- ⌋ **Moderna, inovativna, digitalna** – među liderima u pružanju usluga mobilnog bankarstva (Banka 24/7, mBanking aplikacija sa modernism načinima logovanja);

- ⌋ **Okrenuta klijentima**, ponuda prilagođena potrebama klijenta.

Prethodno navedeno podrazumeva:

- ⌋ Integrisanu komunikaciju i medija miks tradicionalnih i digitalnih medija;

-)] Diferenciranu komunikaciju prema interesnim grupama;
-)] Podizanje svesti (interno i eksterno) o jačanju i širenju poslovanja Banke u zemlji i inostranstvu, sa krajnjim ciljem dodatnog poboljšanja pozicije na tržištu Srbije;
-)] Proaktivnu komunikaciju sa Sektorom za direktne kanale sa ciljem što bolje promocije mobilnog bankarstva i usluga koji ovaj servis nudi;
-)] Proaktivnu komunikaciju sa Sektorom poslova sa stanovništvom i MSP sa ciljem što bolje i efektivnije komunikacije proizvoda i usluga koji Banku diferenciraju u odnosu na konkurenciju, prvenstveno Start paket tekućeg računa;
-)] Etabliranje na polju društvene odgovornosti, generisanje pozitivnog publiciteta i negovanje odnosa sa medijima;
-)] Pozicioniranje AIK Banke i njenih predstavnika kao sigurnih, pouzdanih, inovativnih partnera srpske privrede;
-)] Intenziviranje PR kampanje i prisutnosti Banke u tradicionalnim medijima;
-)] Intenziviranje komunikacije na digitalnim kanalima;
-)] Unapredjenje nove web plaforme i web sajta Banke, tehnički osavremenjenog i podobnog za moderno bankarstvo;
-)] Intenziviranje učešća na seminarima, sajmovima;
-)] Optimizacija sponzorstava kao kanala promocije Banke.

7.2 Marketing plan za 2019. godinu

Marketing planom za 2019. godinu bile su obuhvaćene aktivnosti definisane marketing strategijom:

-)] Realizacija strateških i taktičkih marketing kampanja, vizuelno integrisanih i baziranih na koordinaciji sa Sektorom za direktne kanale i Sektorom poslova sa stanovništvom i MSP, realizovanih uz adekvatan odabir kanala komunikacije;
-)] Prisustvo Banke na svim bitnijim poslovnim događajima u zemlji, sa ciljem pozicioniranja Banke u poslovnoj javnosti kao domaće, kapitalno jake, moderne i fleksibilne;
-)] Organizacija konferencije za novinare povodom preuzimanja Gorenjske banke Kranj – Slovenije sa ciljem promocije AIK Banke kao jedne od vodećih bankarskih grupacija u regionu;
-)] Kontinuirane marketinške aktivnosti, strateški orjentisane na građenje prepoznatljivosti brenda Banke u javnosti;
-)] Izrada namenskih promotivnih materijala sa ciljem podrške Sektoru poslova sa stanovništvom i MSP i ostvarenja prodajnih rezultata;
-)] Posebna usmerenost na mlađu populaciju, kroz razvoj digitalnih proizvoda i usluga;
-)] Redizajn filijala u cilju digitalizacije Banke i povećane efikasnosti;
-)] Aktivna primena međunarodnih standarda poslovanja, u cilju postizanja visoke konkurentnosti.

7.3 Realizacija marketing plana za 2019. godinu

Strateške marketing kampanje koje su bile realizovane do 31.12.2019. godine su sledeće:

1. SIGURNO MESTO ZA VAŠ NOVAC – brend imidž kampanja (septembar/decembar);
2. NEKE VEZE SU IPAK JAČE – štednja ka posebnom segmentu u dijaspori (septembar/decembar);

3. POČINITE DANAS AKO NISTE JUČE – postepena oročena štednja u evrima (oktobar/decembar);
4. ZADOVOLJNI UNAPRED – oročena štednja u evrima na 12 meseci sa isplatom kamate unapred (septembar/decembar).

Sigurno mesto za vaš novac – kampanja realizovana u poslednjem kvartalu 2019. godine, kao brend imidž kampanja. Cilj je bio obraćanje najširoj publici na blizak i razumljiv način, kako bi se povećala pozicioniranost i prepoznatljivost AIK Banke kod targetirane populacije i pojačala komunikacija brend imidž atributa “Sigurno mesto” i “Štednja”, a koji se vezuju za sam brend.

Neke veze su ipak jače je kampanja namenjena posebnom segmentu u dijaspori, odnosno građanima na radu u inostranstvu, sa temom pripadnost korenima, rodoljublje, nostalgija za zavičajem praćeno racionalnim benefitima. Značajan deo ATL budžeta bio je usmeren upravo na komunikaciju ove kampanje u poslednjem kvartalu 2019. godine.

Počnite danas ako niste juče – kampanja namenjena promociji proizvoda štednje Postepena oročena štednja u EUR sa ciljem obraćanja targetiranoj publici koristeći emotivne benefite kao što su dugoročna stabilnost, sigurnost i održivost uz ukazivanje na racionalne benefite atraktivna kamatna stopa u slučaju ispunjenja uslova programa. Ciljna grupa su korisnici koji imaju svest o štednji, ali ne štede.

Zadovoljni unapred – kampanja namenjena proizvodu štednje – oročena štednja u EUR sa isplatom kamate unapred koja se oslanja na brend imidž kampanju sigurno mesto za vaš novac.

U svim navedenim kampanjama media miks je obuhvatao integrisanu komunikaciju koja podrazumeva tradicionalne medije (nacionalne TV, Print, OOH), kao i digitalne medije (internet kampanja i socijalne mreže).

Prisustvo u medijima

U odnosu na isti period prethodne godine, AIK Banka je u 2019. godini značajno ojačala svoju poziciju u štampanim i elektronskim medijima i postigla zapažen rezultat kako po broju objava tako i po ukupnoj komercijalnoj i PR vrednosti objava. Ukupan broj medijskih objava vezanih za Banku tokom 2019. godine iznosio je 1,503 (izveštaj agencije Ninamedia Kliping). Medijskih kriza nije bilo.

Rebrandiranje mreže poslovnica – Uvođenje podbrenda 24/7

U 2019. godini, nastavljene su aktivnosti koje su podrazumevale implementaciju standarda AIK Banke za brendiranje poslovnica i unificiranje izgleda organizacionih jedinica Banke. Najvažnija aktivnost vezana za ovaj proces odnosi se na uvođenje podbrenda Banka 24/7, odnosno započeto je uvođenje mreže multifunkcionalnih ATM uređaja kojim je klijentima omogućeno da kroz najsavremenije servise i usluge, u svakom trenutku obavljaju većinu bankarskih transakcija u moderno opremljenim zonama naših filijala.

Sponzorstva i donacije

U cilju promocije aktuelnih proizvoda Banke, tokom 2019. godine, realizovane su brojne BTL aktivnosti, uz aktivno angažovanje na polju društveno odgovornog poslovanja.

Tokom 2019. godine, tradicionalno je podržan Kopaonik Biznis Forum 2019, organizovane su brojne aktivnosti u sklopu Srpske Asocijacije Menadžera - Prijatelj sponzorstva (uključujući i radni doručak u prostorijama SAM-a), predstavljena je MSP ponuda na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, nastavljeno je sa ulaganjem u sport i mlade i tokom 2019. godine, primarno sa akcentom na Košarkaški klub Crvena Zvezda, čime se nastavlja višegodišnje partnerstvo.

U skladu sa opredeljenim budžetskim sredstvima, doniran je novac u humanitarne svrhe. Ove godine, donirana su sredstva Nacionalnom udruženju roditelja dece obolele od raka (NURDOR) za potrebe izgradnje nove roditeljske kuće. Dodatno, humanitarno delovanje u 2019. godini još više smo proširili u oblasti obrazovanja, tako da su određena sredstva usmerena ka Matematičkoj gimnaziji Beograd u cilju podrške talentovanih učenika, konkretno finansiranju njihovog odlaska na svetsko takmičenje u Singapuru.

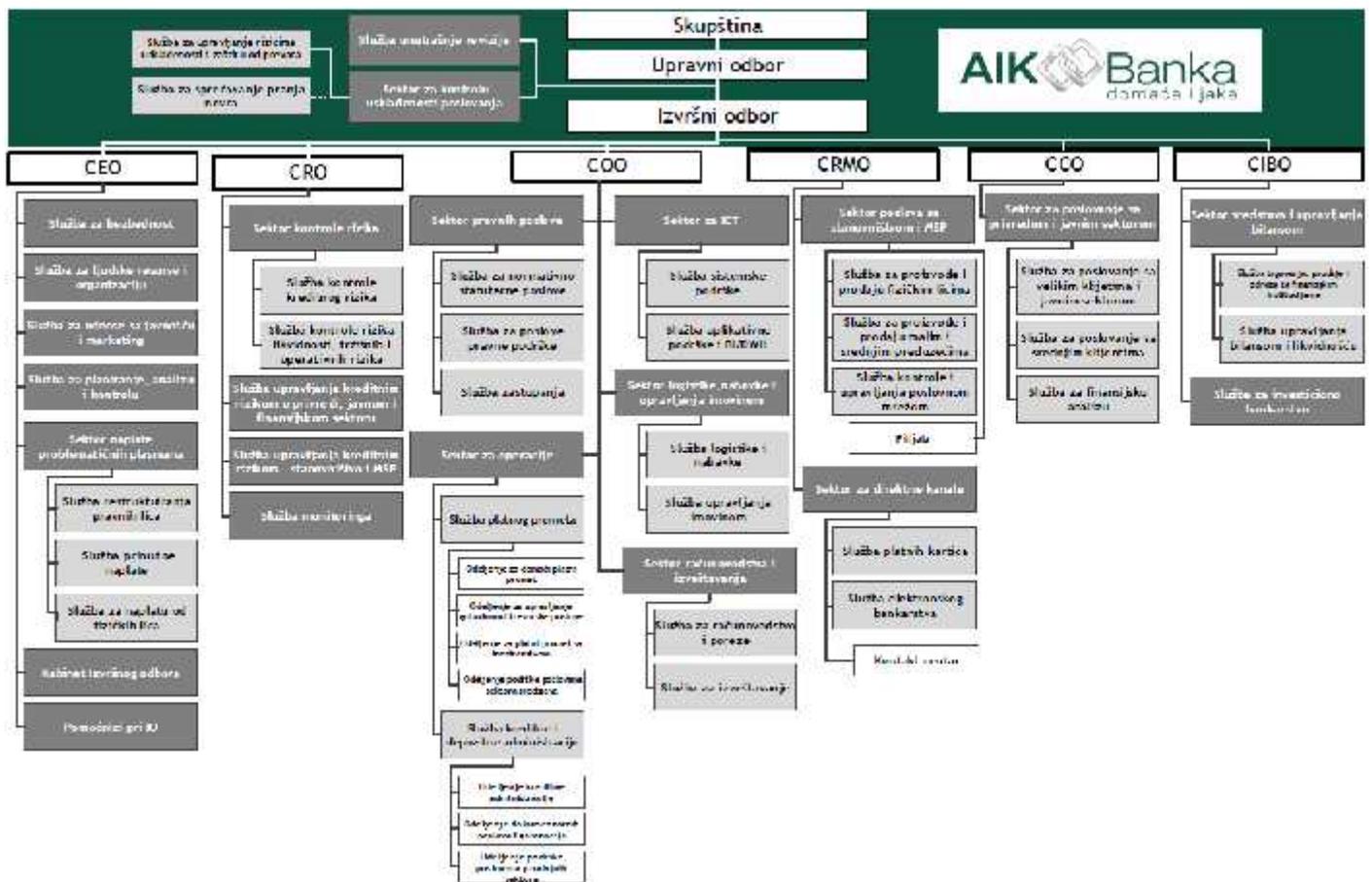
Sve navedene aktivnosti u vezi sa sponzorstvima i donacijama, organizovane su sa ciljem podizanja svesti o AIK Banci i njenim proizvodima, kao i dalji razvoj Banke kao društveno odgovorne institucije, kojoj je briga o okolini i ulaganje u razvoj zajednice sastavni deo poslovanja.

8. Organizaciona i kadrovska struktura

8.1 Organizacija Banke

U decembru 2019. godine, Upravni odbor Banke usvojio je izmenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji

Banke sa ciljem kreiranja efikasnijeg organizacionog modela.

Slika 1 – Organizaciona šema Banke na dan 31.12.2019. godine

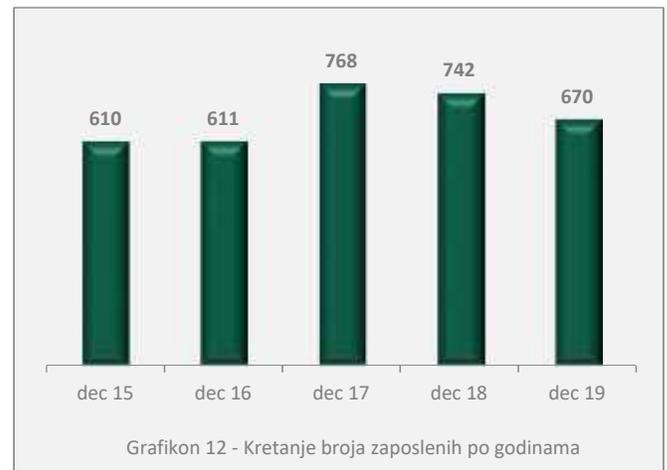
8.2 Zaposleni

Politika upravljanja ljudskim resursima u prethodnom periodu, podržana efikasnijim poslovnim modelom, vodila je do racionalnog rasporeda zaposlenih. Udeo zaposlenih sa visokim obrazovanjem blago je povećan u odnosu na prethodni period.

Interval	31.12.2019.	Učešće
do III stepena	1	0.1%
IV stepen	114	17.0%
V stepen	0	0.0%
VI stepen	99	14.8%
VII stepen	456	68.1%
Ukupno	670	100.0%

Tabela 26 - Pregled broja zaposlenih po stručnoj spremi na dan 31.12.2019. godine

Moderna organizacija poslovnih procesa i napredno korišćenje tehnologija, uticala je na smanjenje broja zaposlenih uz održavanje nivoa efikasnosti. Većina zaposlenih je starosne dobi do 40 godina (53%), a zaposleni sa visokom stručnom spremom čine 68% od ukupnog broja zaposlenih u Banci.

8.3 Upravljanje Bankom

8.3.1 Skupština Banke

Ime i prezime	Funkcija
Dragana Samouković	Predsednik Skupštine Banke na sednici održanoj 30. aprila 2019. godine

Tabela 27 – Predsednik Skupštine Banke

Skupštinu Banke čine akcionari Banke.

Akcionari Banke mogu neposredno učestvovati u radu Skupštine Banke ili preko punomoćnika.

Skupština Banke:

- 1) usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine;
- 2) donosi Statut Banke i usvaja izmene i dopune Ugovora o osnivanju i Statuta Banke;

- 3) usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka;
- 4) odlučuje o povećanju kapitala Banke, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva Banke i investicione nekretnine;
- 5) odlučuje o uslovnom povećanju kapitala Banke po osnovu zamene zamenljivih obveznica i varanata u akcije;
- 6) imenuje i razrešava predsednika i članove Upravnog odbora Banke i određuje naknadu članovima Upravnog odbora;
- 7) odlučuje o statusnim promenama i o prestanku rada Banke;
- 8) imenuje i razrešava spoljnog revizora;
- 9) donosi poslovnik o svom radu i odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa zakonom i Statutom Banke.

Sednice Skupštine mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Skupštine akcionara se održavaju najmanje jednom godišnje, a najkasnije u roku od šest meseci od završetka poslovne godine.

Dan akcionara

Dan na koji se utvrđuje spisak akcionara koji imaju pravo na učešće u radu sednice Skupštine akcionara i odnosi se na deseti dan pre dana održavanja te sednice. Spisak akcionara se utvrđuje na osnovu izvoda iz jedinstvene evidencije akcionara Centralnog registra depoa i kliringa hartija od vrednosti Republike Srbije. Dan akcionara neodržane sednice važi i za ponovljenu sednicu.

Održane sednice Skupštine Banke tokom 2019. godine

Tokom 2019. godine održana je XLVII redovna sednica Skupštine Banke dana 30.04.2019.godine.

Na XLVII, redovnoj sednici Skupštine, održanoj dana 30. aprila 2019. godine donete su sledeće odluke:

) 01-XLVII/2019 - Imenovanje Radnog predsedništva - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD;

) 02-XLVII/2019 – Izbor Zapisničara i članova Komisije za glasanje - Odluka predsednika Skupštine na osnovu člana 355. ZPD;

) 03-XLVII/2019 - Odluka - Usvajanje Izveštaja Komisije za glasanje – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 04-XLVII/2019 - Odluka o usvajanju Zapisnika sa XLVI redovne sednice Skupštine "AIK BANKE" a.d. Beograd održane dana 17.12.2018. godine – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 05-XLVII/2019 - Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja "AIK BANKE" a.d Beograd za 2018. godinu (Finansijski izveštaj za 2018. godinu, Izveštaj o reviziji finansijskog izveštaja "AIK BANKE" a.d. Beograd za 2018. godinu sa mišljenjem spoljnog revizora, Izveštaj o poslovanju za 2018. godinu) – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 06-XLVII/2019 - Odluka o upotrebi i raspoređivanju neraspoređene dobiti ranijih godina koja nije uključena u osnovni akcijski kapital "AIK BANKE" a.d. Beograd i o ostvarenoj dobiti „AIK BANKE“ a.d. Beograd po Finansijskom izveštaju za 2018. godinu – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 07-XLVII/2019- Odluka o isplati dividende - USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 08-XLVII/2019 - Odluka o usvajanju Poslovne politike i strategije „AIK BANKE“ a.d. Beograd sa strateškim planom za trogodišnji period 2019.-2021. godine – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 09-XLVII/2019 - Odluka o usvajanju Finansijskog plana "AIK BANKE" a.d. Beograd za 2019. godinu (PLAN BILANSA USPEHA I BILANSA STANJA) – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 10-XLVII/2019 - Odluka o imenovanju spoljnog revizora za reviziju Godišnjeg finansijskog izveštaja za 2019. godinu – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 11-XLVII/2019 - Odluka o ulaganju u lica u finansijskom sektoru i lica koja nisu u finansijskom sektoru (druga pravna lica) – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 12-XLVII/2019- Odluka o ponovnom imenovanju/reizboru člana Upravnog odbora – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 13-XLVII/2019 - Odluka o usvajanju izmena i dopuna Statuta Agroindustrijsko komercijalne banke "AIK BANKA" a.d. Beograd – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 14-XLVII/2019- o usvajanju izmenjenog Poslovnika o radu Skupštine Agroindustrijsko komercijalne banke "AIK BANKA" a.d. Beograd – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 15-XLVII/2019 - Odluka o ovlašćenjima Upravnog i Izvršnog odbora u odlučivanju o troškovima na ime reklame i propagande, donatorstva i sponzorstva i reprezentacije – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 16-XLVII/2019 - Odluka o ulaganju u osnovna sredstva "AIK BANKE", investicione nekretnine i nematerijalnim ulaganjima – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 17-XLVII/2019 - Odluka o ovlašćenjima u postupku otuđenja osnovnih sredstava Banke,

investicionih nekretnina i investicija u udele i akcije u drugim privrednim društvima – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 18-XLVIII/2019 - Odluka o naplati novčanih potraživanja "AIK BANKE" a.d. Beograd nenovčanim oblicima u 2019. godini i nadalje – USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 19-XLVII/2019 - Odluka o ovlašćenjima u postupanju sa investicionim nekretninama, materijalnim vrednostima i sredstvima namenjenim daljoj prodaji (dalje: nepokretnostima) i pokretnom imovinom Banke, kao i udelima i akcijama u drugim privrednim društvima stečenim u postupku naplate potraživanja Banke - USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 20-XLVII/2019 - Odluka o otpisu potraživanja Banke - USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 21-XLVII/2019 - Odluka o naknadama članova Upravnog odbora i zaradama članova Izvršnog odbora za 2019. godinu i razmatranju pisane informacije sa detaljnim podacima o svim zaradama, naknadama i drugim primanjima članova Upravnog i Izvršnog odbora - USVOJENO JEDNOGLASNO;

) 01-XLVII/2019 - Zaključak - razmatranje podataka Upravnog odbora u skladu sa članom 78. Stav 3. Zakona o bankama - USVOJENO JEDNOGLASNO.

8.3.2 Upravni odbor Banke

Ime i prezime	Datum rođenja	Funkcija
Miodrag Kostić	25.08.1959.	predsednik Upravnog odbora
Nikola Litvinenko	29.06.1959.	član Upravnog odbora
Vladimir Sekulić	10.09.1973.	član Upravnog odbora
Vladimir Poznanić	06.07.1948.	član Upravnog odbora
Jovan Purar	18.01.1959.	član Upravnog odbora
Miroslav Bojić	04.04.1957.	član Upravnog odbora

Tabela 28 - Sastav Upravnog odbora na dan 31.12.2019. godine

Uopšteno o radu Upravnog odbora

Upravni odbor Banke čini najmanje 5 (pet) članova uključujući i predsednika, od kojih jednu trećinu čine lica nezavisna od Banke.

Za članove Upravnog odbora Banke moraju biti birana lica koja imaju dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije koje propisuje Narodna banka Srbije. Najmanje tri člana Upravnog odbora Banke moraju imati odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija. Najmanje jedan član Upravnog odbora Banke mora aktivno znati srpski jezik i imati prebivalište na teritoriji Republike Srbije. Predsednika i ostale članove Upravnog odbora Banke imenuje Skupština Banke na period od 4 (četiri) godine, s tim da isti obavljaju dužnost predsednika i članova Upravnog odbora do stupanja na dužnost novoizabranog člana/članova Upravnog odbora, po prethodno pribavljenoj saglasnosti NBS, i posle isteka četvorogodišnjeg mandata, a najduže 3 meseca.

Uz zahtev za davanje prethodne saglasnosti na imenovanje članova Upravnog odbora Banke, dostavljaju se dokumenta i daju podaci kojima se dokazuje poslovna reputacija i kvalifikacije lica predloženog za člana Upravnog odbora Banke. Članovi Upravnog odbora Banke mogu biti ponovo imenovani – reizabrani. Kandidate za članove Upravnog odbora predlaže postojeći Upravni odbor, uz obaveznu konsultaciju sa većinskim akcionarem Banke (većim akcionarima Banke). Skupština Banke donosi odluku o razrešenju članova i predsednika Upravnog odbora.

Nadležnost Upravnog odbora

Upravni odbor Banke:

1. saziva sednice Skupštine Banke;
2. priprema za Skupštinu Banke predloge odluka i odgovoran je za sprovođenje tih odluka;
3. usvaja predlog Poslovne politike i Strategije Banke i podnosi ih Skupštini Banke na usvajanje;

4. utvrđuje Opšte uslove poslovanja Banke, kao i njihove izmene i dopune;
5. bira i razrešava predsednika i članove Izvršnog odbora Banke;
6. bira i razrešava članove Odbora za praćenje poslovanja, kreditnih odbora, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, kao i rukovodioca organizacione jedinice u čijem je delokrugu kontrola usklađenosti poslovanja Banke i unutrašnja revizija;
7. utvrđuje iznose do kojih Izvršni odbor Banke može odlučivati o plasmanima i zaduživanju Banke i odlučuje o plasmanima i zaduživanju Banke preko tih iznosa;
8. daje prethodnu saglasnost za izloženost Banke prema svakom pojedinačnom licu ili grupi povezanih lica koja prelazi 10% kapitala Banke, odnosno za povećanje ove izloženosti preko 20% kapitala Banke;
9. vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora Banke;
10. usvaja Program i Plan unutrašnje revizije Banke i metodologiju njenog rada;
11. uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola u Banci i vrši nadzor nad njegovom efikasnošću;
12. usvaja Strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i Strategiju upravljanja kapitalom Banke;
13. razmatra izveštaje spoljne i unutrašnje revizije o rezultatima izvršene revizije, kao i izveštaje o aktivnostima i radu unutrašnje revizije, te odobrava godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke;
14. usvaja tromesečne i godišnje izveštaje Izvršnog odbora Banke o poslovanju Banke, uključujući tromesečne izveštaje o upravljanju rizicima i Skupštini Banke podnosi usvojeni finansijski izveštaj na konačno usvajanje;
15. donosi poslovničke o svom radu, o radu Odbora za praćenje poslovanja Banke, Kreditnih odbora

Banke i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke;

16. usvaja plan oporavka Banke;

17. obaveštava Narodnu banku Srbije i druge nadležne organe o utvrđenim nepravilnostima u radu Banke;

18. utvrđuje unutrašnju organizaciju odnosno organizacionu strukturu Banke koja obezbeđuje podelu ovlašćenja, dužnosti, i odgovornosti

zaposlenih članova organa upravljanja i drugih lica na rukovodećem položaju u Banci na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka;

19. usvaja Politiku zarada i ostalih primanja zaposlenih u Banci;

20. obavlja druge poslove u skladu sa Statutom Banke.

8.3.3 Izvršni odbor Banke

Ime i prezime	Datum rođenja	Funkcija
Jelena Galić	12.03.1972.	Predsednik Izvršnog odbora
Dejan Vasić	11.06.1983.	Član Izvršnog odbora
Vesna Tomašević	25.10.1970.	Član Izvršnog odbora
Aleksandar Kukić	22.09.1969.	Član Izvršnog odbora
Milan Mirkov	03.10.1972.	Član Izvršnog odbora

Tabela 29 - Sastav Izvršnog odbora Banke na dan 31.12.2019. godine

8.3.4 Ostali odbori

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odbor)

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Jelena Galić	Predsednik Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Dejan Vasić	Član Izvršnog odbora	Predsednik ALCO odbora
Vesna Tomašević	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Aleksandar Kukić	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Milan Mirkov	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Periša Ivanović	Pomoćnik pri Izvršnom odboru za poslove sa stanovništvom i MSP	Član ALCO odbora
Bojan Topalović	Direktor Sektora sredstava i upravljanja bilansom	Član ALCO odbora
Aleksandra Babić	Direktor Sektora kontrole rizika	Član ALCO odbora
Ana Živanović	Direktor Službe za planiranje, analizu i kontrolu	Član ALCO odbora
Zorica Bošković	Direktor Sektora poslova sa stanovništvom i MSP	Član ALCO odbora
Lidija Sklopić	Direktor Sektora za poslovanje sa privredom i javnim sektorom	Član ALCO odbora

Tabela 30 - Sastav ALCO odbora na dan 31.12.2019. godine

Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju)

Ime i prezime	Funkcija
Vladimir Sekulić	Predsednik
Vladimir Poznanić	Član
Nikola Litvinenko	Član

Tabela 31 - Sastav Odbora za reviziju na dan 31.12.2019. godine

Odbor za praćenje poslovanja Banke čine najmanje tri člana, od kojih je jedan predsednik Odbora za praćenje poslovanja, a ostali su članovi Odbora za praćenje poslovanja. Najmanje dva člana Odbora za praćenje poslovanja čine članovi Upravnog odbora Banke koji imaju odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija, a najmanje jedan član mora biti lice nezavisno Banke. Odbor za praćenje poslovanja Banke pomaže Upravnom odboru Banke u nadzoru nad radom Izvršnog odbora Banke i zaposlenih u Banci. Odbor za praćenje poslovanja Banke dužan je da:

)] Analizira godišnje izveštaje i druge finansijske izveštaje Banke koji se Upravnom odboru Banke podnose na razmatranje i usvajanje;

)] Analizira i usvaja predloge Strategija i Politika Banke u vezi sa upravljanjem rizicima, Strategiju upravljanja kapitalom Banke, kao i sistem unutrašnjih kontrola koji se Upravnom odboru Banke podnose na razmatranje i usvajanje;

)] Analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategija i Politika za upravljanje rizicima, Strategiju upravljanja kapitalom Banke kao i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;

)] Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti strategije i politike

za upravljanje rizicima, strategija upravljanja kapitalom Banke i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;

)] Na predlog Upravnog ili Izvršnog odbora Banke ili spoljnog revizora Banke razmatra ulaganja i aktivnosti Banke;

)] Upravnom odboru i Skupštini Banke predlaže spoljnog revizora Banke;

)] Razmatra sa spoljnim revizorom Banke, godišnje revizije finansijskih izveštaja Banke;

)] Predlaže Upravnom odboru Banke da se određena pitanja u vezi sa spoljnom i unutrašnjom revizijom uvrste u dnevni red sednice Skupštine.

Kad oceni da Banka posluje suprotno zakonu, drugom propisu, Statutu ili drugom aktu Banke ili se to može zaključiti na osnovu izveštaja o reviziji, odnosno kad utvrdi druge nepravilnosti u poslovanju Banke, Odbor za praćenje poslovanja Banke obavezno predlaže Upravnom odboru Banke da otkloni uočene nepravilnosti, kao i da zakaže vanredno zasedanje Skupštine Banke u slučaju da ustanovljene nepravilnosti mogu imati teže posledice na poslovanje Banke.

Sednice Odbora za praćenje poslovanja održavaju se po potrebi, a najmanje jednom mesečno. Najmanje jednom u tri meseca sednice se održavaju u sedištu Banke.

Kreditni odbori

Kreditni odbor za privredu i javni sektor

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Lidija Sklopić	Direktor Sektora za poslovanje sa privrednom i javnim sektorom	Predsednik Kreditnog odbora
Mateja Dičić	Rukovodilac Službe za poslovanje sa velikim klijentima	Član Kreditnog odbora / zamenik predsednika Kreditnog odbora
Svetlana Bašić	Direktor Službe upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru	Član Kreditnog odbora
Dražen Babić	Rukovodilac Službe za poslovanje sa javnim sektorom	Zamenik člana odgovornog za poslovanje sa klijentima
Goran Ilić	Savetnik za upravljanje kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru	Zamenik člana odgovornog za upravljanje rizicima

Tabela 32 - Sastav Kreditnog odbora za privredu i javni sektor na dan 31.12.2019. godine

Kreditni odbor za stanovništvo i mala i srednja preduzeća

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Zorica Bošković	Direktor Sektora poslova sa stanovništvom I MSP	Predsednik Kreditnog odbora
Ivan Novaković	Rukovodilac Službe za proizvode i prodaju malim i srednjim preduzećima	Član Kreditnog odbora / zamenik predsednika Kreditnog odbora
Saša Jovanović	Direktor Službe upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP	Član Kreditnog odbora
Dragana Milivojević	Viši stručni saradnik za procenu kreditnog rizika za klijente iz segmenta malih, srednjih preduzeća, poljoprivrednika i preduzetnika	Zamenik člana odgovornog za upravljanje rizicima
Miroslav Marinković	Rukovodilac Službe za proizvode i prodaju fizičkim licima	Zamenik člana odgovornog za poslovanje sa klijentima

Tabela 33 - Sastav Kreditnog odbora za stanovništvo i MSP na dan 31.12.2019. godine

Članovi kreditnih odbora biraju se na neodređeno vreme, do donošenja odluke o razrešenju postojećih i/ili imenovanju novih članova. Za člana kreditnog odbora može biti imenovano lice koje ima dovoljno iskustva i stručnog znanja za donošenje pravilne odluke o odobravanju plasmana.

Sednice Kreditnog odbora mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Kreditnog odbora održavaju se po pravilu najmanje jednom nedeljno.

Članovi Kreditnog odbora imaju naročito sledeća prava i obaveze:

- 1) da učestvuju u raspravi o pojedinim pitanjima iz dnevnog reda, da iznose svoje mišljenje i predloge;
- 2) da postavljaju pitanja u vezi dostavljenih Kreditnih zahteva i da traže dodatna objašnjenja i podatke;

Poslovnikom o radu Kreditnih odbora Banke bliže su uređena pitanja prava i obaveza članova kreditnih odbora, sazivanje i održavanja sednica, odlučivanja na sednicama, vođenje zapisnika na sednicama Kreditnih odbora, njegove sadržine, potpisivanje odluka, vođenje evidencije o odlukama Kreditnih odbora i drugo.

8.4 Izmena opštih akata Banke

Na XLVII sednici Skupštine održanoj 30. aprila 2019. godine Skupština je donela Odluku broj 13-XLVII/2019 o izmenama i dopunama Statuta Banke.

Narodna banka Srbije je dala saglasnost na izmene i dopune Rešenjem G.br 4337 od 22.05.2019. godine.

8.5 Poslovni odnosi sa članovima Uprave i licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima povezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima. Detaljan opis poslova sa povezanim licima dat je u Napomenama uz finansijske izveštaje.

Sledeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanja potraživanja i obaveza, prihoda i rashoda) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja (31.12.2019. godine):

Opis	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze
Zaposleni (povezana lica)	838	2,323	3,161	78,391
Ostala fizička lica	75	13,657	13,732	246,240
Pravna lica	17,581,937	2,383,826	19,965,763	23,714,733
Ukupno	17,582,850	2,399,806	19,982,656	24,039,364

Tabela 34 - Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom na dan 31.12.2019. godine (u hiljadama RSD)

8.6 Poslovna mreža

Slika 2 - Šematski prikaz poslovanja Banke van centrale na dan 31.12.2019. godine

Org. deo	Broj
Filijale	56
Šalteri	1
Ukupno	57

Tabela 35 - Organizacioni delovi Banke na dan 31.12.2019. godine

Banka obavlja svoje poslovanje u Centrali Banke i organizacionim delovima van Centrale Banke. Organizacioni delovi unutar kojih Banka obavlja svoje poslovanje su filijale i šalteri. Poslovna mreža AIK Banke na dan 31.12.2019. godine sastoji se od 56 filijala i jednog šaltera.

Filijala	Lokacija	Adresa
Filijala Beograd-Grawe	Beograd	Bul. Mihaila Pupina 115đ
Filijala Beograd - Kralja Milana	Beograd	Kralja Milana 11
Filijala Čačak	Čačak	Kuželjeva 2
Filijala Jagodina	Jagodina	Kneginje Milice 73
Filijala Kragujevac	Kragujevac	Trg Radomira Putnika 3
Filijala Kraljevo	Kraljevo	Miloša Velikog 58
Filijala Kruševac	Kruševac	Vidovdanska 9-11
Filijala Lazarevac	Lazarevac	Dimitrija Tucovića 7
Filijala Leskovac	Leskovac	Bulevar oslobođenja bb
Filijala Niš	Niš	Nikole Pašića 42
Filijala Novi Pazar	Novi Pazar	Stevana Nemanje bb
Filijala Novi Sad	Novi Sad	Bul. Mihajla Pupina 2
Filijala Obrenovac	Obrenovac	Aleksandra Ace Simovića 2
Filijala Pančevo	Pančevo	Karađorđeva 2b
Filijala Požarevac	Požarevac	Voje Dulića 2

Filijala Prijepolje	Prijepolje	Sandžačkih brigada 19
Filijala Prokuplje	Prokuplje	Topličkih junaka 1
Filijala Sombor	Sombor	Pariska 1
Filijala Subotica	Subotica	Korzo 8
Filijala Šabac	Šabac	V. Jovanovića 22
Filijala Užice	Užice	Dimitrija Tucovića 44
Filijala Valjevo	Valjevo	Vojvode Mišića 22
Filijala Vrbas	Vrbas	Maršala Tita 80
Filijala Vršac	Vršac	Trg pobjede 4
Filijala Zaječar	Zaječar	Pana Đukica bb
Filijala Zrenjanin	Zrenjanin	Žitni trg bb
Filijala Aleksinac	Aleksinac	Knjaza Miloša 66
Filijala Bečej	Bečej	Novosadska 2/16
Filijala Bulevar Kralja Aleksandra	Beograd	Bul. Kralja Aleksandra 334
Filijala Fontana	Beograd	Otona Župančića 1
Filijala Makedonska	Beograd	Makedonska 12
Filijala Vidikovac	Beograd	Patrijarha Joanikija 28b
Filijala Slavija	Beograd	Kralja Milana 43
Filijala Vojvode Stepe 171	Beograd	Vojvode Stepe 171
Filijala Zemun	Beograd - Zemun	Glavna 7
Filijala Jurija Gagarina	Beograd	Jurija Gagarina 32, lokal 4
Filijala Banovo brdo	Beograd	Požeška 76
Filijala Stari Grad	Beograd	Cara Dušana 84-86
Filijala Vračar	Beograd	Cara Nikolaja II 81
Filijala Bor	Bor	Đorđa Vajferta 21
Filijala Gornji Milanovac	Gornji Milanovac	Kneza Aleksandra Karađorđevića 13
Filijala Inđija	Inđija	Novosadska 2
Filijala Kikinda	Kikinda	Trg sprskih dobrovoljaca 6
Filijala Negotin	Negotin	JNA 2
Filijala Voždova Niš	Niš	Voždova 2
Filijala Bul. Zorana Đinđića	Niš	Bul. dr Zorana Đinđića 23
Filijala Zona III- Niš	Niš	Bulevar Nemanjića 25
Filijala Pantelejev- Niš	Niš	Pantelejska 77
Filijala Bulevar Oslobođenja, Novi Sad	Novi Sad	Bulevar oslobođenja 68b
Filijala Novo Naselje, Novi Sad	Novi Sad	Bul. Jovana Dučića 5
Filijala Paracin	Paraćin	Kralja Petra I 30
Filijala Pirot	Pirot	Slavonska 1
Filijala Ruma	Ruma	Glavna 192
Filijala Smederevo	Smederevo	Kralja Petra I 11
Filijala Vranje	Vranje	Kralja Stefana Prvovenčanog 169
Filijala Vrnjačka Banja	Vrnjačka Banja	Kraljevačka drvara I

Tabela 36 - Spisak filijala Banke na dan 31.12.2019. godine

Šalteri Banke

Šalter	Lokacija	Adresa
Šalter u Hotelu GRAND Kopaonik	Kopaonik	Kopaonik

Tabela 37 - Spisak šaltera Banke na dan 31.12.2019. godine

8.6.1 Realizovane aktivnosti u 2019. godini

Tokom 2019. godine AIK Banka je nastavila sa aktivnostima optimizacije poslovne mreže zasnovane na analizi i kontinuiranom praćenju profitabilnosti pojedinačnih organizacionih jedinica, tržišnih i finansijskih pokazatelja. Banka transformiše poslovanje poslovne mreže sa ciljem da filijala predstavlja spoj tradicionalnog koncepta bankarstva i digitalizacije tj. moderno funkcionalne Banke.

Banka kontinuirano proširuje ponudu proizvoda i usluga kroz prodaju proizvoda klijentima putem elektronskog bankarstva, mobilnog bankarstva, kontakt centra, mreže samouslužnih uređaja, u skladu sa aktivnim procesom digitalizacije i transformacije kanala distribucije proizvoda.

U procesu transformacije filijala, Banka nastoji da odgovori na potrebe i očekivanja svojih klijenata, poboljša efikasnost, zadrži personalizovani model usluživanja klijenata i optimizuje operativne troškove poslovanja.

U cilju postizanja optimalne geografske pozicioniranosti i povećanja profitabilnosti mreže, Banka kontinuirano vrši analizu opravdanosti poslovanja, potrebu za realokacijom određenih ekspozitura, kao i spajanja pojedinih organizacionih delova.

Prestala su sa radom tri organizaciona dela AIK Banke, jedno u Beogradu (Svetozara Markovića) i dva u Vojvodini (Sremska Mitrovica i Bačka Palanka), a klijenti su usmereni na druge organizacione delove. Sektor poslova sa stanovništvom i MSP će i u narednom periodu raditi na optimizaciji poslovne mreže.

Pri utvrđivanju stepena opremljenosti organizacionih jedinica, uvažavaju se sigurnosni standardi Banke, kao i standardi u smislu tehničko-tehnološke opremljenosti, uključujući uslugu 24/7 putem savremenih servisa.

9. Razvoj informacionog sistema (ICT)

Informacioni sistem Banke predstavlja važan element funkcionisanja Banke. Svojim osnovnim poslovima prikupljanja, obrade, arhiviranja i prezentovanja podataka, informacioni sistem omogućava efikasno obavljanje poslovnih transakcija i stvara predušlove za kvalitetno odlučivanje, planiranje i upravljanje Bankom.

Tokom 2019. godine nastavljeno je kontinuirano unapređenje informacionog sistema Banke. Započeta je implementacija nekoliko projekata koji podrazumevaju nastavak nadogradnje sistema sa ciljem podizanja bezbednosti na viši nivo, digitalizacije poslovnih procesa, razvoja digitalnih servisa i ispunjenje ostalih poslovnih potreba Banke, kao i regulatornih zahteva.

Od najznačajnijih projekata tokom 2019. godine izdvajamo:

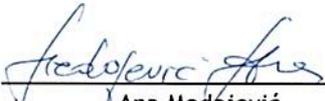
- Uspostavljen je sistem, odnosno platforma za regulatorno izveštavanje na konsolidovanoj osnovi prema Banci Slovenije (po regulativi Evropske Centralne Banke). U skladu sa promenama koje ECB regulativa donosi, projekat izveštavanja se kontinuirano nastavlja;
- Nakon završene implementacije Instant plaćanja kojim se obezbeđuje transfer novca između dva računa unutar banke (interno plaćanje) i transfer novca između dva računa u dve različite banke (eksterna plaćanja) u vremenu ograničenom na nekoliko sekundi, tokom 2019. godine završena je i implementacija Instant plaćanja na prodajnim

- mestima kojim će biti moguće izvršiti plaćanja skeniranjem QR koda. Produkcioni režim ovog rešenja očekuje se tokom prvog kvartala 2020. godine;
-) U cilju unapređenja informacionog rešenja Banke završena je zamena core database servera serverima novije generacije uz izmenu arhitekture okruženja, a u cilju optimizacije rada glavne bankarske aplikacije;
 -) U skladu sa Akcionim planom razvoja Digitalne banke i trendovima na tržištu, završena je prva faza nadogradnje kompletne E/M banking platforme, u funkcionalnom i sigurnosnom smislu. Uvođenjem tokena podignut je nivo bezbednosti za mBanking aplikaciju;
 -) Rad na konstantnom unapređenju web servisa za integraciju sa platnim institucijama (pored gotovinskih isplata omogućena je i gotovinska uplata na sopstveni račun na šalterima platnih institucija);
 -) Kontinuirano unapređenje core banking sistema kako bi se zadovoljile funkcionalne potrebe Banke. Tokom 2019. godine završena je i puštena u produkioni režim automatska naplata potraživanja za kredite, tekuće račune i garancije, a završena je implementacija automatske naplate potraživanja i za kreditne kartice i menice za koje je prelazak na produkioni režim predviđen krajem januara 2020. godine. Započeta je implementacija niza API-ja koji će kroz platformu Digital Edge-a i Loan Origination Sistem-a omogućiti vezu front end kanala sa core banking sistemom Banke u cilju pružanja online usluga;
 -) Započeta je implementacija "Digital Edge" platforme koja služi kao integraciona tačka svih online i digitalnih kanala i partnera na sistem Banke. Ova platforma omogućava pripremu Banke za usaglašavanje sa PSD2 standardima, a u skladu sa specifikacijama EBA i Berlin grupe, lakše povezivanje trećih strana i partnera putem API-a na sisteme Banke, zatim implementaciju jedinstvenog korisničkog iskustva klijentima Banke bez obzira na kanal po kome pristupaju banci, kao mogućnost da se online procesi izvršavaju bez prekida i bez obzira na kanal po kome klijent pristupa Banci, kao i lakšu automatizaciju front to backend procesa;
 -) Implementacija nove generacije multifunkcionalnih bankomata sa čitavim setom novih funkcionalnosti koji bi trebalo da dovedu do premeštanja značajnog dela transakcionog saobraćaja sa šaltera na "self service" uređaje;
 -) Započeta je implementacija Loan Origination Sistema koji predstavlja automatizaciju kreditnog procesa za sledeće kreditne proizvode: keš kredit kroz branch i online kanal, kreditna kartica i overdraft koja će omogućiti sistemsko upravljanje procesom podnošenja zahteva, odobravanja i isplate zahteva/manji operativni rizik, manje grešaka od strane user-a i bolji user i customer experience;
 -) Podrška razvoju novih proizvoda od kojih je tokom 2019. godine lansiran proizvod Postepene oročene štednje koji je jedinstven na tržištu, završen je razvoj predodobrenih kredita gde će se korisnicima elektronskog i mobilnog bankarstva dati mogućnost da u aplikacijama dobiju ponudu predodobrenog kredita, pozajmice ili kreditne kartice, da popune neophodne podatke, potpišu ugovornu dokumentaciju putem mPIN-a i u roku od 15 minuta realizuju zahtev. Očekuje se da će proizvod biti lansiran početkom 2020. godine;
 -) Kontinuirano unapređenje platforme za regulatorno izveštavanje prema NBS izmenom postojećih ili implementacijom novih izveštaja;
 -) U skladu sa dinamičkim planom redovnog godišnjeg sprovođenja "penetration testinga" od strane eksterne kompanije, ova aktivnost je sprovedena i u 2019. godini;
 -) Konstantno unapređenje na polju bezbednosti IS Banke kroz unapređenja na mrežnim uređajima,

edukaciju zaposlenih u smislu podizanja svesti o bezbednosti implementacijom security alata itd.

Banka je u skladu sa Poslovnom strategijom Banke, definisala i Strategiju razvoja informacionog sistema, koja sadrži generalne smernice za ICT i strateške aktivnosti za period od dve godine, sledeći usvojene strateške principe:

- Princip fleksibilnosti i prilagođavanja poslovnim potrebama;
- Princip pouzdanosti i sigurnosti IT servisa;
- Princip optimalnosti, standardizacije i transparentnosti u sektoru za ICT.

Ana Medojević

Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov

Član Izvršnog odbora